

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2025. november-december

Minden kedves Olvasónknak
áldott karácsonyi ünnepeket és
egészségben, sikerekben gazdag
boldog új évet kívánunk!

A TARTALOMBÓL

Elismerések, kitüntetések:

56. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnap
PTE doktor- és disz doktoravató
szénatási ülés
Audrey Evans-díj
Eötvös József-koszorú
Gergely János emlékérem és
ösztöndíj
Lissák-díj
Kesztyűs Lóránd-emlékérem
Koós Aurél Emlékérem

Oktatás, egyetemi élet:

Demonstrátori Diákkör
Pathophysiador verseny
Romhányi György Szakkollégium
Skill Race
White Coat Ceremony

Interjú:

Dr. Hergyi Péter
Kiss Viktória

Könyvismertető:

Dr. Gömör Béla:
30 könyvem műhelytitkai
Nógrádi Tóth Erzsébet:
Négy évtized az egészségügyben

Konferenciák, kongresszusi beszámolók

A Kari Tanács ülése

A Doktori és Habilitációs Tanács ülései

Intézeti, klinikai hírek, információk

Búcsúznak:

Dr. Kásler Miklós
Dr. Tényi Jenőné Dr. Klein Ilse

Fotósok a számban: A címlapon **Boda Szilvia**, a hátsó borítón **Barthó Loránd**, a középső színes oldalon pedig **Boda Szilvia** és **Girán Bettina** fotói láthatóak.

A Kari Tanács

2025. október 16-i ülésének határozatai

25/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a napirend módosítását.

26/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel elfogadta a szervezeti egységvezetői pályázatokat:

Név	Igen	Nem	Tart.
dr. Lukács András PTE ÁOK Ábrahám István Nano-Bioimaging Központ	74	1	1
dr. Mintál Tibor PTE ÁOK Sportmedicina Tanszék	73	0	3

27/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel elfogadta a Tudományos Diákköri Tanács új elnökének megválasztását:

Név	Igen	Nem	Tart.
dr. Garami András PTE ÁOK Transzlációs Medicina Intézet	75	0	1

28/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel elfogadta a Kreditárviteli Bizottság új tagjának megválasztását:

Név	Igen	Nem	Tart.
Ádám Judit Andrea hallgató	75	0	1

29/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a címzetes egyetemi docensi címek adományozását:

Név	Igen	Nem	Tart.
dr. Keszthelyi Zsuzsanna PMJV EEI	74	1	1
dr. Szomor Árpád Fejér Vármegyei Szent György Kórház	75	0	1

30/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a PTE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának módosítását.

31/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE ÁOK 2025. évi minőségcéljainak kiegészítését.

32/2025. (10.16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a 2026/2027. tanévben beiratkozó hallgatók költségtérítési díjait.

Felelős szerkesztő: Bogár Lajos

Szerkesztők: Ábrahám Hajnalka, Barthó Loránd, Bátor Judit, Hollósy Tibor, Kozári Adrienne, Ludány Andrea

Technikai szerkesztő: Hrabovszki Kitti ■ Tördelő szerkesztő: Czulák Szilvia

PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12. ■ Tel.: 72/536-116 ■ E-mail: hirmondo@aok.pte.hu

Nyomtatva a PTE Nyomdája HU ISSN 1586-1031 ■ Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo HU ISSN 1586-1295

Áprily Lajos:
Karácsony-est

Angyal zenéje, gyertyafény –
Kincses kezem hogy lett szegény?

Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.

Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem?

Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?

Szemembe Krisztus-könny szökött? –
kinyúló kézzel kérdezem.

Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.

Nagy László:
Adjon az Isten

Adjon az Isten
szerencsét,
szerelmet, forró
kemencét,
üres vékámba
gabonát,
árva kezembe
parolát,
lámpámba lángot,
ne kelljen
korán az ágyra hevernem,
kérdésre választ
ő küldjön,
hogy hitem széjjel
ne dűljön,

adjon az Isten
fényeket,
temetők helyett
életet –
nekem a kérés
nagy szegény,
adjon úgylis, ha
nem kérem.

✍ A karácsonyi mellékletet szerkesztette:
Dr. Völgyi Ildikó külső munkatárs

Leonardo da Vinci: Angyal üdvözlés (1472)

Wilhelm Ferenc:
Örökös körkörös

...a lényeg a szándék
hogy légy te ajándék
s tedd úgy a dolgod
mint másnak is monddod
hogy másnak is fontos legyen a léted
s ha mégis hibáztál véletlen elvéted
valami okból
ne legyen olyan ki utólag orrol
erősen meg rád
és mond majd egy cifrát
mert rajtad a bélyeg
hogyan van ez a léted
a véletlen esély
ami életveszély
fogadásod óta
hát használd fel jóra
kérlek segíts nekem
hogyan így könnyebb legyen

együtt kívánni a végét
s elvenni az élet
a talmi létnek
hisz akadnak vétkek
nem makulátlan senki
s hogy szánkban végül ne maradjon semmi
rossz íz
most bízz
erősen magadban
mert ebben a darabban
a főhős te vagy
hát ne adj
a gonosznak esélyt
cserébe ezért
én úgy segítelek
minden alakomban eggyé leszek veled
mert...

Sandro Botticelli: Az Angyali üdvözlés (1485 körül)

Dr. Barthóné dr. Szekeres Júlia és dr. Reglődi Dóra munkásságát is díjazták Pécs Város Napján

A Pécs Város Napja alkalmából rendezett ünnepségen az önkormányzat vezetői idén is átadták a város elismeréseit a Kodály Központ koncerttermében. Pécs díszpolgára az idén márciusban elhunyt **dr. Barthóné dr. Szekeres Júlia** professzor lett, Pécs Város Tudományos Díját pedig **dr. Reglődi Dóra** professzor kapta.

1367. szeptember 1-jén írta alá V. Orbán pápa a középkori pécsi egyetem alapítását engedélyező levelet. 1994 óta ez a nap Pécs Város Napja, emlékezve erre a kiemelkedő történelmi pillanatra. „Ez a nap minden pécsié, függetlenül attól, honnan jött, miben hisz, mit gondol a világról. Egy nap, amelyben nincs helye a megosztottságnak, a viszálynak, a kirekesztésnek. Egy nap, amely mentes minden olyan sötét árnytól, amelyet a politika az utóbbi évtizedekben maga köré vont, és amely talán éppen ezért válhat azzá, ami: valódi közösségi ünneppé. Ezekben a meghitt pillanatokban egy kicsit az idő is lelassul körülöttünk. Talán éppen ezért alkalmasak az ilyen emelkedett ünnepek a leginkább arra, hogy észrevegyük, gyönyörű városunk nemcsak a térben, de az időben is létezik. Olyan, mint egy mélyen gyökerező, dús lombú fa. Gyökerei a történelem egészen mély rétegéig nyúlnak le, vastag, masszív törzsét napjaink közössége formálja meg, lombját pedig közös gondolataink, terveink és a jövő reményesei alkotják” – idézi *Péterffy Attila* polgármester szavait a *pecsma.hu*.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata a város tudományos, oktatói és kutatói életében játszott, a reprodukciós immunológia területén évtizedeken át végzett munkája elismeréseként a **Pécs Megyei Jogú Város Díszpolgára** címet posztumusz adományozta **dr. Barthóné dr. Szekeres Júliának**. Dr. Szekeres Júlia (1950. december 10. – 2025. március 29.) Pécsen született, summa cum laude minősítéssel végzett orvos, elhivatott tudós és oktató volt. A Pécsi Orvostudományi Egyetemen töltötte pályafutása nagy részét, ahol 2005-től tíz éven át vezette az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetet. Fő kutatási területe a reprodukciós immunológia volt, 1989-ben fedezte fel a progeszteron indukálta blokkoló faktort (PIBF). Számos hazai és nemzetközi tudományos társaság vezetőjeként tevékenykedett, emellett rektorhelyettesi és különböző bizottsági tisztségeket is betöltött az egyetemen. Munkásságát több mint kétszáz nemzetközi publikáció és számos rangos díj, köztük az „Eötvös József-koszorú” fémjelzi. Tizenhat PhD-hallgató témavezetője volt. Munkabírása, nyitottsága és segítőkészsége példamutató volt. Családi élete is teljes volt, férjével, gyermekeivel és unokáival. Élete végéig optimista, tiszteltető és elkötelezett maradt a tudomány és az egyetem iránt. A díjat özvegye, **dr. Barthó Loránd** professzor vette át.

A **Vilmos püspök-díjat, Pécs Város Tudományos Díját** **dr. Reglődi Dóra** professzor kapta, az anatómia területén végzett oktatási és kutatási munkája, valamint tudományos szervezői tevékenysége elismeréseként. Dr. Reglődi Dóra 1994-ben szerzett orvosi diplomát summa cum laude minősítéssel a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Azóta a PTE Anatómiai Intézetének munkatársa, 2013-tól igazgató-

Fotó: Müller Andrea

ja. Kutatásainak középpontjában a PACAP neuropeptid áll, amit a Tulane Egyetemen töltött ösztöndíjas időszakában izoláltak először. Több mint 330 tudományos publikációja jelent meg, hivatkozásainak száma 9500 feletti. PhD, habilitált doktor, az MTA doktora, 2023-tól az MTA levelező tagja. Jelentős oktatási és tudományos szervezői tevékenységet végez, több nemzetközi konferencia szervezőbizottságát vezette. Kiemelkedő utánpótlásnevelő: 27 PhD-hallgatója védett sikerrel, TDK-sai közel 300 előadást tartottak. Díjai között szerepel a L'Oréal–UNESCO díj, az Akadémiai Ifjúsági Díj és a Pro Cura Ingenii. Négy nyelven beszél, és több nyelven oktat is. Tudományos munkáját művészi tevékenységgel ötvözi, több mint 50 kiállításon szerepelt, közösségi tudományos ismeretterjesztésben is aktív szereplő. „Az elismerés pozitív visszacsatolás arra vonatkozóan, hogy jó, amit csinálunk, és érdemes folytatni. Arra ösztönöz, hogy még intenzívebben végezzük a munkát. A díj az egész munkacsoportunknak szól, hiszen egyedül nem lehet eredményeket elérni. Szerencsére kiváló emberekkel dolgozhattam és dolgozom ma is együtt” – nyilatkozta dr. Reglődi Dóra.

Szeretettel gratulálunk az elismeréshez!

Schweier Rita

További díjazottak, fotók.

56. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok ünnepi ülése

Az 56. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok ünnepi ülést október 18-án tartották az orvoskar dr. Romhányi György aulájában. A köszöntők után az orvosok átvehették arany-, gyémánt- illetve vasdiplomájukat, majd átadták a Pro Facultate Medicinae emlékérmeket, és számos más elismerést is.

Miseta Attila professzor, a Pécsi Tudományegyetem rektora köszöntőjében kiemelte: Pécs mindig is a tudás, a gyógyítás és a szellem fellelvára volt, és bár az idők változnak, az alapelv változatlan marad: az emberi élet szolgálata. Idézte Szentágothai János professzor szavait, aki hangsúlyozta, hogy a klinikai munka csak akkor maradhat hiteles és színvonalas, ha a tudományos megismerés élvonalában áll. „Nemcsak oktatni, hanem mentorálni is kell a jövő generációját, fontos erősíteni az együttműködést az alapkutatás és a klinikum, a természettudományok és az orvoslás között, továbbá ki kell vinni a tudást a város és a régió közösségébe is” – mondta a rektor.

Tényi Tamás professzor, az általános, diákjóléti és kapcsolatokért felelős dékánhelyettes beszédében felhívta a figyelmet a közelmúltban lezajlott infrastrukturális fejlesztések eredményeire, amik a pécsi orvoskar nagy léptékű fejlődésére utalnak. Szót ejtett a PotePillars stratégiáról is, ami nyitott rendszereivel és dinamikusan változó programjaival képes alkalmazkodni a kihívásokhoz, mivel a kar értékeire és hitvallására épül. „A dékáni vezetés elkötelezett az oktatási, tudományos és betegellátó tevékenységek fejlesztése mellett, feladatunknak tekintjük a megújuló kihívások közötti helytállást, a célok megvalósítását. Csak úgy tehetjük azonban ezt, ha példát és mintát veszünk Önökről, akik egykor karunk falai között végeztek, és az egészségügy legkülönbözőbb területein dolgoztak, szolgáltak, tiszteletre méltó életutat rajzolva elénk” – emelte ki a dékánhelyettes.

Idén 16 vasdiplomát, 59 gyémántdiplomát és 113 aranydiplomát adományozott a kar azoknak, akik az egyetemen 65, 60, illetve 50 évvel ezelőtt végeztek.

2025-ben a Pro Facultate Medicinae emlékérem arany fokozatát Lázár Gyulának ítelték, aki az Anatómiai Intézet emeritus professzora. 1962-ben szerzett általános orvosi diplomát summa cum laude minősítéssel a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1967-ben laboratóriumi szakorvos szakképesítést szerzett. 1976-ban a biológiai tudományok kandidátusa, 1990-ben az orvostudományok doktora lett. Az egyetem elvégzése óta dolgozik jelenlegi munkahelyén, az Anatómiai Intézetben, különféle beosztásokban, 1993 óta egyetemi tanár. 1962 óta vezet bonctermi és szövettani gyakorlatokat, 1980 óta tantermi előadásokat tart, 1993 óta az angol nyelvű képzésben is részt vesz. Három magyar nyelvű egyetemi jegyzetet írt. TDK-hallgatók munkáját irányította, kreditponthoz, valamint PhD-kurzusokat hirdetett meg, szakmai irányításával számos szakdolgozat, kandidátusi és PhD-értekezés készült. 1975-2007 között az Anatómiai Intézet neurohisztológiai munkacsoportjának vezetője volt. 2001-2003 között a Pécsi Tudományegyetem tudományos rektorhelyetteseként tevékenykedett. Számos tudományos társaság tagja, tisztviselője volt. Jelentős szakmai és közéleti tevékenységéért számos díjat nyert. Magas színvonalú oktatási tevékenységét

végzett a magyar és angol nyelvű orvostudományban, melynek során több generációval is megismertette az anatómia, a szövettan és a fejlődéstan tantárgyakat, valamint kiváló tudományos, tudományos szervezői, egyetemi és kari vezetői munkásságával öregbítette a pécsi orvoskar és a pécsi egyetem hírnevét. Kimagasló kulturális és anatómiai múzeumszervező tevékenységének köszönhetően az utókor számára is megőrződnek értékeink.

A Pro Facultate Medicinae emlékérem ezüst fokozatát három kiváló oktató, dr. Garami András egyetemi docens, valamint Menyhei Gábor és Vajda Péter egyetemi tanárok kapták, akik a hallgatók elméleti és gyakorlati képzését hosszú évtizedek óta nagy odaadással és kiváló szakmai felkészültséggel végzik.

A Pro Facultate Medicinae emlékérem bronz fokozatát öt munkatársnak nyújtották át: Bosnyák Attiláné szakasszisztensnek, dr. László Kristóf egyetemi docensnek, Pálné Katona Anikó titkárnőnek, Vasné Róth Aranka ápolásszakmai igazgatóhelyettesnek és Völgyiné Dózsa Tímea laboratóriumi analitikusnak, akik hosszú ideje, a többi kolléga számára is példaeértékűen teljesítenek munkaterületükön.

Dékáni dicséretben azok a dolgozók részesültek, akik mindennapi felelősségteljes munkájukkal, emberi magatartásukkal, kiemelkedő szakmai tudásukkal, példamutató jellemükkel, szolgálatkészségükkel és az egészségügyben nélkülözhetetlen empátiájukkal sokat tettek az orvoskar fejlődéséért, tekintélyének megtartásáért:

Aladics Andrea egyetemi okleveles ápoló – KK Sürgősségi Klinika

Barna Zita titkárságvezető – KK Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

Csehné Praks Anikó adminisztratív munkatárs – ÁOK Magyar Felvételi és Hallgatói Szolgáltató Iroda

Csiky Botond egyetemi tanár – KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

Döme Tiborné laboratóriumi asszisztens – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Dr. Benke Józsefné Horváth Eszter Beáta immunhisztokémiai szakasszisztens – Patológiai Intézet

Dr. Dergez Tímea adjunktus – ÁOK Bioanalitikai Intézet

Dr. Gyöngyi Zoltán egyetemi docens – Orvosi Népegészségtani Intézet

Dr. Horváth-Opper Gabriella egyetemi docens – Anatómiai Intézet

Dr. Jándó Gábor egyetemi docens – Élettani Intézet

Dr. Kiss Péter egyetemi docens – ÁOK Anatómiai Intézet

Dr. Kránicz Rita adjunktus – ÁOK ENYKI

Dr. Lempel Edina egyetemi docens – KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Dr. Pytel Bence tanársegéd – Anatómiai Intézet

Dr. Szabó Tamás adjunktus – KK Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika

Dr. Szalma József egyetemi tanár – KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Dr. Szénás-Máthé Jenő főorvos – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Farkas Anna Mária osztályvezető ápoló – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Hutflesz Angéla diplomás ápoló – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Jakabné Hamar Anett diplomás ápoló – KK Reumatológiai és Immunológiai Klinika

Kajtosné Horváth Krisztina laboratóriumi analitikus – ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Kiss János Lászlóné laboratóriumi asszisztens – Onkoterápiás Intézet

Kiss Margit ápoló – KK Reumatológiai és Immunológiai Klinika

Kovács Judit ügyvivő szakértő – ÁOK Gazdasági Hivatal

Málnai Zsolt ápoló – KK Urológiai Klinika

Marosné Dr. Berta Beáta adjunktus – ÁOK Élettani Intézet

Mihovics Renáta osztályvezető szülésznő – KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

Nagy Csilla Tünde szakápoló – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Nemes Csilla szakasszisztens – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Orsós Rudolf segédápoló – KK Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika

Ságiné Balaton Boglárka ápolásszakmai-igazgatóhelyettes – KK Reumatológiai és Immunológiai Klinika

Soltész Ágnes diplomás osztályvezető ápoló – KK Neurológiai Klinika

Solti Adrienn részlegvezető szakasszisztens – KK Ortopédiai Klinika

Szántódiné Molnár Ágnes igazgatási ügyintéző – ÁOK Sportmedicina Tanszék

Szentesiné Szepesi Ágnes diplomás osztályvezető ápoló – KK Gyermekgyógyászati Klinika

Takács Lajosné szakasszisztens – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Takács Zsuzsanna oktatásszervezési koordinátor – ÁOK Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztály

Tamaskóné Sóstai Erika oktatásszervezési koordinátor – ÁOK PhD Iroda

Vajda Eszter szakasszisztens – KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Valovics Tamás betegszállító – KK Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

Dékáni Elismerő Oklevelet vehetett át kiemelkedő munkája elismeréséül:

Béres Tamás Márton ügyintéző – ÁOK Orvosi Biológiai Intézet

Dr. Józsa Gergő egyetemi docens – KK Gyermekgyógyászati Klinika

Dr. Oberling János külső munkatárs – ÁOK Alapellátási Intézet

Dr. Simon Diána egyetemi docens – KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Dr. Tóth Péter József egyetemi adjunktus – Idegsebészeti Klinika

Farkas Edit dietetikus – KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

Heidt Diána tanszéki mérnök – KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

A végzős hallgatók titkos szavazata alapján elismerő oklevelet nyújtottak át a hallgatók elméleti és gyakorlati képzésében kiemelkedő teljesítményt nyújtó intézeteknek és klinikáknak.

A legjobb oktató elméleti intézetek:

Anatómiai Intézet

Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

Transzlációs Medicina Intézet

A legjobb oktató klinikák:

Neurológiai Klinika

Gyermekegyógyászati Klinika

II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

A **Romhányi Emlékérmét** évente egy-egy fő elméleti, illetve klinikai tárgyat oktató munkatársnak adják át, akik a végzős hallgatók szavazatai alapján magas színvonalú oktatómunkát végeznek a tantermi előadások keretében. 2025-ben *Reglődi Dóra*, az Anatómiai Intézet professzora, igazgatója, és *dr. Ali-zadeh Hussain*, az I. sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi docense részesült az elismerésben.

A kiváló gyakorlatvezető címet a végzős hallgatók szavazatai alapján kaphatják azok az oktatók, akik kiváló munkát végeznek a gyakorlati oktatás területén.

Kiváló gyakorlatvezetők:

Dr. Hollósy Tibor adjunktus – Anatómiai Intézet

Molnár Gergő egyetemi tanár – II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

Dr. Pétervári Erika egyetemi docens – Transzlációs Medicina Intézet

Dr. Tóth Dénes tanársegéd – Igazságügyi Orvostani Intézet

Dr. Vida Livia szakorvos – Patológiai Intézet

Dr. Gaszner Balázs egyetemi docens – Anatómiai Intézet

Dr. Rékási Zoltán egyetemi docens – Anatómiai Intézet

Dr. Lempel Edina egyetemi docens – Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Dr. Simon Gábor adjunktus – Igazságügyi Orvostani Intézet

Dr. Révész Péter adjunktus – Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

Dr. Balaskó Márta egyetemi docens – Transzlációs Medicina Intézet

Dr. Horváth Gábor adjunktus – Anatómiai Intézet, Gyermekegyógyászati Klinika

Szapáry László egyetemi tanár – Neurológiai Klinika

Reglődi Dóra egyetemi tanár – Anatómiai Intézet

Az egyetem korábbi professzorának, *Karlinger Gy. Tihamér*-nak az örököse, *dr. Karlinger Kinga*, a pécsi orvoskar egyetemi magántanára, a Pro Medicina Quinquecclesiense Alapít-

vánnyal kötött támogatási szerződés keretein belül alapította meg az innovatív sebészeti eljárásokat kidolgozó és alkalmazó fiatal orvoskutatók, oktatók támogatását célzó **Karlinger Gy. Tihamér pályadíjat**, amit idén *dr. Nudelman Hermann*, a Transzlációs Medicina Intézet PhD-hallgatója nyert el „Felszívódó implantátumok a gyermektraumatológiában: a Poly-L-Lactid-co-Glycol Sav (PLGA)- implantátumok bővített indikációs területei és a magnéziumcsavarok felhasználása” című pályázatával.

Az ünnepség végén – az 1956-os forradalom és szabadságharc 69. évfordulója alkalmából – az egyetem és az orvoskar vezetése, valamint a Hallgatói Önkormányzat képviselői elhelyezték a megemlékezés koszorúját a hősök emléktáblájánál.

A díjazottaknak szeretettel gratulálunk!

További fotók

Schweier Rita

Fotó: Verébi Dávid

Dékáni Dicséret

Aladics Andrea okleveles ápoló

KK Sürgősségi Klinika

A pécsi sürgősségi ellátás egyik kiemelkedő és meghatározó szakembere, akinek munkássága és elkötelezettsége példaértékű a hazai egészségügyben. Több évtizedes tapasztalatával, kimagasló szaktudásával és emberi hozzáállásával jelentős mértékben hozzájárult a sürgősségi betegellátás és az ápolás szakmai színvonalának emeléséhez. Szakmai érdeklődése és tevékenysége elsősorban az aneszteziológia, intenzív terápia, sürgősségi betegellátás, intenzív ápolás és ápolásmenedzsment területeire koncentrálódik. Ezen szakterületeken végzett munkája során mindig a legmagasabb szakmai elvárásoknak megfelelően végezte feladatait, miközben empatikus, alkalmazkodó és példamutató magatartása méltán vívta ki kollégái elismerését. Közel harminc éve dolgozik a Pécsi Tudományegyetemen és annak jogelődjén, ahol oktatói, vezetői és koordinátori szerepkörben is aktívan tevékenykedett. Részt vett és jelenleg is koordinálja a diplomás BSc ápolók, egyetemi okleveles ápolók, gyógytornász- és mentőszthallgatók, valamint a PTE SZESZI tanulóinak képzésében és gyakorlati oktatásában, kiemelten a sürgősségi gyakorlatok területén. Széleskörű szakképzettséggel rendelkezik. Munkáját magas színvonalú tudás, precizitás és rendkívüli munkabírási jellemzi.

Barna Zita titkárságvezető

KK Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

Barna Zita több évtizede dolgozik a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán. Pályája első szakaszában 1985-től az Igazságügyi Orvostani Intézet munkatársa volt, majd 2005-től áll alkalmazásban a PTE KK Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikáján diplomás szociális ügyintéző, titkárságvezetői munkakörökben. Munkáját nagy körültekintéssel, lelkiismeretesen, magas szakmai színvonalon végzi. A titkárságvezetői adminisztratív feladatok során precíz, előrelátó, konstruktív hozzáállással segíti a klinikaigazgató tevékenységét. Fontos feladatot tölt be az oktatás szervezésében is, koordinálja a gyakorlati képzést, precízen rögzíti a vizsgák dokumentációját. Kutatási projektben közreműködő, ahol adatrögzítői, adminisztrációs tevékenysége nélkülözhetetlen. Szociális ügyintézői feladatait nagy empátiával és a betegek szempontjait, érdekeit mindig előtérbe helyezve látja el. Barátságos, szerény, de határozott személyiség, munkatársaival kialakított szakmai és emberi kapcsolata példamutató, konfliktushelyzetekben mindig konstruktív, a problémákat helyesen értékeli és súlyozza.

Dr. Benke Józsefné klinikai laborasszisztens

KK Patológiai Klinika

Több évtizedes laboratóriumi munkatapasztalatait jól hasznosítja a mindennapi tevékenysége során. Lelkesen fogad min-

dennemű új módszert és azt nagy gondossággal gyakorolja. Aktív résztvevője volt több, mai igény szerinti korszerű módszer kidolgozásának, mint például a szövettani makro-blokktechnika, sejtblokktechnika kipróbálásának, tesztelésének és bevezetésének, melyeket magas színvonalon művel. Munkájára bármikor, még munkaidőn túl, is lehet számítani. Feladatait nagy pontossággal, felelősséggel, hivatástudattal műveli. Jó munkakapcsolatot alakított ki közvetlen munkatársaival, lojalitást tanúsít feletteseivel és az intézet orvosai-
val.

Csehné Praks Anikó adminisztratív munkatárs

ÁOK Dékáni Hivatal Magyar Felvételi és Hallgatói

Szolgáltató Iroda

Csehné Praks Anikó 2005-ben kezdte pályafutását a PTE Onkoterápiás Intézetében, majd 2010-től a PTE ÁOK Dékáni Hivatalának munkatársaként segítette a kar mindennapi működését. 2015 óta a Magyar Felvételi és Hallgatói Iroda oszlopos tagja, ahol munkáját mindig nagy odaadással, pontossággal és felelősségtudattal végzi. Kiemelkedő szervezőképességének köszönhetően számos kari és egyetemi rendezvény fémjelzi a nevét, többek között a Teddy Maci Családi Nap, az Orientációs Napok, valamint a Tavaszi és Adventi Koncert. Munkája során mindvégig megbízható, lelkiismeretes és segítőkész kollégának bizonyult, aki hozzájárul a hallgatók és a kar közösségének élménygazdag, barátságos és inspiráló környezetéhez. Az ő elhivatott tevékenysége nélkülözhetetlen a kari rendezvények sikeres lebonyolításában, személyisége és szakmai alázata pedig példaértékű mindannyiunk számára.

Dr. Csiky Botond orvosigazgató

KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai,

Diabetológiai Centrum

35 éve dolgozik a POTE/PTE KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrumban. Jelenleg egyetemi tanár, orvos-igazgató (a Nemzeti Dialízis Centrumban). Egyetemi tanulmányait 1986-1992 Pécsi Orvostudományi Egyetem ÁOK-n végezte cum laude minősítéssel. Belgyógyászatból, nefrológiából szakvizsgázott, hipertónológiából és diabetológiából licenc képesítést szerzett. PhD-fokozatát 2000-ben nyerte el. Habilitációt 2009-ben szerzett. 2025-től egyetemi tanár. 2002-től a pécsi FMC Dialízis Centrum és Szatellita Állomás orvosigazgatója. Gyakorlatokat magyar nyelven 1992 óta, angol nyelven 1996 óta, tantermi előadásokat magyar és angol nyelven 2001 óta tart. Választható tantárgy felelőse 2017 óta. Részt vesz az egyetemi posztgraduális oktatásban 1996 óta, TDK-témát is vezet 2001 óta. PhD-témavezetést is végez 2014 óta. Résztvevője a graduális képzés vizsgáztatásának is kollokviumokban magyar és angol nyelven 2005 óta, belgyógyászati szigorlatokon magyar és angol nyelven 2010

óta, német nyelven 2019 óta, záróvizsga bizottsági tag 2014 óta, szakvizsgáztató nefrológiából 2023 óta.

Dr. Dergez Tímea egyetemi adjunktus

ÁOK Bioanalitikai Intézet

Közel harminc éve, 1999-ben még biológus hallgatóként lépett át először a PTE ÁOK Bioanalitikai Intézet (akkor még Központi Kutatólaboratórium) kapuját, ahol a TDK munkáját készítette. Ugyanitt folytatta a PhD-tanulmányait. Doktori értekezését 2006-ban védte meg. 2006-tól tanársegédként, 2008-tól pedig adjunktusként dolgozik az intézetben. Habilitációs eljárása jelenleg folyamatban van. Munkáját kiemelkedő szakmai elhivatottsággal és rendkívüli alapossággal végzi. 2003 óta részt vesz a biometria tantárgy oktatásában, 2006-tól önállóan tart előadásokat és vezeti a gyakorlati foglalkozásokat. A műszeres analitika tantárgy oktatásában is aktív szerepet vállal. Számos új kötelező és választható tantárgy fejlesztésében közreműködött, többek között statisztikai elemzésre épülő kurzusok magyar és angol nyelvű oktatásában. A kar kutatási projektjeihez, TDK-hallgatók munkáihoz statisztikai elemzésekkel, kiértékelésekkel és módszertani tanácsadással nyújt szakmai támogatást. A Kémia Doktori Iskola keretében PhD-kurzusokat is vezet, valamint a doktori iskola titkári feladatait is ellátja. Kutatói munkáját több pályázati támogatás is elismerte, például a Kari Kutatási Alap és az ÚNKP ösztöndíj. 2023-ban „Kiváló oktatásszervező” díjat vehetett át. Munkássága a kar számára különösen értékes. Hallgatókkal való együttműködés során tanúsított empátiája és nyitottsága külön figyelmet érdemel.

Döme Tiborné laboratóriumi technológus

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1983-ban Pécsen az Egészségügyi Szakiskolában általános ápoló és asszisztens szakképesítést szerzett. Első munkahelye a POTE II. Belgyógyászati Klinika volt 1983-1986 között. Munka mellett érettségizett, majd felnőtt szakápoló lett. Dolgozott az Egyesített Egészségügyi Intézmények és az I. sz. Belgyógyászati Klinika laborjában asszisztensként. Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben 1997-től dolgozik jelenleg is, immár nyugdíj mellett. Az AITI 16 ágyas intenzív osztályán ő az egyedüli, ebben a munkakörben foglalkoztatott szakdolgozó. Napi feladatai közé tartozik a betegek orvos által elrendelt laboratóriumi vizsgálatok eMedSol rendszerben történő feladása, a mintavételek kivitelezése, laboratóriumba történő eljuttatása. Ezen kívül elvégzi a betegek vérgázvizsgálatát az intenzív osztályon található vérgázanalizátor készülékkel, méréseket végez a ClotPro berendezéssel. Feladatait lelkiismeretesen, szorgalmasan végzi. Négy évtizednyi áldozatos munkájának méltó elismerése a Dékáni Dicséret adományozása.

Farkas Anna Mária osztályvezető ápoló

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1992-ben végzett általános ápoló és asszisztensként. Az iskola elvégzése után az I. sz. Belgyógyászati Klinikán kezdett dolgozni. 1994-ben áthelyezésre került az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetbe, ahol jelenleg is dolgozik. Munka mellett érettségizett, majd 2006-ban OKJ ápoló és 2017-ben felnőtt intenzív szakápoló szakképesítést szerzett. 2022 október óta az AITI Intenzív Osztályon vezető ápoló pozíciót tölt be. Munkáját szorgalmasan, lelkiismeretesen végzi, nagyfokú

szakmai elhivatottsággal. Kollégáival is jó kapcsolatot ápol. Áldozatos munkája méltó elismerése a Dékáni Dicséret adományozása.

Dr. Gyöngyi Zoltán tudományos főmunkatárs

ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézet

2001 óta dolgozik az Orvosi Népegészségtani Intézetben jelenleg egyetemi docensi beosztásban. Végzettsége biológus, PhD-címét 2003-ban szerezte, 2017-ben habilitált. Huszónöt éve oktat angolul és magyarul, eddig 9 tárgy tantárgyfelelőse volt, illetve TDK-témavezetőként is intézetünk egyik legaktívabb tagja. Két végzett PhD-hallgatója mellett jelenleg is 4 hallgató témavezetője. Intézetünkön belül a közösség bizalmát élvez, hosszú évek óta a Kari Tanács választott tagja. Az utóbbi időszakban több, kifejezetten innovatív kutatási témával foglalkozik, például rovaralapú fehérjék felhasználásának lehetőségei, illékony szerves anyagok vizsgálata többek között betegségek lehetséges azonosítására. Ez utóbbi esetben kutyákkal, méhekkel végzett vizsgálatok után a mesterséges orr felhasználása került előtérbe. E tekintetben a téma nemzetközileg ismert szakértője lett, és ez egy jelenleg is futó Horizon 2020 pályázatban való részvételt eredményezett. Nemzetközi kapcsolatrendszerén és az utóbbi időszakban kifejtett intenzív publikációs tevékenységén keresztül jelentősen hozzájárul az intézet, a kar és az egyetem hírnevének öregbítéséhez.

Dr. Horváth-Opper Gabriella egyetemi docens

ÁOK Anatómiai Intézet

2005-ben végezte tanulmányait az Általános Orvostudományi Karon, majd kezdte meg munkáját tanársegédként az Anatómiai Intézetben. Korábban már TDK-hallgatóként is sikereket ért el és részt vett az oktatásban is. Jelenleg habilitált egyetemi docensként, fő tantárgyak tantárgyfelelőse. Magyar, angol és német nyelven oktató, kiváló kolléga, aki folyamatos minőségi munkát végez. Több, az intézetben folyó egyéb tevékenységeknek felelőse (honlap- és szerverfelelős). Kutatómunkáját is folyamatosan bővíti, TDK- és PhD-témavezetést is végzett/végez. 2005-ben kezdte meg hivatalos munkáját az ÁOK Anatómiai Intézetben, azaz pont 20 éve. Oktató kollégaként maximalisan rászolgált a Dékáni Dicséretre.

Hutflesz Angéla diplomás ápoló

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1997-ben szerzett diplomát a POTE Egészségügyi Főiskolai Karán. Ezután kezdett dolgozni a Baranya Megyei Kórház Szülészeti-Nőgyógyászati Osztályán diplomás ápolóként. 2003-tól a BMK Központi Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Osztályán folytatta tevékenységét, majd a BMK 2010-es integrációja óta az AITI szakdolgozója. 2011-ben a felnőtt aneszteziológiai és intenzív szakápoló szakképesítést is megszerezte. Nagyon precíz, lelkiismeretes, kiemelkedő munkabírási szakdolgozó, akire mindig számítani lehet. Nagyfokú empátiával fordul a betegek felé és munkatársaival is jó kapcsolatot alakított ki. Kiemelkedő szakmai tevékenységének méltó elismerése a Dékáni Dicséret adományozása.

Jakabné Hamar Anett diplomás ápoló

KK Reumatológiai és Immunológiai Klinika

Két évtizede a Reumatológiai Klinika munkatársa. Osztályos ápolóként kezdett dolgozni 3 műszakos munkarendben. Csendes, de határozott személyiségével, szakmai tudásával

gyorsan kimagaslott az átlagos képességű munkatársak közül. Az immunológiai osztályon emiatt vezetőápoló-helyettesi feladatokat is ellátott. Terhelhetősége és precizitása miatt évekig tudományos munkatársként nemzetközi pályázatokban tevékenykedett, mint nem orvos diplomás. A Covid világjárvány alatt mind a KEK infektológia, mind az oltópontok működését is segítette. 2020-tól ellátja a klinika minőségirányítási vezetői feladatait is alaptevékenysége mellett, melyek jelenleg a járóbetegellátáshoz kötődnek, ott dolgozik diplomás ambuláns asszisztensként. Biztos tudására, higgadtságára, logikus gondolkodására mind a betegek, mind a munkatársak bátran építhetnek. A Dékáni Dicséret méltó kitüntetés lehet fáradhatatlan, példaértékű munkásságának.

Dr. Jandó Gábor egyetemi docens

ÁOK Élettani Intézet

1986-ban szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, azóta dolgozik az intézetben. Pályája kezdetétől aktív résztvevője és alakítója az intézeti kutató- és oktatómunkának. Hallgatók generációit vezette be az élettan izgalmas világába előadóként és gyakorlatvezetőként. Jelentősen hozzájárult az oktatás fejlesztéséhez oktatási anyagok és tankönyvek írásával, új gyakorlatos kísérletek kidolgozásával. Számos TDK-hallgató mentora volt, akikkel lelkesen osztotta meg a kísérletezés és a felfedezés örömeit. Tanítványai közül sokan értek el kimagasló eredményeket helyi és országos konferenciákon, majd váltak elismert szakemberekké. Témavezetésével eddig 7 PhD-hallgató szerzett tudományos fokozatot, vagy jelenleg végzi kutatásait. Kutatási területe az idegélettan, az elektrofiziológia, pszichofizika és a mesterséges intelligencia alkalmazása a 3D látás kutatásában. Külföldi tanulmányútjait követően itthon megalapította a Humán Elektrofiziológiai és Csecsemő Látásvizsgáló Laboratóriumot. A látás fejlődésének kutatása mellett klinikai diagnosztikai célú vizsgálómódszereket fejleszt. Kiemelkedő eredményei közé tartozik egy kisgyermekkorú látásszűrő módszer kidolgozása, amely az ambliópia megelőzését és más látáshibák korai felismerését szolgálja. A tudomány iránti elkötelezettsége mellett önzetlenségével és emberségével is példát mutat a fiatalabb generációk számára.

Kajtosné Horváth Krisztina laboratóriumi analitikus

ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

1989 óta dolgozik a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben, először vegyésztechnikusként, majd 3 év munka melletti tanulás után vegyész-fizikus laboratóriumi operátorként végzett. Az intézetben töltött 36 év alatt lelkesen részt vett a magyar és idegen nyelvű oktatás szervezésében, a hallgatói gyakorlatok előkészítésében, bemutatásában. Precíz módon állítja össze a mindennapi kísérletekhez szükséges reagenseket ezáltal jelentősen megkönnyíti és támogatja az oktatók és a hallgatók munkáját. Részt vett a Orvosi Kémiai Gyakorlatok című jegyzet kísérleteinek kidolgozásában. Munkaköri feladatait meszeszemenően ellátja, azokat lelkiismeretesen, önállóan végzi. Hosszú munkatapasztalatával és szakmai tudásával az intézetnek nagyon nagy segítséget nyújt.

Dr. Kiss Péter egyetemi docens

ÁOK Anatómiai Intézet

2005-ben végezte tanulmányait az Általános Orvostudományi Karon, majd kezdte meg munkáját tanársegédként az

Anatómiai Intézetben. Korábban már TDK-hallgatóként is sikereket ért el és részt vett az oktatásban is. Jelenleg habilitált egyetemi docensként, fő tantárgyak tantárgyfelelőse. Magyar, angol és német nyelven oktató, kiváló kolléga, aki folyamatos minőségi munkát végez. Kutatómunkáját is folyamatosan fejleszti, TDK- és PhD-témavezetést is végzett/végez. Több, az intézetben folyó egyéb tevékenységeknek felelőse (minőségbiztosítás, bonctermi rend). 2005-ben kezdte meg hivatalos munkáját az ÁOK Anatómiai Intézetben, azaz pont 20 éve. Oktató kollégaként maximálisan rászolgált a Dékáni Dicséretre.

Kiss János Lászlóné laboratóriumi asszisztens

KK Onkoterápiás Intézet

2007 óta az Onkoterápiás Intézet dolgozója. Egészségügyi végzettséggel vérvételi feladatokat lát el rendszeresen. Ő találkozik először a betegekkel, hozzátartozókkal a szakrendeléseken. Mindig közvetlen, segítőkész, számtalan pozitív visszajelzés érkezik a hozzáállásáról, kedvességéről. A fiatal kollégákat is mindig készségesen oktatja, tanítja. Korábban több évtizedig a KK jogelődjében, a Baranya Megyei Kórházban dolgozott különböző beosztásban laboratóriumi asszisztensként, majd később osztályvezető asszisztensi szakképesítést szerzett. A KK Onkoterápiás Intézetébe a BMK Onkológiai Osztályáról került áthelyezésre. Az 50 éves, egészségügyben eltöltött munkájáért és a több mint 20 éves, lelkileg érintett betegek segítségével kapcsolatos áldozatos tevékenységéért mindenképpen dicséretet érdemel.

Kiss Margit ápoló

KK Reumatológiai és Immunológiai Klinika

2004 óta a PTE dolgozója, mindvégig a betegágy mellett, három műszakos munkarendben teljesített szolgálatot. 16 évet a II. sz. Belgyógyászati Klinikán dolgozott, az utóbbi 5 évben lett klinikánk megbecsült munkatársa. Számára mindig a beteg az első. Miután belgyógyászati osztályon szocializálódott, nincsen olyan ápolói tevékenység, melyet nem tudna elvégezni a legnagyobb pontossággal, szakértelemmel. Gyorsan elsajátította az autoimmun betegek kezelésével kapcsolatos valamennyi specifikumot, így az osztályra érkező hallgatók is rendszeresen meríthetnek tudásából, jó gyakorlataiból. Szívesen oktatja, veszi szárnyai alá az ifjúságot. Igazi közösségi ember, a klinika, a Szakdolgozói Kamara, az Integrált Egészségügyi Szakszervezet rendezvényeinek rendszeres látogatója. 63 éves kora ellenére fiatalokat meghazudtoló lendülettel tevékenykedik műszakról-műszakra. Az egyetemen töltött több mint 20 éves szolgálata méltó a Dékáni Dicséret kitüntetés adományozására.

Kovács Judit ügyvivő szakértő

ÁOK Gazdasági Referatúra

A Kancellária Gazdálkodási Osztály Gazdasági Referatúrájának munkatársa, aki kiemelkedő szakmai színvonalon látja el mindennapi feladatait. Több mint 15 éve megbízhatóan és elkötelezetten támogatja a karon működő TDK-hallgatók tevékenységét, különös gondossággal koordinálva a hozzájuk kapcsolódó pénzügyi feladatokat, megrendeléseket és támogatási elszámolásokat. Az évente megrendezésre kerülő TDK-konferenciák lebonyolításában rendszeresen aktív szerepet vállal, és a nyolcévente helyi szervezésben sorra kerülő országos rendezvény szervezésében is kiemelkedő munkát

végez. Kiválóan működik együtt a szakmai megvalósítókkal, a pénzügyi elszámolásokat pedig önállóan, pontosan és hatékonyan végzi. Külön kiemelhető az idei, 37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia lebonyolítása, melynek magas színvonalú megvalósításában kulcsszerepet töltött be, különösen a szakmai, szervezési és pénzügyi folyamatok összehangolása terén. Munkáját a precizitás, a szakmai felkészültség és a példaértékű elhivatottság jellemzi. A kar iránt tanúsított lojalitása és áldozatos munkája elismerése a Dékáni Dicséretben részesítés.

Dr. Kránicz Rita egyetemi adjunktus

ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet

Meghatározó szerepet játszott a magyar és német nyelvű orvosi szaknyelvi kurzusok kurrikulumban fejlesztésében a Magyar és a Német Program keretében. Oktatási munkáját a szakdidaktikai igényesség, interaktivitás és hallgatóközpontúság jellemzi. Rendszeres résztvevője a kari oktatói workshopoknak, a folyamatos szakmai fejlődés igénye jellemzi tevékenységét. Az intézeti kommunikációs kurzusok – mind magyar, mind német nyelven – tematikus és módszertani megújításában is vezető szerepet vállalt, különös tekintettel a klinikai kommunikációs kompetenciák gyakoroltatására és visszajelzésalapú fejlesztésére. A Kommunikációs Szinergia Projekt keretein belül kurzusfejlesztőként és oktatóként is aktívan közreműködött, hozzájárulva a tantárgyak közötti integrált, készségalapú oktatás kialakításához, valamint az intézeti Szimulációs Beteg Program magyar és német nyelvű létrehozásához és folyamatos fejlesztéséhez. Trénerként évek óta részt vesz a szimulációs betegekkel folytatott oktatásban, valamint az objektív, strukturált klinikai vizsgák lebonyolításában, ez utóbbiban vizsgáztatóként is. Fontos szereplő a kar fiatal oktatói utánpótlásának mentorálásában, mind a Demonstrátori Diákkör, mind a fiatal oktatók szaknyelvi képzésének és nyelvi-kommunikációs coachingjának keretében. Több alkalommal részesült „Kiváló Mentor” elismerésben. Tudományos munkásságában az interdiszciplináris orvos-beteg kommunikációs kutatások kerülnek előtérbe, különös figyelmet fordítva a telemedicina, a diagnózis- és terápiaközlés, valamint a közös döntéshozatal kommunikációs aspektusaira. Kiemelkedően magas színvonalú, sokrétű és innovatív oktatói és kutatói tevékenysége elismerésre méltó.

Dr. Lempel Edina egyetemi docens

KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Oktatói, betegellátó és kutatói munkája nem csak a Fogorvostudományi Szakon, hanem az egész Orvostudományi Karon kiemelkedő. Oktatóként gyakorlatilag megszakítás nélkül a legmagasabb oktatói elismerésekben részesül országos szinten is. 13 alkalommal kapott kiváló gyakorlatvezetői kitüntetést, de oktatói munkájáért rektori dicséretet is kapott. Kutatómunkáját számos hazai díjjal, kitüntetéssel jutalmazták és Bolyai ösztöndíjjal is elismerték. Több hazai tudományos szervezet elnökségi tagja, a Magyar Esztétikai és Restauratív Fogászati Társaság (MERT) alapítója, és 2020-tól elnöke.

Málnai Zsoltné szakápoló

KK Urológiai Klinika

2002 óta dolgozik az Urológiai Klinikán. Az évek során nagy szakmai tapasztalatra tett szert, melyet sikeresen alkalmaz a mindennapi szakápolói teendők során. Évek óta a poszt-

operatív őrző ápolói csapatát erősíti. Munkáját rendkívüli precizitás és a megbízhatóság jellemzi. Pozitív személyisége miatt a kollégái szeretik, bátran fordulnak hozzá szakmai tanácsért. Az Urológiai Klinikán eltöltött folyamatos 23 év kiemelkedően lelkiismeretes szakmai tevékenységét méltó elismeréssel jutalmazná a Dékáni Dicséret odaítélése.

Marosné Dr. Berta Beáta egyetemi adjunktus

ÁOK Élettani Intézet

1995-ben TDK-hallgatóként csatlakozott az Élettani Intézet kutatócsoportjához, ahol azóta is dolgozik kezdetben PhD-hallgatóként, majd jelenleg adjunktusi beosztásban. PhD-fokozatát végül 2021-ben szerezte meg. Kutatómunkáját a Düsseldorf Egyetemen mélyítette el, ami hozzájárult ahhoz, hogy német nyelven is kiváló előadó legyen. A kutatás mellett 1999-től oktat magyar orvostan-, fogorvostan- illetve gyógyszerészhallgatókat, majd a 2005-ös tanévtől kezdve német orvos- és fogorvostanhallgatókat is. Emellett tudományos diákköri témavezetőként is tevékenykedik. Az intézet életében aktívan részt vesz, a gyakorlatos előkészítő munkában és az intézet több bizottságában tevékenykedik. Kiegyensúlyozottsága, csendes személyisége, segítőkészsége és a közösségért végzett, elkötelezett munkája révén méltán népszerű kollégái körében is.

Mihovics Renáta osztályvezető szülésznő

KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

Több mint 25 éve dolgozik szülésznőként a Klinikai Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján. Teljes szakmai életpályája ehhez az intézményhez kötődik, ahol hivatástudattal, rendkívüli odaadással és szakmai alázattal végzi munkáját. A klinika valamennyi osztályán dolgozott már, de szakmai tevékenysége a gyermekágyas anyák gondozásában teljesedett ki. 2020 óta vezető szülésznőként irányítja a gyermekágyas részleget. Nyugodt, kiegyensúlyozott személyisége, empátiája és határozott, mégis együttműködő hozzáállása hozzájárul a jó munkahelyi légkör fenntartásához. Munkatársai és vezetői egyaránt nagyra értékelik szakmai és emberi kvalitásait. A baba-barát szemlélet elkötelezett képviselője, különösen az anyatejes táplálás támogatása terén. Munkáját kivételes gondossággal, precizitással és lelkiismeretességgel végzi. Magas szintű szakmai tudása mellett példaértékű türelemmel és következetességgel segíti a fiatal szülésznők és hallgatók gyakorlati képzését, gyakorlatvezetőként és mentorként egyaránt. Aktívan részt vesz a klinika szülésfelkészítő programjának szervezésében és lebonyolításában, előadásokat tart a várandósok és hozzátartozók számára, ezzel is erősítve a bizalomra épülő kapcsolatot a kórház és a betegek között. Szakmai tudása, emberi tartása, valamint a több évtizedes áldozatos munkája a klinikai közösség tiszteletét és megbecsülését vívta ki. Mindezek alapján teljes szívvel és meggyőződéssel javasolható Dékáni Dicséretben való részesítése.

Nagy Csilla Tünde intenzív betegellátó szakápoló

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1992-ben végzett az Egészségügyi Szakiskolában, azóta a PTE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben dolgozik. Munka mellett folyamatosan képezte magát, felnőtt szakápoló, majd 2002-ben intenzív betegellátó szakápoló lett. Nagyfokú szakmai hozzáértéssel és empátikus magatart-

tással vesz részt a betegek ellátásában. Kollégái is maximálisan számíthatnak a segítőkészségére. Odaadó munkájának méltó elismerése a Dékáni Dicséret adományozása.

Nemes Csilla aneszteziológiai szakasszisztens

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1990 óta dolgozik a PTE-n. Pályafutását ápolóként kezdte, majd munka mellett több szakképesítést is szerzett. 1995 óta aneszteziológiai szakasszisztens munkakörben dolgozik. Im-már 35 éve példaértékű szorgalommal és szakmai hozzáér-téssel végzi a munkáját mind a betegek, mind pedig kollégái megelégedésére. Gyakorlatvezetőként nagy lelkesedéssel és eredményesen osztja meg tudását, szakmai tapasztalatait a hallgatókkal, tanulókkal. Kiemelkedő tevékenységének elis-merése a Dékáni Dicséret adományozása.

Orsós Rudolf segédápoló

KK Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika

Orsós Rudolf a bőrgyógyászati fekvőbeteg osztály segédápo-lójaként dolgozik. Mindennapi munkavégzése során tükrö-ződik a szakma iránti elhivatottsága. Mind a kollégák, mind a betegek szívesen fordulnak hozzá egy felmerülő probléma, feladat esetén. Munkája a klinikánkon nélkülözhetetlen, örü-lünk, hogy a kollektíva tagja.

Ságiné Balaton Boglárka ápolásszakmai-igazgatóhelyettes

KK Reumatológiai és Immunológiai Klinika

Kezdő diplomás ápolóként csatlakozott a Reumatológiai Kli-nikához, majd szorgalma és lelkiismeretes munkája alapján most már több mint 1,5 évtizede tölti be ápolásszakmai igaz-gatóhelyettesi szerepét. Főnövrként új továbbképzési mód-szert vezetett be, folyamatosan képezte az ápoló kollégákat, kiváló csapatépítőként fejlesztette a szakmai működést – ál-tala érte el a klinika azt, hogy az egyik legstabilabb szakdol-gozói állománnyal rendelkezik. Nemcsak a klinika ápolóinak munkáját fogta össze, hanem az elmúlt időszakban kiemelt szerepet játszott a PTE Klinikai Központ által irányított ol-tópontok létrehozásban, működésének felépítésében és ellá-tásban. Emellett folyamatosan koordinálja és vezeti a több milliárd forint forgalmú biológiai terápiás centrum működé-sét is. Állandó megbízható tagja a klinikán folyó gyógyszer-vizsgálatoknak is.

Soltész Ágnes osztályvezető ápoló

KK Neurológiai Klinika

1988-tól dolgozik a Neurológiai Klinikán, kezdetben ápoló-ként, majd később a Stroke Részleg diplomás osztályvezető ápolójaként. Betegek, hozzátartozók iránti tisztelete, türel-me, empátiája mindig is hatással volt a napi betegellátásra. Az oktatás iránti elkötelezettségét mutatja, hogy aktívan részt vesz ápoló tanulók, hallgatók gyakorlati oktatásában. Szakdolgozóknak szervezett szabadon választható pontszer-ző továbbképzésen előadóként szerepelt. A 2025 évi Egész-ségügyi Szakdolgozók LV. Országos Kongresszusán szintén előadással képviseli a Neurológiai Klinikát. Munkatársait mindig támogatja, ösztönzi. Hivatástudata, széleskörű szak-mai tudása, igényessége, betegekkal, munkatársakkal, tanu-lókkal való kapcsolata példaként szolgálhat. Több évtizedes munkája, emberi tulajdonsága elismeréséül méltón érdemi meg a Dékáni Dicséretet.

Solti Adrienn szakasszisztens

KK Ortopédiai Klinika

2002 óta dolgozik a PTE-n műtős szakasszisztensként, ezen belül 2018-ig a Szívcentrumban, majd 2018-tól az Ortopé-diai Klinikán, ahol ő látja el a vezető műtős szakasszisztensi feladatokat is. Munkáját kimagasló szaktudás, megbízha-tóság, a szakma és a betegek iránti elhivatottság jellemzi, amivel hozzájárul a Pécsi Tudományegyetem hírnevének fenntartásában. Szaktudását folyamatosan fejleszti, gyakor-latvezetőként aktívan részt vesz a műtős szakasszisztensi képzésben tanulók gyakorlati oktatásában. Vezetőként prob-lémamegoldó képessége, munkatársaival szemben tanúsított asszertivitása teszi indokolttá e magas kitüntetés odaítélését.

Dr. Szabó Tamás adjunktus

KK Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika

2003-tól dolgozik a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Köz-pont Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikáján. 2009-ben ortopédia-traumatológia, 2013-ban kézsebészeti szakvizsgát tett, majd European Board of Hand Surgery Examination tel-jesített. 2023-ban Doktori értekezését kitűnően abszolvál-ta. Jogi szakokleveles orvosi végzettséggel is rendelkezik. 2016-2025 között a klinika oktatási felelőse. Rendszeresen tart előadásokat traumatológia és kézsebészet témában an-gol és magyar nyelven. Kreditpontos kurzust, postgraduális tanfolyamot hirdet meg évente. TDK-témavezető és konzul-ens államvizsga dolgozatoknál. Munkássága során kiemel-kedő színvonalú hazai és nemzetközi kapcsolatokat épített ki és ápol kézsebészet terén. Jelenleg a klinika Kézsebészeti Részlegének vezető orvosa, a klinika vezető kézsebésze. Az egészségügy iránt rendkívüli módon elhivatott, szakmai és emberi értékei kimagaslóak. Munkatársai és a hallgatói előtt alapossága, precízsege példaértékű.

Dr. Szalma József egyetemi tanár

KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika

A PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika Arc-, Áll-csont- és Szájsebészeti Tanszék tanszékvezető egyetemi ta-nára. Oktatóként és kutatóként is kiemelkedő eredmények-kel büszkélkedhet. Kutatómunkájáért számos elismerésben, pl. Bolyai-plakett kitüntetésben is részesül. Publikációs akti-vitása is elismerésre méltó, amit jól mutat a több alkalommal is odaítélt Szerzők Ünnepe elismerés. A Fogorvostudományi Szak fennállása óta legfiatalabbként lett az MTA doktora. Számos hazai és nemzetközi tudományos társaság tagja, el-nökségi tagja.

Szántódiné Molnár Ágnes igazgatási ügyintéző

ÁOK Sportmedicina Tanszék

1988-ban orvosírnokként kezdett dolgozni a POTE Radioló-giai Klinikáján, majd egy hosszabb kitérő után 2009-ben tért vissza a karra, 2016-ig ügyviteli alkalmazottként dolgozott az ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetében. A Sportme-dicina Önálló Tanszék megalapítása (2016) óta a tanszék titkárnője. Egyetlen adminisztratív alkalmazottként áll helyt az összes felmerülő szerepkörben, legyen az oktatás, igazga-tás, gazdaság, protokoll vagy szervezési feladat. Munkáját precízen, lelkesen és minden esetben a legjobb megoldásra törekvéssel végzi. Graduális és postgraduális hallgatóinkkal jó kapcsolatot ápol, támogató segítségére mindig számíthat-nak. Grafikusai múltját felhasználva készíti tanszékünk pro-

móciós és dizájn elemeit, tudományos cikkekben és oktatásban felhasznált ábráit. A kor követelményeknek megfelelően tanszéki közösségi médiaplatformot működtet, melyen tanszéki hírek, sporthírek, szakembereink által írt tanácsok, javaslatok jelennek meg heti rendszerességgel. Kitalálója, szervezője és résztvevője a tanszéki rendezvényeknek. A kollégákkal és a kar szervezeti egységeivel kiemelkedően jó kapcsolatot ápol, nagy szerepe van a közösség összetartásában.

Szentesiné Szepesi Ágnes diplomás osztályvezető ápoló

KK Gyermekgyógyászati Klinika

33 éve dolgozik az egészségügyben. Kezdetben felnőtt ápolásban, majd a gyermekek iránti szeretete a gyermekápolás felé fordította. Munkája mellett folyamatosan képezte magát gyermekápoló, majd intenzív szakápoló és 2004-ben diplomás ápolói képesítést szerzett. A Gyermekkorházban eltöltött idő alatt osztályvezető ápolói feladatot látott el a csecsemő majd az intenzív és a belgyógyászati osztályon. A Gyermekkorház megszűnése után a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika Onkológiai Osztályának diplomás főápolója. Munkáját kitartás, pontosság jellemzi, segítőkész vezetőként sikerült egy remek közösséget kialakítania. Személyisége, szakmai tudása, temperamentuma, aktív jelenléte, a betegek, szakdolgozók, orvosok számára pótolhatatlanná tette. Munkatársai felé empatikus vezető személyiség. Problémamegoldása, szakmai elkötelezettsége kimagasló. A szakmaszeretete, lelkiismeretessége, hatalmas munkabírása, örök optimizmusa, követendő és példaértékű lehet mindenkinek számára. Határozott egyéniségének, nyíltságának és felkészültségének köszönhetően a betegek és a szülők biztos támasza a nehéz időkben. A betegekért, munkatársakért, a kórházért és a hivatásért végzett fáradhatatlan munkájának méltó elismerése e díj.

Dr. Szénás-Máthé Jenő, klinikai főorvos

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1987-ben szerzett diplomát a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszertudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán. 1994-ben szakvizsgázott a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karon aneszteziológiából és intenzív terápiából. 1987-1990 között Nagyváradon, majd 1997-ig a Siklósi kórházban, 1997-től a PTE KK-ban az urológiai anesztéziában dolgozik. Egyetemi tanársegédi és adjunktusi státusza után 2007-ben klinikai főorvosi kinevezést kapott. Klinikai munkáját a nagyfokú lelkiismeretesség, alaposág jellemzi. Oktatói tevékenységében mindig értékes, lelkiismeretes, rendszeresen részt vesz az V. évfolyamos hallgatók gyakorlati képzésében.

Takács Lajosné aneszteziológiai szakasszisztens

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1985-ben végzett általános ápoló és asszisztensként a Steinmetz Miklós Egészségügyi Szakközépiskolában, azóta a PTE dolgozója. Ápolóként kezdte, majd 1995 óta aneszteziológiai szakasszisztensként tevékenykedik jelenleg is. Kiemelkedő a szakma iránti elhivatottsága. Nagyfokú empátiával fordul a betegek felé. A legjobb tudása szerint igyekszik minden felmerülő problémára megoldást találni. Négy évtizednyi kimagasló szakmai tevékenységének méltó elismerése a Dékáni Dicséret adományozása.

Takács Zsuzsanna oktatásszervezési koordinátor

ÁOK Dékáni Hivatal Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztály

1993-ban kezdte el a munkáját a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 2016-tól a kar Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztályának kollégája. Munkája során koordinálja az oktatástechnikai feladatokat végző munkatársak tevékenységét és elvégzi az ehhez kapcsolódó adminisztrációt. Emellett kezeli és szervezi a kar rendezvényeihez kapcsolódó teremt foglaltságait, amely során együttműködik a Dékáni Titkárság és a Tanulmányi Hivatal kollégáival. Felettesei és kollégái megbízható és tapasztalt dolgozónak ismerik és nagyra értékelik a munkáját. A kar működésében és a kollégák számára igazi támaszt jelent, hogy tapasztalatával segíti az oktatásszervezési és oktatástechnikai területhez tartozó munkát és folyamatokat. Az itt töltött évek során szerzett tapasztalataival kiemelten segíti a kar hatékony működését. Köszönjük a munkáját és reméljük, hogy a jövőben még sokáig erősíti a kar közösségét.

Tamaskóné Sóstai Erika oktatásszervezési koordinátor

ÁOK Dékáni Hivatal PhD Iroda

2003 óta áll munkaviszonyban a PTE Általános Orvostudományi Karával. Kezdetben a Dékáni Hivatal munkatársa, majd 2016-tól a PhD és Habilitációs Iroda oktatásszervezési koordinátora. Szakmai tudása naprakész, illetve folyamatosan képezi magát. Megbízhatóan, köteleességtudóan és precízen végzi munkáját. Jó kommunikációs készséggel rendelkezik, így nem csak kollégáival, de doktori képzésben résztvevő hallgatókkal, oktatókkal is megtalálja a közös hangot. Önállóan és csapatban is kiválóan dolgozik. Sokoldalú tevékenysége révén a PhD és Habilitációs Iroda által végzett munka színvonalának növelésében meghatározó szerepe van.

Vajda Eszter aneszteziológiai szakasszisztens

KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1990 óta az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet dolgozója. Kezdetben ápolóként, majd a szakképesítés megszerzését követően aneszteziológiai szakasszisztensként dolgozik jelenleg is. Munkáját lelkiismeretesen, szorgalmasan, nagyfokú hozzáértéssel végzi. Kollégái is minden esetben számíthatnak problémamegoldó segítőkészségére. Magas szintű szakmai tevékenysége, lelkiismeretes, pontos munkája elismerése lehet a Dékáni Dicséret adományozása.

Valovics Tamás betegkísérő

KK Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinika

2000 óta a Klinika munkatársa. A munkáját nagyfokú empátiával, türelemmel és megbízhatósággal végzi. Mindennapi tevékenysége során különös figyelmet fordít a betegek biztonságára. Munkatársaival együttműködően, segítőkészen dolgozik, mindig számíthatunk rá a legnagyobb odafigyelést igénylő helyzetekben is. Számos beteg és kolléga visszajelzése megerősítette, hogy jelenléte nyugalmat és biztonságérzetet nyújt, mellyel jelentősen hozzájárul az intézmény emberközpontú arculatához. Kedvessége, udvariassága, valamint példamutató munkamorálja méltóvá teszi arra, hogy kiemelt figyelmet és elismerést kapjon. Az évtizedek során munkájával szemben sem szakmai, sem etika kifogás soha nem merült fel. Több évtizedes áldozatos munkája elismeréseként méltán érdemelné meg a Dékáni Dicséretet.

Dékáni Elismerő Oklevél

Béres Tamás Márton ügyvivő szakértő

ÁOK Orvosi Biológiai Intézet

2008 óta, közel 20 éve elkötelezetten tevékenykedik az ÁOK Orvosi Biológiai Intézet és a kar kötelékében, munkáját példamutatóan és lelkiismeretesen végzi. Az Intézet mindennapi működésének egyik alappillére: jelenléte, kapcsolati tőkéje, szakértelme és aktív segítőkészsége nélkülözhetetlen a szervezeti folyamatok gördülékeny biztosításában. Az oktatás-szervezési feladatoktól kezdve a pályázati ügyek kezelésén át a napi ügyes-bajos teendők intézéséig a közösség mindig számíthat rá. A napi operatív feladatokon túl gondos figyelmet fordít arra is, hogy az intézet méltó és minőségi módon jelenjen meg a kar kötelékében. Rendezvényeink szervezésében és lebonyolításában (pl. Legjobb hallgatóink köszöntése, az Orvosi Biológiai Intézet Alapításának 101. Évfordulója Szimpózium, Gorka Sándor Emléktúra) kreatív ötleteivel, gondos kivitelezésével és megbízható jelenlétével járul hozzá az események színvonalához. Munkája, bár a háttérben zajlik, kétségtávol hozzájárul az intézet és ez által a kar pozitív megítéléséhez és elismertségéhez. Példamutató hozzáállása, lojalitása és a közösség iránti elkötelezettsége révén méltán érdemli ki a kar elismerését.

Farkas Edit dietetikus

KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

2005-ben kezdett dolgozni Megyei Kórház Anyagcsere Osztályán. Elkötelezett a diabetológiai betegek edukálása mellett. Húsz éve oktatja klinikánkon a cukorbetegeket, ápolókat és orvostanhallgatókat, a betegspecifikus diétákról kisebb összefoglaló előadásokat tart. A 3-4. évfolyamos dietetikus hallgatók szakmai gyakorlatát vezeti: a viziteken elhangzott diagnózisok átbeszélésére, hozzátartozó diéták meghatározására, diétás tanácsadások koordinálására nagy hangsúlyt fektet. A szakrendelésen és az osztályon megforduló betegekkel empátikus, türelmes, segítőkész, felvilágosító, tanácsadással van segítségükre életmód-változtatásukkal illetve diétoterápiájukkal kapcsolatban. Kitaró és lelkes munkájának méltó elismerése a Dékáni Dicséret.

Heidt Diána tanszéki mérnök

KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

2013-tól dolgozik a PTE-n, mint tanszéki mérnök. Részt vesz a tudományos kísérletes munkákban, feladata a kutatócsoport munkájának segítése, a monoklonális antitestekkel kapcsolatos munkafolyamatok, sejttenyésztés teljes körű végzése, kísérleti állatokkal kapcsolatos eredmények (genotipizálás), dokumentumok feldolgozása és rendszerezése, DNS-izolálás, HLA PCR kivitelezése. A kutatáshoz szükséges anyagok és eszközök nyilvántartása, beszerzések elindítása, valamint az orvostanhallgatók és biotechnológus hallgatók gyakorlati képzésében a laboratóriumi minták elkészítése. Kiemelkedő módon támogatja a minőségirányítási felelős tevékenységét, különös tekintettel a kialakított minőségirányítási rendszer működtetésére és folyamatos fejlesztésére. Feladatát nagyfokú lelkiismeretességgel, kitaró szorgalommal végzi. Munkavégzését példamutató precizitás, hatékonyság és megbízható teljesítmény jellemzi, amely jelentős mértékben hozzájárul karunk szakmai színvonalának emeléséhez. Mindennapi te-

vékenységével, valamint elkötelezett és példaértékű magatartásával nemcsak munkaközösségünket erősíti, hanem aktívan hozzájárul az ÁOK jó hírnevének megőrzéséhez és további fejlődéséhez.

Dr. Józsa Gergő egyetemi docens

KK Gyermekgyógyászati Klinika

A Gyermekgyógyászati Klinika manuális betegellátó részlegének egyik vezető munkatársa. Fiatal kora ellenére meghatározó szerepet töltött be egy új szakterület, az immár önálló szakmakóddal is rendelkező gyermektraumatológia magyarországi létrejöttében. Az újonnan alakult Magyar Gyermektraumatológiai Társaság elnöke, a tavaly megjelent Gyermektraumatológia című tankönyv és szakkönyv több fejezetének szerzője. Folyamatosan részt vesz a gyermeksebészet tantárgy oktatásában magyar és angol nyelven egyaránt. Aktív szerepet játszott a gyermektraumatológiai szakvizsga létrehozásában és az első jelöltek vizsgáztatásában. A gyermekgyógyászati baleseti ellátás területén végzett tudományos kutatómunkája nemzetközileg is kiemelkedően magas színvonalú.

Dr. Oberling János külsős munkatárs

ÁOK Alapellátási Intézet

Immár több mint 20 éve áll a kar szolgálatában. Munkáját a kezdetektől fogva megbízhatóan, elkötelezetten és kiemelkedő szakmai színvonalon végzi. Precizitása, szakmai tudása és segítőkész hozzáállása nélkülözhetlenné tette őt az Alapellátási Intézet mindennapi működésében. Az évek során egyrészt saját gyógyító szakterületén nyújtott példamutató teljesítményt, másrészt a graduális és posztgraduális oktatásban is kiemelkedő előadónk. Ezekén túlmenően aktív szerepet vállalt a kar közösségi életének alakításában is. Számtalan alkalommal vett részt rendezvények, szakmai programok előkészítésében és lebonyolításában, mindvégig hozzájárulva a kar pozitív megítélésének erősítéséhez, népszerűségének növeléséhez. Kiemelném továbbá kivételes segítőkészségét, mellyel mind a kollégái, mind az oktatók és hallgatók munkáját támogatta. Emberi hozzáállása, problémamegoldó képessége és elhivatottsága példamutató.

Dr. Simon Diána egyetemi docens

KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

2004-ben szerzett orvosi diplomát, ezután PhD-ösztöndíjasként dolgozott az intézetben. 2010-ben szerzett PhD-fokozatot, 2012-ben tett orvosi laboratóriumi diagnosztika szakvizsgát, 2022-ben habilitált. A rutin diagnosztikai laboratóriumban vezetőhelyettesi feladatokat lát el. 2013-ban a PTE ÁOK Dr. Romhányi György Ifjú Kutatói Ösztöndíját, 2021-ben Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat nyert el, valamint ebben az évben az Új Nemzeti Kiválósági Program Ösztöndíját is. Számos OTKA, GINOP, TKP2021 és RRF pályázatban társkutató, vezető kutató az OTKA FK-139028 pályázatban. Az ÁOK-n orvos- és fogorvostan-hallgatók számára tart előadásokat és gyakorlatokat angol és magyar nyelven. Az ETK Klinikai Laboratóriumi Kutató MSc Szakon tantárgyfelelős. Számos szakdolgozat és TDK-munka témavezetője, PhD-hallgatók szakmai vezetését végzi. Munkáját nagy lelkiismerettel, szorgalommal látja el, munkatársaival és kolla-

borációs partnerekkel is jó kapcsolatot létesít. Példamutató a munkabírása és teljesítménye. Munkáját az intézetben több mint 20 éve megbízhatóan végzi, ezzel emeli az intézet és a PTE hírnevét. Mindennapi munkájával, példamutató magatartásával sokat tesz karunk fejlődéséért, tekintélyének megtartásáért.

Dr. Tóth Péter József egyetemi adjunktus

KK Idegsebészeti Klinika

2007-ben szerzett orvosi diplomát a POTE-n. Tanulmányai során két alkalommal elnyerte a Köztársasági Ösztöndíjat. PhD-téziseit 2013-ban védte meg. 2009-2011 között a New York Medical College Élettani Intézetében végzett kutatómunkát, majd 2012-2014 között az American Heart Association posztdoktori ösztöndíjasaként dolgozott az Oklahomai Egyetem Öregedéstudományi Intézetében, ahol 2014-ben Assistant Professor kinevezést kapott. 2015-ben tért vissza

Magyarországra, azóta a PTE KK Idegsebészeti Klinikáján végzi klinikai és tudományos munkáját. Kiemelt szakterülete az elülső koponyabázis, a sella régió és a clivus nyílt valamint endoszkópos sebészete. 2020-ban sikeres idegsebészeti szakvizsgát tett. Kutatási területei közé tartozik a cerebrovaszkuláris betegségek és a koponya-agy sérülések patofiziológiája. Az oktatásban is aktívan részt vesz, mind magyar, mind angol nyelvű tantermi előadásokat és gyakorlati képzéseket tart. Munkáját PhD-hallgatók mentorálásával is kiegészíti. Tudományos tevékenysége elismeréseként kétszer nyerte el a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat, valamint 2017 óta folyamatos támogatásban részesül a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal részéről. 2025-ben sikeresen megvédte az MTA doktori értekezését. Szakmai elismertségét mutatja, hogy rendszeres meghívott előadója rangos nemzetközi konferenciáknak.

Vástyán Attila kitüntetése

Dr. Vástyán Attila, a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikájának docense a Magyar Gyermeksebész Társaság 18. kongresszusán 2025 júniusában a társaság legmagasabb elismerését a Koós Aurél Emlékérmet vehette át.

Koós Aurélt (1874-1957) a magyar gyermeksebészet megállapítójának, atyjának tekintjük. Kiváló sebész, aki a gyermeksebészet szinte minden területének az egész világon elismert szakembere volt. Budapesten a Stefánia kórházban (Bókay utca, napjainkban Semmelweis Egyetem, Gyermekgyógyászati Klinika) dolgozott, ahová akkortájt külföldről érkeztek szakemberek, hogy az általa végzett műtéteket megnézhessék és tőle tanuljanak. A Magyar Gyermeksebész Társaság a Koós Aurél emlékérmet, életművének elismeréseként, 1983-ban alapította. Az emlékérmre társaság tagjai adhatnak jelölést, a díjra érdemeseket a vezetőség választja ki. Korábbi díjazottak között hét külföldi neves gyermeksebész professzort is találunk.

Vástyán Attila 1963-ban Sellyén született. 1988-ban szerzett orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 2005-ben szerzett PhD-fokozatot gyermekurologiai témában. 2011-ben habilitált. 2017 és 2021 között a Magyar Gyermeksebész Társaság elnöki tisztségét töltötte be. 1997-óta dolgozik gyermeksebészként miután általános sebészi szakvizsgát szerzett. Két évig Angliában, Sheffieldben dolgozott ezt követően, közel 30 éve, a pécsi Gyermekgyógyászati Klinika munkatársa. 2007-óta a Pécsi Ajak- és Szájpadhasadékos Munkacsoport vezetője. Több országban (pl. USA-ban) hosszabb-rövidebb tanulmányúton is részt vett. A gyermeksebészet számos területének (általános gyermeksebészet, gyermekurologia, hasadékok sebészete) nemzetközileg is elismert szaktekinélve.

Vástyán doktor által elnyert Koós Aurél Emlékérmhez szívőből gratulálunk!

*Dr. Vajda Péter
egyetemi tanár, tanszékvezető*

A kongresszus további fotói

Elismeréseket is átadtak a PTE doktor- és díszdoktoravató ünnepi szenátusi ülésén

A PTE november 6-án tartotta a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából rendezett doktor- és díszdoktoravató ünnepi szenátusi ülését, melyen átadták a doktori fokozatokat, a habilitált doktori okleveleket, számos elismerést, és díszdoktorát is avattak. Az eseményről a pte.hu készített összefoglalót.

„Egyetemünk nem csupán az évszázados falak összessége, hanem egy élő, létkető közösség, ahol a tudás gyarapodik, a tehetség kibontakozik, a jövő formálódik. A jelenkor kihívásai, a gyors technológiai fejlődés, a globális társadalmi változások, a gyorsan átalakuló munkaerőpiac – ezek mind új felelősséget rónak ránk. Nem elég csak átadni az ismereteket, hanem képessé kell tennünk a hallgatóinkat arra, hogy kérdezzenek, kételkedjenek, új utakat találjanak” – fogalmazott köszöntőjében *Miseta Attila* professzor, a PTE rektora. Az ünnepségen átadták a Pro Cura Ingenii elismeréseket, amiket karonként évente két, a tehetséggondozásban kiemelkedő teljesítményt nyújtó oktató vehet át. A díjazottak két korcsoportból kerülnek ki, a 40 évnél fiatalabbak és idősebbek, akik legalább 5 éve vesznek részt az oktatásban, kutatásban.

Pro Cura Ingenii elismerést vehetett át

Az ÁOK-ról

Pytel Bence, az Anatómiai Intézet tanársegédje és

Pintér Erika, a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet egyetemi tanára.

A GYTK-ról

Pap Ramóna, a Gyógyszerészi Biológiai Tanszék adjunktusa és

Almási Attila, a Gyógyszerészi Kémiai Intézet egyetemi docense.

Átnyújtották a **PTE Publikációs Díját** is, amit 2025-ben azok nyerhettek el, akik 2024-ben jelentős szellemi alkotást jelentettek meg, amit a Magyar Tudományos Művek Tárában rögzítettek. Az összegyetemi, **Pekár Mihály Díjat** *Pápayné Sár Cecília*, a GYTK Szerves és Gyógyszerkémiai Intézetének egyetemi docense kapta.

Az ÁOK-ról az **Entz Béla Díjat** *Burzánné Pétervári Erika*, a Transzlációs Medicina Intézet egyetemi docense kapta.

A GYTK-ól a **Cholnoky László Díjat** *Ashraf Amir Reza* gyógyszerész, nemzetköziesítési kari koordinátor kapta.

A Klinikai Központból az **Ángyán János Díjat** *Molnár Tihamér Szabolcs*, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet tanszékvezető egyetemi tanára és *Csécsei Péter*, a Klinikai Központ Idegsebészeti Klinika adjunktusa kapta.

A **Pro Doctorandis Universitatis Quinqueecclesiensis díjat** az egyetem doktorandusz közösségéért végzett kiemelkedő tevékenységgel lehet kiérdemelni. Pro Doctorandis Universitatis Quinqueecclesiensis elismerésben részesült *Komócsi András* professzor, a PTE doktorandusz közösségéért végzett kitartó és áldozatos munkája elismeréseként.

Fotó: Csontos Szabolcs

Az ünnepségen átadták a Kulturális és Innovációs Minisztérium által adományozott elismeréseket is. **Oktatói Szolgálati Emlékérem kitüntetésben** részesült *Pytel József*, a KK Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika egyetemi tanára, a felsőoktatás területén hosszú időn át végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként.

Több mint 40 éves pályafutása alatt az érsebészeti területén a vénás betegségek kutatásában elért hazai és nemzetközi eredményei, az általa alkalmazott új műtéti eljárások, valamint elismert oktatói és példaértékű egyetemi közéleti tevékenysége elismeréseként **professor emeritus címet és az egyetem arany kitűzőjét** adományozták *Menyhei Gábornak*, a KK Érsebészeti Klinika egyetemi tanárának. Kimagasló szakmai munkásságáért és elkötelezett szakmai tevékenysége elismeréseként professor emeritusi címet és az egyetem arany kitűzőjét adományozták *Pál Tibornak*, a KK Orvosi Mikrobiológiai Intézet egyetemi tanárának.

A karok a kari tanács támogatásával évente egy „doctor honoris causa” avatásra tehetnek előterjesztést, ha a címmel kitüntetendő hazai vagy külföldi személy az egyetemen folytatott oktatási, kutatási tevékenysége révén szoros kapcsolatot tart fenn az egyetemmel, vagy komoly szolgálatot tett az oktatási feladatok ellátása, az oktatás színvonalának emelése terén. A **Doctor Honoris Causa címet** idén *Boguslaw Przywora* vehette át, aki számos rangos külföldi egyetemen és kutatóintézetben volt ösztöndíjas, illetve vendégprofesszor. Tudományos munkája mellett a joggyakorlatban is kamatoztatja elméleti tudását a Krakkói Regionális Ügyvédi Kamara tagjaként, ugyanakkor éveken keresztül jogi szakértőként segítette a lengyel parlament alsóházát. Tudományterületének egyik legismertebb szaktekintélye, aki a PTE ÁJK bünyűgyi oktatóinak is segített bekapcsolódni a Czeszochowai Egyetemen folyó kutatásokba.

PhD-oklevelet vehetett át

Az elméleti orvostudományok területén

Jason Peter Sparks, az ÁOK Anatómiai Intézetének tanársegédje,

Sulc Alexandra Anikó, a GYTK Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet tanársegédje,

Szőcs Szilárd, az ÁOK Kar Élettani Intézetének tudományos segédmunkatársa,

Takács-Lovász Krisztina, az ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének tudományos segédmunkatársa,

Hussein Tamás, az ÁOK Transzlációs Medicina Intézetének tanársegédje, a Semmelweis Egyetem Pankréasz Betegségek Intézetének operatív igazgatóhelyettese.

A klinikai orvostudományok területén

Debreceni Dorottya, a KK Szívgyógyászati Klinikájának klinikai orvosa,

Herold Márton, a KK Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika klinikai szakpszichológusa,

Járay Ákos, a KK Orvosi Képző Klinika klinikai főorvosa,

Kövér Zsanett, a KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika tanársegédje,

Németh Kinga Dorottya, a KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika fogszakorvosa,

Patzkó Ágnes, a KK Szemészeti Klinika tanársegédje,

Somoskövi István, a KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika tanársegédje,

Szabadi Vivien, az ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézetének tanársegédje,

Szabó Viktor, a KK Idegsebészeti Klinika szakorvosa,

Szuper Kinga, a KK Szigetvári Kórház Sebészeti és Traumatológiai Osztályának orvosa és

Szabó István, az ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetének tanársegédje.

„Önök, kedves doktoranduszok és habilitált doktorok jelentik a Pécsi Tudományegyetem tudományművelőinek legfontosabb pilléreit. Önök a jövő kiválóságai, akik ma még műhelyekben, laborokban, könyvtárakban dolgoznak, de holnap már azok lesznek, akik a gyakorlatban is megválaszolják azokat a kérdéseket, amik a társadalmunk, illetve a tudomány előtt állnak” – fogalmazott záróbeszédében *Betlehem József* professzor, rektorhelyettes.

Schweier Rita

További díjazottak, fotók.

Lissák-díj 2025

Az Élettani Intézet nemzetközi hírű professzoráról elnevezett Lissák-díjjal jutalmazza a kollokviumi és a szigorlati teszteken kiemelkedő teljesítményű általános orvos, fogorvos, gyógyszerész hallgatóit. A 2024/25-ös tanév legjobb eredményt elért hallgatóinak 2025. október 3-án ünnepélyesen adták át a Lissák-díjat az intézet nagytárgyalójában.

Magyar orvos

1. Birghoffer Máté
2. Suszter Gergely
3. Káposztás Benedek Ferenc

Magyar gyógyszerész

1. Tóth Dominik
2. Rapcsák Nóra Helga

Angol orvos

1. Tanabe Kent
2. Hayashi Koki
3. Heiberg Johansen Jakob

Angol fogorvos

1. Demir Himmet

Magyar fogorvos

1. Jámboor László Bendegúz
2. Visegrády Regő Attila
3. Ruzsics Kitti Nikol

Német orvos

1. Schmiedel Aron
2. Spohr Joshua Rudolf Hugo
3. Stratmann Lisanne Greta

Német fogorvos

1. Russack Kaya
2. Meier-Kortwig Simon

Fotó: Verébi Dávid

Hazánkban az első aranybevonatú pacemaker beültetése Pécsen

A Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Szívgyógyászati Klinikáján az országban elsőként ültettek be aranybevonatú pacemakert. A beavatkozásra azért volt szükség, mert a beteg a hagyományos, titántartalmú generátorburkolattal szemben túlérzékenységi reakciót mutatott, ami csak nagyon ritkán fordul elő. A klinika szakemberei a pacemaker-generátort egyedileg gyártatták le a beteg részletes kivizsgálását követően.

„A cégek nincsenek az ilyen esetekre felkészülve, tudomásom szerint jelenleg csak az amerikai Medtronic tudja legyártani, amelyik az ún. „custom pacemaker coating” eljárásra képes. Ez azt jelenti, hogy egy hagyományos pacemakert speciális bevonattal látnak el. Külön kérésre, egyedileg tör-

ténik a gyártása, és több hétbe telik” – nyilatkozta dr. Kónyi Attila, a PTE KK Szívgyógyászati Klinikájának egyetemi docense, a pacemaker munkacsoport vezetője. Mint mondta, az aranybevonatú eszköz ára horribilis: 5 millió forint, míg a hagyományos, titántartalmúé 200-400 ezer. Kérvény alapján a NEAK egyedi méltányossággként támogatta.

„Azért az arany a leggyakoribb bevonat, mert kémiaiilag nagyon inert, azaz nem lép reakcióba a szövetekkel, nem korrodál, nem oldódik ki belőle semmi, így minimális az immunválasz. Aranyra az immunreakció szinte soha nem fordul elő” – tette hozzá. A nemzetközi szakirodalom alapján a világon is csak 5-6 ilyen beavatkozást végeztek eddig, Magyarországon pedig ez volt az első.

Schweier Rita

„OTDK70 Kitűzőt” vehettek át a pécsi orvos- és gyógyszerészkar munkatársai

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) idén ünnepi fennállásának 70. évfordulóját. Ebből az alkalomból az Országos Tudományos Diákköri Tanács ezüst emlékkitűzőt alapított, amit azok számára adományoz, akik az elmúlt negyed évszázadban áldozatos, kiemelkedően eredményes közreműködésükkel segítettek, segítik a tehetséges, ambiciózus fiatalok pályakezdését. Elismerésben részesültek a pécsi orvos- és gyógyszerészkar munkatársai is: **Pintér Erika** egyetemi tanár, **dr. Tamás Andrea** egyetemi docens, **Ertl Tibor** egyetemi tanár, valamint a gyógyszerész-karról **dr. Horváth Györgyi** egyetemi docens.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács által alapított „OTDK70 Kitűzőt” összesen 365 magyarországi és határon túli kitüntetett vehette át szeptember 29-én, a Semmelweis Egyetem Nagyvárad téri dísztermében. A díjazottak jelentős szerepet vállaltak a TDK-s hallgatók támogatásában és a tudományos diákköri tevékenység fejlesztésében.

Az OTDK és a mögötte álló tudományos diákköri mozgalom az elmúlt bő hét évtizedben egybeforrt a magyar felsőoktatás tudományos és szakmai kiválóságával. Az OTDK a törekvő

hallgatók, valamint az őket támogató oktatók és kutatók közös munkájának, kitartásának és elkötelezettségének köszönheti töretlen sikerét és népszerűségét. A folytonosságot és az értékek megőrzését a témavezetők, a szervezők és a támogatók biztosították, akik generációkon átívelően járultak hozzá a felsőoktatási tehetséggondozás a világban egyedülálló formájának a fennmaradásához.

Az ünnepségen **Szendrő Péter**, az OTDT örökös elnöke, az „OTDK70 Kitűző” alapításának kezdeményezője elmondta: „A TDK egy olyan szolgálat, amelyet a jövő érdekében érdemes megselekedni, hiszen nincs innováció tehetség nélkül, innováció nélkül pedig nincs magyar jövő.” Az **ezüst kitűzőt** és a vele járó díszoklevelet **Pintér Erika** egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), **dr. Tamás Andrea** egyetemi docens (Anatómiai Intézet), **Ertl Tibor** egyetemi tanár (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika), valamint **dr. Horváth Györgyi** egyetemi docens (Gyógyszerésztudományi Kar, Farmakognózi Intézet) is átvehette.

Az elismeréshez szeretettel gratulálunk!

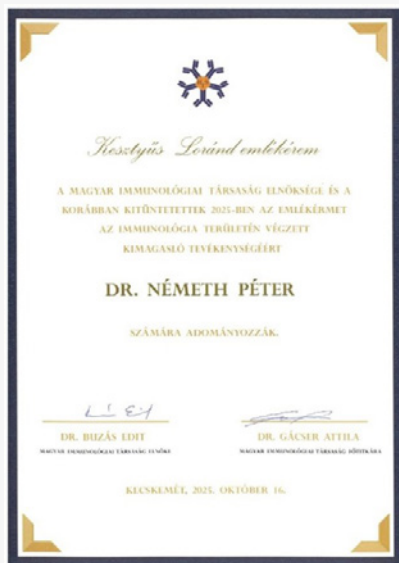
A kitüntetettek teljes névsora

MTI

Fotó: Zsoldos Dávid

Rangos elismerés Németh Péternek, az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet emeritus professzorának

A Magyar Immunológiai Társaság elnöksége 2025-ben a társaság legrangosabb kitüntetését, **Kesztyűs Loránd emlékérmét** adományozott *Németh Péter* professzornak az immunológia területén végzett kimagasló tevékenységéért. A PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet emeritus professzora a Társaság 54. Vándorgyűlésén 2025. október 16-án Kecskeméten vehette át a kitüntetést. A Magyar Immunológiai Társaság (MIT) az alapító elnökről elnevezett Kesztyűs Loránd-emlékérmét 1981-ben alapította, Kesztyűs Loránd immunológus professzor, a Debreceni Orvostudományi Egyetem volt rektorának tiszteletére, amelyet háromévente adományoznak az immunológia, immunobiológia területén kimagasló munkásságú magyar kutatóknak.

In 2025, the Hungarian Society for Immunology awarded Prof. Dr. Péter Németh its highest honor, the Loránd Kesztyűs Memorial Medal, for his outstanding work in the field of immunology. The professor emeritus of the Department of Immunology and Biotechnology at the University of Pécs received the award at the Society's 54th Conference in Kecskemét October 16, 2025. The Hungarian Society for Immunology (MIT) established the Kesztyűs Loránd Memorial Medal, named after its founding president in 1981 in honor of Prof. Dr. Loránd Kesztyűs, immunologist and former rector of the University of Debrecen (DOTE), which is awarded every three years to Hungarian researchers who have made outstanding contributions in the field of immunology and immunobiology.

Ralovich Béla professzor kitüntetése

Ralovich Béla professzort a Magyar Tudományos Akadémia Eötvös József-koszorúval tüntette ki a kimagasló tudományos életművének elismeréseként.

A kitüntetést – ünnepélyes keretek között – a Jubileumi Tudományos Ünnepe megnyitóján, az MTA Dísztermében 2025. november 5-én adta át *Freund Tamás*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Ralovich professzor a Pécsi Orvostudományi Egyetem Mikrobiológiai, majd Közegészségtani Intézetének oktatója, kutatója volt.

Dr. Meggyes Mátyás kitüntetése

Az Orvosi Mikrobiológiai és Immunológiai Intézet tagja, *dr. Meggyes Mátyás* elnyerte a Magyar Immunológiai Társaság és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Immunológiai Tanszéke által meghirdetett Gergely János emlékérem és ösztöndíjat.

Az emlékérmét háromévente adják át és Gergely János professzor nevét viseli, aki a magyar immunológia legnagyobb alakja volt. A díjra olyan fiatal immunológusok pályázhatnak, akik kiemelkedő tudományos teljesítménnyel rendelkeznek, illetve aktívan részt vesznek a jövő generáció tehetséggondozásában. Idén dr. Meggyes Mátyás eddigi munkássága a reprodukciós immunológia területén, azon belül is az immun-checkpoint molekulák vizsgálata az anyai tolerancia mechanizmusok vonatkozásában bizonyult a díjra érdemesnek. A díjátadóra a Magyar Immunológus Társaság 54. Vándorgyűlésén, Kecskeméten, 2025. október 15–17. került sor, ahol a díjazott 20 perces előadásban mutatta be eddigi tudományos eredményeit.

Józsi Mihály professzor, *dr. Meggyes Mátyás* és *Buzás Edit* professzor asszony

„Ez a díj olyan, mint a sportágakban az olimpiai arany”

Amint arról beszámoltunk, a Nemzetközi Élettani Unió (International Union of Physiological Sciences, IUPS) 2025-ös világkongresszusán Hegyi Péter professzor a PTE ÁOK Transzlációs Medicina Intézetének és a Semmelweis Egyetem Transzlációs Medicina Központjának igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Európai Tudományos Akadémia tagja és 2021-től klinikai osztályának elnöke tartotta a rangos Robert F. Pitts Award Lecture előadást. Neki adományozták a Nemzetközi Élettani Unió egyik legnagyobb díját is, amit 1978 óta négyévente nyújtanak át a tudományág kiemelkedő képviselőinek. Ez volt az első alkalom, hogy magyar kutató kapta az elismerést a hasnyálmirigy-vezeték iontranszport-mechanizmusainak megértésére irányuló, elmúlt 25 éves tevékenységéért. Dr. Hegyi Péter professzor kutatásainak főbb lépésszökeiről és jövőbeni terveiről is mesélt.

„Ez a díj olyan, mint a sportágakban az olimpiai arany, életműdíjnak is nevezhetem. Nagyon meglepett, hogy én kaptam, már csak azért is, mert mindig elégedetlen voltam azzal, ahogyan haladok, úgy láttam, hogy nincs elég eredmény. Sosem összegeztem, hogy mit csináltam az elmúlt 25 évben, inkább arra fókuszáltam, hogy megtaláljam a válaszokat a kutatás kapcsán felmerülő, újabbnál újabb kérdésekre. Az elismerés kapcsán azonban kénytelen voltam átgondolni, hogy milyen eredményeket értem el. Úgy vélem, hogy az általam választott témát sikerült nagy alapossággal és részletesen feltérképeznem élettani, kórélettani és farmakológiai szempontból is. Hasonlít az életpályám Robert F. Pitts amerikai vesekutatóéhoz, a díj névadójához, aki először írta le, hogy a vese hámsajtjeinek sav-bázis egyensúlya rendkívül fontos a szervezet számára. Ő az 1900-as évek közepén értette meg élettani szabályozását, vizsgálta, hogy betegségekben miként változik és foglalkozott farmakológiai kutatásokkal is” – nyilatkozta dr. Hegyi Péter professzor, aki 2000 táján kezdett elmélyülni a hasnyálmirigy-vezeték iontranszport-mechanizmusainak a kutatásában, egy sikeres pályázat nyomán, Newcastle-ben.

A specifikus terápiához vezető út

Az ezredforduló táján annyit tudtak a hasnyálmirigy vezetősejtjeiről, hogy azok nagy mennyiségű bikarbonátot termelnek, ami arra kell, hogy a belekben a gyomorból lecsorgó savat közömbösítse, aztán el tud indulni az emésztés. Dr. Hegyi Péterék rájöttek, hogy a bikarbonát élettani szerepe nem a belekben indul, hanem már a hasnyálmirigy vezetősejtjeiben, ahol a bikarbonát-koncentráció – lúgos tartalma miatt – képes az emésztőenzimeket inaktív állapotban tartani. A másik felfedezésük a bikarbonát-szekréció szabályozásával volt kapcsolatos. Leírták, hogy ez a szabályozás nemcsak abból áll, hogy evésnél bekapcsolódik, azaz stimulálódik, hanem egy pontos gátló-szabályozó mechanizmusa is van, azaz ki is kapcsolódik. Ez a két fontos élettani megfigyelés az élettani tankönyvekbe is bekerült. Kutatási eredményeik azért is voltak jelentősek, mivel a hasnyálmirigy-gyulladás kezelésére egyelőre nem létezik specifikus terápia.

„Nem értettük teljesen a betegség kialakulását sem. Azt tudtuk, hogy ez az enzimaktiválás nagyon fontos, és azt is, hogy a bikarbonát segít abban, hogy ne aktiválódjon a has-

nyálmirigyben ez az enzim. Óhatatlanul összekapcsoltam a kettőt: ha a bikarbonát-szekréció károsodik, akkor lehet, hogy ez lesz az egyik oka annak, hogy kialakul a hasnyálmirigy-gyulladás. A vizsgálataink folytatásában megnéztünk minden olyan faktort, amely a gyulladást kiválthatja: epe, alkohol, dohányzás, zsír. Azt láttuk, hogy a hasnyálmirigy-vezeték sejtjei ezek hatására a bikarbonát-szekréciót majdnem teljesen kikapcsolják. Ezután megtaláltuk azt a cisztás fibrózis-csatornát, ami a kikapcsolásért felelős. Ott indul el tehát a bikarbonát-szekréció gátlása, ahol a cisztás fibrózisos gyerekeknél is, ám míg náluk ennek genetikai oka van, addig a felnőtteknél különböző kémiai anyagok okozzák” – fejtette ki.

Azt korábban is tudták, hogy a cisztás fibrózis transzmembrán regulátorgén (CFTR-gén) rendellenessége betegséget okoz, ám azt nem, hogy a környezeti tényezők általi károsítás a hasnyálmirigyben ugyancsak betegségeket tud kiváltani. Ennek igazolását is dr. Hegyi Péter nevéhez kötik. Az erről szóló publikáció 2015 táján húszas impakt faktor fölötti folyóiratokban jelent meg. Mint mondta, a farmakológiai területtel könnyebb volt a dolguk, mivel tudták, hogy már kifejlesztettek olyan CFTR-modulátorokat, amelyek helyre tudják állítani a cisztás fibrózis-csatorna működését. A dolguk az volt, hogy bizonyítsák: a kémiai úton okozott betegségekre is jó a gyógyszer, nemcsak a genetikai eredetűre. Az ezzel kapcsolatos publikációjuk 2024-ben a Journal of Physiologyban jelent meg, amit a főszerkesztő a hónap legjobbjának választott.

„Huszonöt évbe telt, hogy lezárhassuk élettani, kórélettani és farmakológiai kísérleteinket, és a témát teljes egészében feltérképezzük. Szerencsénk volt, hogy léteztek már CFTR-modulátorok, ellenkező esetben sokkal tovább tartott volna a kutatási folyamat. Mostantól már csak a klinikai területtel van dolgunk” – hangsúlyozta, hozzátéve, hogy ezek a gyógyszerek jelenleg szabadalmi védetség alatt állnak, ezért ma még nagyon drágák: jelenleg egy beteg egyéves terápiája

300 ezer dollárba, azaz több mint százmillió forintba kerül. Hatékonyságuk igazolásához minimum húsz betegnek kapnia kellene őket, ezért ezeket a vizsgálatokat a kutatók nem, csak az adott gyógyszer cég, a Vertex kezdeményezheti reálisan. Csak Magyarországon egyébként ötezer heveny hasnyálmirigy-gyulladásos beteg van évente.

Sebészet vagy szüléset helyett belgyógyászat és gasztroenterológia

Hegyi professzort alapvetően a sebészet és a szüléset érdekelte, ám negyedévesen találkozott a szegedi egyetemen dr. Takács Tamással, aki oktatója és mentora, egyben pályájának meghatározója lett. „Emlékszem, hogy a találkozásunkkor még adjunktus volt Takács professzor a szegedi klinikán. Reggel 8 órakor kezdte a betegellátást, de bejött már reggel 6 órára azért, hogy megmutassa nekem, hogyan kell megműteni a kisállatokat. Akkoriban, az 1990-es években még az „in vivo” kísérletek mentek, amikhez nagyon jó kézügyesség kellett, és szerencsére nekem volt. Közrejátszhat ebben az, hogy gyerekként csellóztam, és az ujjaim szinte egymástól függetlenül tudnak mozogni. Remek mentorra találtam Takács professzorban, sorra jöttek az eredmények, a sikerek, így aztán megszerettem ezt a területet” – idézte.

Dr. Hegyi Péter munkáját sokan segítették az elmúlt 25 évben. Az első öt év a newcastle-i munkatársakhoz, a következő 15 a szegediekhez, a maradék öt pedig a pécsiekhez köthető. Szűken vett saját csapata 60 fő körüli, ám közös közleményeik közel 1500 munkatárssal vannak. Projektjén több százan dolgoztak a világ több centrumából. „Míg 15 évvel

ezelőtt 90 százalékban alapkutatással foglalkoztam és csak 10 százalékban klinikummal, addig most 90-95 százalékot tesz ki a klinikum. Jelenleg a betegség mellett teszünk fel kérdéseket. Két évvel ezelőtt a Gastroenterology folyóirat címlapjára kerültünk azzal – és ez teljesen pécsi projekt –, hogy igazoltuk a hasnyálmirigy-gyulladás utáni halálozás rizikóját (<https://aok.pte.hu/hu/hirek/hir/161539>). Hamarosan pedig azzal kapcsolatban jelenik meg cikkünk ugyanitt, hogy négy évvel a hasnyálmirigy-gyulladás után miért lesz a betegek 70-80 százalékának cukor-anyagszerezavara, egyharmaduknál miért tér vissza a betegség, és mit lehet ez ellen tenni” – mesélte.

Mozgatórugója: az elégedetlenség

Dr. Hegyi Péter tudományosan megtervezi az időbeosztását is, komoly időmenedzsment szerint él és dolgozik, és mindenre jut elég ideje: vezet két intézetet, gyógyít, oktat és kutató, miközben jelen van a világban is. Naponta sportol, egyszerűen több aktivitásra is képes, minden héten találkozik három unokájával és az édesanyjával, és a hobbijairól sem mond le, ami a néptáncot, a fellépéseket, no meg az UEFA Játékvezetői Bizottságának a tagságát jelenti. „Jól érzem magam a bőromban, ez így volt az elmúlt 53 évemben is, azonban az, hogy elégedett lennék, teljességgel kizárt. Minden egyes nap azt a 98 problémát, feladatot látom, amit nem tudtam megoldani, és nem azt a kettőt, amit sikerült. Ez az elégedetlenség a mozgatórugóm is, és ez már így marad” – fűzte hozzá.

Schweier Rita

Szentgyörgyvölgyi Emese kapta az idei Audrey Evans-díjat

Szentgyörgyvölgyi Emese, a PTE Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinika Neurológiai Osztályának osztályvezető főnővére kapta a Ronald McDonald Gyermeksegély Alapítvány Dr. Audrey Evans Szak-

dolgozó Díját 2025-ben. Az elismerést olyan gyermek-egészségügyi intézményben dolgozó egészségügyi szakdolgozó kaphatja, aki a családközpontú betegellátás szemléletét kiemelkedően alkalmazza munkája során.

A 2024-ben alapított díjat második alkalommal adta át az idén 30 éves Ronald McDonald Gyermeksegély Alapítvány. Az elismerés névadója dr. Audrey Evans (1925-2022) amerikai gyermekorvos és rákkutató volt, aki egész életében azon dolgozott, hogy a gyermekegészségügyi ellátásban a családközpontúság váljon a gondozás egyik alapelvevé. Ő volt továbbá a világ első Ronald McDonald Háznak is a megálmodója és társalapítója, a nemzetközi Ronald McDonald House Charities életre hívója. Az Audrey Evans-díj célja, hogy még nagyobb figyelmet kapjanak azok az egészségügyi szakdolgozók, akik a krónikus beteg gyermekek ápolása során nem csak a magas színvonalú szakmai ellátására törekednek, de szeretettel és empátiával veszik körül a családot is.

A negyven jelölt közül Szentgyörgyvölgyi Emese kapta a legtöbb szavazatot. „A PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika Neurológiai Osztályán különösen fontosnak tartjuk a betegek ellátása során a családközpontú szemléletet. A díjat ugyan én kaptam, de úgy gondolom, hogy a kitüntetés az osztályon dolgozó orvosokkal és nővérekkel való közös munka eredménye” – mondta Szentgyörgyvölgyi Emese.

„Itt Pécsen senki sincs egyedül” – ismét fehérbe borult a dr. Romhányi György Aula

Bizalom, felelősség, büszkeség – ezek jelképe a fehér köpeny, amely felöltése különleges pillanat az orvostanhallgató életében. Mindannyian örömmel szívükben várják a percet, hogy a sok-sok áttanult éjszaka után összetartó közösségben, ünnepélyes keretek között öltessék fel. Többek között ezekről az érzelmes pillanatokról szolt az idei, immáron tizedik fehér köpeny ünnepség, a White Coat Ceremony a PTE ÁOK dr. Romhányi György Aulában.

Az idei tanévben szeptember 19-én rendezték meg a White Coat Ceremonyt a PTE ÁOK-n. Az ünnepség ötlete az Amerikai Egyesült Államokból ered, az első hivatalos ceremóniát 1989-ben tartották a chicagói egyetemen. A pécsi orvoskaron 2015-ben az Angol-Német Hallgatói Bizottság (EGSC) honosította meg az ünnepséget, és szervezi azóta is. Az előző évek hagyományai szerint idén is az ÁOK vezetői, valamint az Angol-Német Hallgatói Bizottság és a Hallgatói Önkormányzat elnöke köszöntötték a hallgatókat, akik az ünnepi szavakat követően bele is bújhattak a hön áhított fehér köpenybe, leendő hivatásuk szimbólumába.

Dr. Czopf László oktatási dékánhelyettes arról beszélt, hogy a fehér köpeny azt a bizalmat jelképezi, ami a társadalomtól az orvosok felé sugárzik. Kérte a hallgatókat, hogy a hitelességükkel és emberi hozzáállásukkal segítsék azokat az embereket, akik hozzájuk fordulnak. Kitért a tudomány tisztaságának fontosságára is, mivel ez a hitelesség egyik legfontosabb komponense. Végezetül megkérte a harmadéves diákokat, hogy vigyázzanak a köpenyekre, erre a bizalomra, és továbbra is végezzék nagy szorgalommal a tanulmányaikat.

Reglődi Dóra professzor asszony, tudományos dékánhelyettes angol nyelvű beszédében kifejezte, hogy mennyire szereti ezt az ünnepséget, hiszen ilyenkor mindenki boldog. „Mindenkinek vidám, nagy mosollyal az arcán. Igazán gyönyörű látvány, amikor kijöttek átvenni a fehér köpenyt. Büszkék lehetnek magatokra. Végigcsináltátok ezt a két nehéz évet. Senki sem mondja, hogy a következő tárgyak könnyebbek lesznek, de megtanultátok, hogyan kell tanulni. [...] Nagyon büszke vagyok arra, hogy nekünk is részünk lehet abban, hogy ma itt ültök. Most még a sötét színek dominálnak – elegáns öltönyök és szép ruhák. De ahogy majd egyesével kijöttek, és átveszitek a fehér köpenyeket, úgy

fog a sötét szín eltűnni. A végén mindenhol fehér köpenyek lesznek.”

Than Péter professzor, a Német Program vezetője németül köszöntötte a diákokat, szintén hangsúlyozva, hogy milyen szép, nagy és vidám esemény is a White Coat Ceremony. „Azt tanácsolom önöknek, hogy ezekben az években orientálódjanak, nézzenek körül a különböző klinikákon, és keressék meg azt, amivel a későbbiekben, az életben szeretnének foglalkozni. Viseljék büszkén a fehér köpenyt, kiérdemelték azt. Viseljék azonban alázattal is, alázattal a kollégák, a betegek és különösképpen a kezelt betegségek iránt” – zárta gondolatait Than professzor.

Az EGSC részéről Emily-Sophie Marth német nyelvű, illetve Carla Schreiber angol nyelvű beszédével köszöntötte a hallgatókat. A HÖK-öt Takáts Balázs képviselte. Felszólalásában mindegyikük megemlítette, hogy milyen nagy teljesítmény eljutni idáig az orvosi tanulmányokban. Továbbá büszkék lehetnek azok a diákok, akik magukra öltetik a fehér köpenyt, miközben utat is mutatnak az első- és másodéves hallgatóknak, hogy ez nekik is sikerülhet majd a jövőben. A White Coat Ceremonyn a Szászországi Háziorvosok Szövetségének (Kassenärztliche Vereinigung Sachsen, KVS) delegációja is jelen volt, Sylvia Krug igazgatóhelyettes asszony vezetésével, emellett az Orvosok Nyugat-Pfalzért program is képviseltette magát két tartományi közigazgatási vezető, Rheiner Gut és Ralph Leßmeister személyében.

„Most egy új időszak kezdődik: új élményekkel, kihívásokkal, de egyben nagyszerű pillanatokkal is. Visszatekintve az elmúlt két évre, hálával és büszkeséggel tölt el, hogy most részt vehetek a White Coat Ceremonyn. Amikor érettségiztem, még bizonytalan voltam, hogy milyen irányba induljak el. Azonban úgy gondolom, nem is hozhattam volna jobb döntést, mint hogy a fogorvostudományt válasszam. Számomra inspiráló a fogászatban, hogy különféle készségeket kombinálhatok, legyenek azok akár tudományos vagy esztétikai elemek, ahogy az is, hogy közvetlenül emberekkel dolgozhatok – mind olyan tényezők, amelyek lelkesítenek és motiválnak a tanulásban” – vélekedett Clara Schedewig harmadéves fogorvostanhallgató, aki a Német Programban tanul az ÁOK-n. „Itt Pécsen senki sincs egyedül – mindannyian ugyanabban a csónakban evezünk, miközben segítjük egymást” – fogalmazott. Hozzátette, hogy remekül érzi magát a karon, nagyszerű közösség tagjaként sok erőt ad a

Fotó: Verébi Dávid

számára, amikor együtt örülhetnek egymás sikereinek, de fontos, hogy a nehezebb időszakokban is számíthatnak a másikra, mintegy védőhálóként elkapják és támogatják egymást. „A fehér köpeny, amit a sikeres preklinikai tanulmányok után ölthetünk magunkra, sok mindent szimbolizál. Egyrészt jelképezi azt a rengeteg órát, amit az íróasztal mellett tanulva töltöttünk, és a kitartást is, amikor egy-egy tanulmánygrésszel küzdöttünk – és erre igazán büszkék lehetünk. Másrészt azt a felelősséget és elvárást is tükrözi, ami mostantól ránk hárul, ahogy belépünk a tanulmányaink klinikai szakaszába. Most egy új időszak kezdődik: új élményekkel, kihívásokkal, de egyben nagyszerű pillanatokkal is – barátokkal, oktatókkal vagy éppen betegekkel –, akik erőt adnak nekünk, és továbbra is inspirálnak minket, azon az úton, amelyet választottunk” – emelte ki.

„Megtisztelő, hogy a tanári közösség egy ilyen különleges ünnepségen is velünk van, és épp azok adják ránk a gyógyítás jelképét, akik tanítottak vagy tanítani fognak minket, netán épp vizsgáztattak. Ez a ceremónia annak is az elismerése, hogy közejük tartozhatunk, elindultunk azon az úton, hogy részei lehetünk egy nagyobb közösségnek, az orvostársadalomnak” – ezek már egy harmadéves magyar általános orvos szakos hallgató, Fekete Márk szavai. Számára a fehér köpeny felöltése olyan ér-

zés, mintha már egy kicsit orvos lenne, miközben a ruhadarab a kemény munkát, a sok tanulást és az alázatot szimbolizálja, mindazt, amire szükség volt, hogy idáig eljussanak. „A fehér köpeny a gyógyítás jelképe is, hisz mostantól már találkozhatunk a betegekkel, és betekintést nyerhetünk a valódi gyógyítás világába. Tudjuk egymásról, hogy ki mennyit küzdött azért, hogy együtt lehessünk jelen ezen a szép ünnepségen. Együtt éltük át a nehéz időszakokat is, sokat segítettünk egymásnak. Szuper a közösségünk, összetartunk jóban-rosszban. Ez a ceremónia is közös emlék lesz, amire egész életünkben emlékezni fogunk” – fogalmazott. Az idevezető út nem volt zökkenőmentes, Márknak az anatómia és a biokémia bizonyult a két legnehezebb tantárgynak az elmúlt két évben, ez a két szigorlat embert próbáló volt. Mégis izgatott, amikor a rá váró mindennapokra terelődik a szó. „A változást a betegekkel való találkozás jelenti, amire régóta vártam, vártunk. A köpeny viselése büszkeséggel tölt el, hiszen annak is a szimbóluma, hogy elérkeztünk egy komoly mérföldkőhöz. Mindeközben természetesen nem feledkezünk meg arról az alázatról, ami nélkül nem lehet folytatni a tanulmányainkat”

– nyilatkozta.

Harta Viktor

További fotók.

Emléktáblát avattak és díjakat is átadtak a Szentágotthai Napon

A PTE Szentágotthai János Kutatóközpontja november 10-én, 13. alkalommal tartotta hagyományos Szentágotthai Napját, ami idén is a tudományos kiválóság, az együttműködés és a fiatal kutatók támogatásának jegyében zajlott. Az ünnepség során emléktáblát avattak **dr. Jakab Ferenc**, a PTE egykori rektorhelyettese, a Virologiai Nemzeti Laboratórium igazgatója tiszteletére, valamint díjakat is átadtak.

Fotó: Csontos Szabolcs

Miseta Attila professzor, a PTE rektora és Czéh Boldizsár professzor, a Szentágotthai János Kutatóközpont elnöke beszédekben hangsúlyozták, hogy a központ egyszerre őrzi névadója örökségét és teremt új lehetőségeket a tudományos utánpótlás számára. Az idei ünnepség fő előadója **Réthelyi János** professzor volt, aki „Genetikai, molekuláris és klinikai vizsgálatok pszichiátriai kórképekben” című előadásában a mentális betegségek komplex vizsgálatának molekuláris hátterét mutatta be, rávilágítva a genetikai adatok és klinikai megfigyelések integrálásának fontosságára.

A **Szentágotthai Díjat** **dr. Gombos Katalin**, a PTE KK Laboratóriumi Medicina Intézetének docense, a Szentágotthai János Kutatóközpont Molekuláris Medicina Kutatócsoportjának vezetője vehette át, akinek munkássága a nem-invazív genetikai diagnosztika és a reprodukció genetikai területén nemzetközi szinten is jelentős. A **Junior Szentágotthai Díjat** **dr. Tompa Márton**, a kutatóközpont Magyar Genomikai és Bioinformatikai Központjának kutatója kapta, aki a neuroonkológiai és transzlációs genetikai vizsgálatokban ért el kiemelkedő eredményeket, hozzájárulva a ritka idegrendszeri betegségek jobb megértéséhez és diagnosztikájához.

A fiatal kutatók támogatását a **Szentágotthai János Tehetségtámogató Program** biztosítja, amelynek idei **ösztöndíjasa**: **Kőhegyi Bianka**, **Bruszt Nóra** és **dr. Szarka Gergely**, akik éves szakmai beszámolójukban mutatták be kutatási előrehaladásukat. A program célja, hogy a 35 év alatti tehetséges kutatók számára szakmai és anyagi háttérrel nyújtson, elősegítve, hogy a PTE és a Szentágotthai Kutatóközpont továbbra is a tudományos kiválóság bázisa maradjon. A rendezvény rámutatott: Pécs ma is jelen van Szentágotthai János szellemisége, az a kutatói kíváncsiság, elhivatottság és tudásvágy, ami a tudomány igazi motorja, és ami a jövő generációit is inspirálja.

További fotók, videó.

Gyuris Bende Ármin

Felülmúlták egymást az életmentésben – nagy siker volt a harmadik Skill Race is

Idén első alkalommal határon túli résztvevőkkel bővült az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ által szervezett Skill Race, amelyen öt orvos- és fogorvosképző hely huszonkét csapata mutatta be gyakorlati orvosi tudását. A visszajelzések alapján a harmadik alkalommal megrendezett vetélkedő óriási népszerűségnek örvend a diákok körében, akik közül többen is visszatértek az előző évek után.

Tizenkét orvos- és tíz fogorvoshallgató csapat versengett 2025. október 3-án és 4-én a PTE ÁOK Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központjában, ahol a feladatok az elsősegélytől kezdve egészen a különböző orvosi vészhelyzetekig terjedtek. Az immár harmadik Skill Race a már bejáratottnak mondható, és a versenyszámok mellett bőven tartalmazott új elemeket is. „Már tavaly is voltak úgynevezett scénárióalapú állomások, amelyek visszajelzéseiből sokat építkeztünk, így az idén már sokkal precízebben, a bírói munkát megkönnyítve zajlott a verseny. Volt olyan állomás, amely teljesen épített környezetet kapott: a Békés Vármegyei Központi Kórház Skill Laborjának dolgozói például egy erdei sétányt idéztek meg a traumatológiai esetállomáson. Az idei évben először volt gyermekgyógyászati állomásunk, ahol két pécsi, fiatal rezidens kolléga segítette a szakmai munkát, amit ezúton is köszönünk nekik. Szintén újonc állomás volt az elsősegélypont, ami azért volt érdekes, mert egy elvileg teljesen laikus ellátásnak kellett megvalósulnia, egy civilben észlelt baleseti helyszínen kellett intézkedni, ahol állomáson alájátszók voltak, így a szimuláció teljesen valós volt. Előzetesen nem is tudtak sokat erről a versenyzők, és éppen emiatt érdekes eredmények születtek” – mondta *Abuczki Fruzsina* intézeti ügyintéző, a verseny egyik szervezője.

A vetélkedőre idén is ötfős csapatokat vártak, és a versenyzők köre határon túli résztvevőkkel bővült, miután a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem fogorvoshallgatói két csapattal képviseltették magukat. Emellett a korábbi évek pozitív élményeinek köszönhetően több „veterán” is újra szerepsét próbált. Így volt ez az orvosi kategóriát megnyerő Sine morbo csapatában is, amely a Semmelweis Egyetemről érkezett. „Két csapattagunk már tavaly is részt vett a versenyen, ők sokat emlegették, hogy mennyire élvezték a versenyt, mennyit tanultak a tavalyi felkészülés alatt és magán a versenyen is” –

mondta a csapatot vezető *Nyiri Dániel*. A „szájhagyomány” fontosságát a fogorvosi kategóriát megnyerő pécsi Dentartist csapat vezetője, *Szendrey Kitti* is megerősíti. „A verseny nevezéséig a csapattagokkal nem is ismertük egymást, így teljesen vakon indultunk, hogy ki, milyen és melyik területen jobb, ügyesebb. Személy szerint én már tavaly is szemeztem a versennyel, viszont akkor még nem sok mindent tudtam arról, hogy miről is szól pontosan. Tavaly indult szaktársainktól hallottam, hogy milyen jó, frappáns, hol játékos, hol komoly feladatokban kellett megmutatniuk a tudásukat.”

A szervezőkhöz hasonlóan pozitív visszajelzések érkeztek a korábbi évekről. „Nagyon jól mutatja a Skill Race hatását, hogy például tavaly Szegeden a résztvevő diákok ott maradtak demonstrátorként a skill laborban, ahogy az is, hogy a tavalyi győztes csapatunk az idei évben aktívan részt vett a szervezésben, az állomások kitalálásában és a hallgatók felkészítésében. Saját tanulmányaik mellett minden hétköznap este hétig itt voltak, szervezték az oktatókat, tanácsokat adtak a versenyzőknek, hogy mire figyeljenek, hogyan küzdjék le az izgulást a verseny során. Miután a második és a harmadik helyen is pécsi csapat végzett, a lányok »büszke anyukaként« érezhették, hogy megérte a befektetett munka, és szinte ugyanakkora elégedettséggel és örömmel álltak ott, mint amikor tavaly ők nyertek” – fogalmaz *Abuczki Fruzsina*. A fogorvosi kategória szervezésért felelős *dr. Turzó Kinga*, a Fogászati és Szájsebészeti klinika egyetemi docense pedig a verseny önmagán túlmutató jelentőségét hangsúlyozta. „A Dental Skill Race mára nemcsak verseny, hanem közösségformáló esemény is lett: olyan fórum, ahol a fogorvostanhallgatók, oktatók és szakemberek együtt dolgoznak azon, hogy a gyakorlati tudás valóban »kézben tartott« értékké váljon.”

Mindez azért is örömteli, mert a Skill Race nem titkolt küldetése, hogy izgalmas, átélhető formában hívja fel a figyelmet a gyakorlati orvosi tudás fontosságára, egyben pedig értékes tudást adjon a hallgatóknak későbbi karrierjükhöz. „Ha az egyes orvosszakmák népszerűségét konkrétan nem is növeli ez a vetélkedő, de a felkészüléssel és versenyzéssel töltött idő biztosan sokaknak (főleg alsóbb éveseknek) adhat löketet egy-egy szakma iránti nyitottságra. Megismerkedhet olyan eszközökkel, eljárásokkal, elméleti tudással, amelyre társainak harmad/ne-

Fotó: KERÉKES Fotó & Film

gyedéves korukban még nincs lehetősége, és így már célzottabban vehet részt gyakorlatokon, és mélyebb betekintést nyerhet egy-egy szakterület rejtelseibe” – hangsúlyozta Abuczki Fruzsina, és ezt a résztvevők is így látják.

„Az orvosi képzés során legtöbbször a lexikális tudás elsajátítását várják el tőlünk, ezért különösen értékesnek tartottuk, hogy a versenyre való készülék keretein belül lehetőségünk nyílt a gyakorlati skilllek alapos begyakorlására. A csapatunk tagjai ötféle különböző szakirány felé terveznek orientálódni, ennek ellenére kivétel nélkül mindenki rendkívül hasznosnak érezte a versenyt a saját leendő karrierje függvényében. Az elsajátítandó manuális készségek nagy része minden klinikai orvos számára nélkülözhetetlen. Az itt tanultakból számos olyan tapasztalatot és képességet vihetünk magunkkal, amelyeket a jövőbeni munkánk során is kamatoztatni tudunk majd. Emellett számos nem technikai készséget is tudunk gyakorolni, fejleszteni, mint például a hatékony kommunikációt, csapatmunkát, helyzetfelismerést, asszertív kommunikációt” – mondta Nyíri Dániel a Sine morbo részéről, a Dentartistot vezető Szendrey Kitti pedig szintén a csapatmunka fontosságát emelte ki. „A feladatokat nem tudtuk volna egymás nélkül elvégezni, ezekhez mindannyian egy egységként teljesítettük. Szurkoltunk, biztattuk, segítgettük egymást. Természetesen, ami tudást és tapasztalatot megszereztünk ott a versenyen, soha nem fogjuk elfelejteni és biztos vagyok benne, hogy hasznát fogjuk venni az életben is.”

A szervezők már azon dolgoznak, hogy a következő Skill Race még jobb lehessen, és gyűjtik a visszajelzéseket. „Az értékelési rendszeren már idén is próbáltunk változtatni, mivel az eddigi évek tapasztalata alapján az első három-hat hely között rettentően kicsi, egy százalék alatti különbségek voltak csak. Ezt próbáltuk jobban cizellálni, de még van teendőnk ezen a téren, mivel idén is az első négy helyezett egy százalékon belül maradt, egy-egy pont különbségekkel. Miután idén a fogorvosi kategóriában már határon túli csapatok is szerepeltek, az orvosi kategória nemzetközivé tételén is gondolkozunk, ehhez azonban a verseny struktúráját át kellene alakítani. A huszonkét csapattal, illetve az ezekben versengő 110 hallgatóval elértük a maximális helységkapacitást, így a nemzetközivé váláshoz komoly munkára lesz szükség” – mondja Abuczki Fruzsina. Jelentkezőkből pedig valószínűleg nem lesz hiány, hiszen a hallgatók idén is remek élményekkel gazdagodtak. „Az állomások nagyon jó hangulatúak voltak, köszönhetően a pontozók közvetlenségének és pozitív hozzáállásának. Nagyon örültünk a visszajelzéseknek is, sokat tanultunk belőlük. Az esti programot is kifejezetten élveztük, jó volt megismerkedni, beszélgetni a többi egyetem hallgatóival és oktatóival. Minden orvostanhallgatónak szívből ajánljuk, hogy amikor lesz rá lehetősége, készüljön fel, és menjen el a versenyre, mert segít összekapcsolni az elméleti és a gyakorlati tudást!” – buzdította hallgatótársait Nyíri Dániel.

A 2025-ös fogorvosi kategória helyezettjei:

I. helyezett: DentArtists – Pécsi Tudományegyetem

II. helyezett: PresiDents – Debreceni Tudományegyetem

III. helyezett: Decay Decoders – Debreceni Tudományegyetem

A 2025-ös orvosi kategória helyezettjei:

I. helyezett: Sine morbo – Semmelweis Egyetem

II. helyezett: Flatline – Pécsi Tudományegyetem

III. helyezett: HyPOTensio – Pécsi Tudományegyetem

További fotók.

Harta Viktor

Muszkuloszkeletális képalkotó (MSK) diagnosztikai tanfolyam

Az Orvosi Képalkotó Klinika MSK munkacsoportja szervezésében 2025. szeptember 1-5. között – immár hagyományosan – megrendeztük a IV. MSK diagnosztikai alap- és a II. haladó szintű tanfolyamot, utóbbi a szubspecialista mozgásszervi diagnosztika iránt érdeklődő szakemberek számára. A kurzuson a résztvevők külön munkaállomásokon, a napi leletezési gyakorlathoz hasonló módon, esetek áttekintése közben ismerkedtek a mozgásszervi MR-diagnosztikával. Az UH-képalkotás kis csoportokban, gyakorlati formában zajlott. A klinika MSK munkacsoportja részéről a tanfolyamon oktattak dr. Botz Bálint, dr. Girán Bettina, dr. Giyab Omar, dr. Járay Ákos és dr. Tóth András. Meghívott külső előadóként részt vettek az oktatásban dr. Gulácsi György és dr. Szöllősi Panna (Semmelweis Egyetem, Orvosi Képalkotó Klinika), valamint dr. Somogyi Rita (Zala Megyei Kórház, Radiológiai Osztály).

Dr. Botz Bálint

PTE KK Orvosi Képalkotó Klinika

Egyre népszerűbb a hallgatók között a Pathophysiador verseny

A Pathophysiador verseny a jól ismert interaktív játékról, a Triviadorról (Honfoglaló) kapta a nevét, aminek alapötletét a saját játék megalkotásához használták fel. Október 19-én rendezték meg harmadik alkalommal, melynek során a résztvevők ismét összemérhették tudásukat, kreativitásukat és stratégiai gondolkodásukat. Idén már 17 csapat és 4 egyéni versenyző vett részt benne, ami jól mutatja az esemény iránti egyre nagyobb érdeklődést.

A kórélettan nem csupán egy tantárgy a sok közül, hanem az orvostudomány egyik alapja. Megértése nemcsak a vizsgákon, hanem az orvosi szemlélet formálásában is kulcsfontosságú. A mesterséges intelligencia (MI) idén is kiemelkedő szerepet játszott a verseny lebonyolításában: az MI által generált kérdéseket a Pathophysiador csapata gondosan ellenőrizte, biztosítva azok pontosságát. Ez a technológiai és emberi tudás közötti együttműködés tette lehetővé, hogy a verseny a modern orvospérezés egyik legizgalmasabb példája legyen, bizonyítva ezúttal is a technológia kiegészítő, segítő szerepét, új távlatokat nyitva a tanulásban.

A megmérettetés során nemcsak a lexikális tudás, hanem a gyors döntéshozatal, a csapatmunka és az analitikus gondolkodás is kulcsszerepet kapott. A résztvevők különböző stratégiákkal érkeztek, ám közös volt bennük az elhivatottság és a kíváncsiság.

A legjobb eredményeket elért versenyzők:

Első helyezettek: *Csonka Tibor és Meggyes Adrienn*

Második helyezettek: *Jakob Heiberg Johansen és Silje Veholt*

Harmadik helyezettek: *Astha Goyal és Janbolat Aishuakh, Habane Ali Abdi és Hadi Zameri, Kirshath Partheban és Malin Fangen Sjule*

A nyertes hallgatók kiemelkedő tudásukkal, csapatmunkájukkal, gyorsaságukkal és kitartásukkal is példát mutattak. A változatos jutalmakat a Demonstrátori Diákkör és a Hallgatói Önkormányzat támogatásával oszthatták ki a legkiválóbbaknak, ám a legnagyobb elismerés a közösségi és szellemi élményben rejlett: a megmérettetés során egy olyan közösség formálódott, amelyet a tudás iránti elhivatottság, az egymástól való tanulás és az új felismerések öröme motivált.

Az eseményt a Transzlációs Medicina Intézet koordinálta, dr. Garami András, dr. Lőrincz Ába és Kasza Benedek vezetésével. Megvalósításában értékes segítséget nyújtottak: *Akari Sugihara, Georgia Valentine, Hanabi Tada, Kiss Fanni Dóra, Mohadeseh Zahedian, Ogasawara Kazushi, Papp Márton, Shubail Abdulrahman, Yashwanth S Gowda és Zafar Hussain Mohammad Ihsan Giffry* demonstrátorok. A Pathophysiador immár hagyománnyá vált, és évről évre egyre több hallgatót ösztönöz arra, hogy mélyebben megértsék a kórélettan összefüggéseit.

A szervezők ígérik, hogy jövőre még több kihívás, még több tudás és még több élmény várja a vállalkozó kedvű hallgatókat.

Dr. Filipánits Kristóf rezidens orvos

Fotók: Georgia Valentine és Kiss Fanni Dóra

„A nálunk végzetek azonnal bevethetőek a németországi kórházi munkába”

Szeptemberben 157 hallgató kezdte meg tanulmányait a pécsi orvoskar német programjában, 115-en az általános orvoscépzésben, 42-en pedig a fogorvosiban vesznek részt. Ez a létszám kisebb, mint a korábbi években, de ennek oka nem a pécsi képzés változásában keresendő, hanem a külső körülményekben. Az idei tanévkezdés tapasztalatait és a jövő feladatait is összegezte a PTE ÁOK Német Programbizottságának elnöke, dr. Than Péter professzor.

A PTE ÁOK és a Szászországi Háziorvosok Egyesülete (KVS) között 2013 óta zajlik sikeres együttműködés, a diákok tanulmányait teljes egészében a pécsi orvoscépzőben folytatják, itt szereznek diplomát is, majd visszatérnek Szászországba, hogy a támogatásért cserébe háziorvosként praktizáljanak. Szeptembertől 28 szászországi fiatal kezdte meg tanulmányait a „Studieren in Europa – Zukunft in Sachsen” modellprogram keretében, melynek célja, hogy hosszú távon hozzájáruljon a vidéki háziorvosi ellátás megerősítéséhez Németországban – írta nemrégiben a Die Zeit. Ez a program a más partnerekkel kötött együttműködések, a hasonló projektek számára is modellként szolgál: 2021-ben Sachsen-Anhalt tartománnyal a fogorvosi, 2023-ban Rheinland-Pfalz tartománnyal pedig az általános orvosi képzés terén kötött hasonló megállapodásokat a kar, évente összesen további 27 hallgató részvételével.

Kevesebb jelentkező

„Egész Magyarországra kevesebben adták be a felvételi jelentkezést, mint az elmúlt években, a csökkenés mértéke 15-20 százalékos. Ennek egyik oka az, hogy benne vagyunk egy demográfiai hullámvölgyben, a másik pedig, hogy változás állt be az érettségikkel kapcsolatban az egyes nyugat-németországi tartományokban: egy évvel meghosszabbították a képzési időt. Idén ez Bajorországot is érintette, ami azt jelenti, hogy harmincezerrel kevesebben fejezték be a középiskolát, aminek a következményei természetesen ránk is hatással voltak. Az okok között szerepelnek más, tőlünk kívülről álló tényezők is. Azon voltunk, hogy megtartsuk a bemeneti kritériumokkal kapcsolatos színvonalat, ami ugyancsak hozzájárult ahhoz, hogy csökkent a felvettek száma” – nyilatkozta dr. Than Péter professzor, a PTE ÁOK Német Programbizottságának elnöke. Hozzátette, hogy az újonnan létesült kelet-európai képzőhelyek, valamint a németországi magánegyetemek is növelik a versenyt. Erre utalnak észéki munkatársaik visszajelzései is, akik a néhány éve beindult német nyelvű képzésük kapcsán szintén csökkenő létszámról számoltak be, ami miatt náluk már az oktatás létjogosultsága is megkérdőjeleződött.

Kifejtette, hogy a szászországiak azért nem tudták betölteni azt a 40 helyet, amit a pécsi képzésben tartanak fenn, mert – a demográfiai visszaesés mellett – Németországban felismerték a háziorvosi ellátással kapcsolatos deficitet, és előírtak egy kötelező kvótát a képzésre a német orvosegyetemeken. Nagy büszkeséggel szólt arról, hogy az egyik diákjuk, aki már otthonában szakvizsgázott, több mint tíz év tanulás után átvette háziorvosi praxisát. Kiemelte: ezek azok a tényleges eredmények, amikre partnereik várnak. Elmondta, hogy Rheinland-Pfalz tartományi partnereik sem tudták kitölteni azt a létszámot, amiben a

velük kötött szerződés szerint megállapodtak. Ők egyébként egy adományokból összegyűjtött kontingensből támogatják a körzetükön belüli orvoscépzést, és nagyon elégedettek a pécsi oktatással, hallgatóik közül hatan már át is vehették fehér köpenyüket. Az egyelőre kérdés, hogy a jövőben miként alakul majd diákjaik finanszírozása, azaz sikerül-e előteremteniük az ehhez szükséges forrásokat.

Növekvő érdeklődés a fogorvoscépzés iránt

„Örömteli, hogy a fogorvosok képzésében pozitív fejleményről tudok beszámolni, mert azon a területen létszámbővítést kértek a saschen-anhalti partnereink, amit majdnem teljesen sikerült is kitölteniük. Az elmúlt három évben 12 hallgatót képeztünk, tavaly pedig azt kérték, hogy plusz tíz fővel nőhessen ez a létszám. Egyeztetve a dékáni vezetéssel, valamint a Fogászati és Szájsebészeti Klinika munkatársaival sikerült felemelnünk a 12 fős kvótát húszra, így a tanévet végül 20 hallgató kezdte el. Jelenleg tehát erre a szakterületre mutatkozik a legnagyobb igény, ám behatároltak a lehetőségeink, mivel ez nagyon gyakorlati képzés” – fűzte hozzá.

A fogorvosi szakma népszerűségének okát Than Péter professzor abban látja, hogy viszonylag jól behatárolt, és módot ad a szabadidő tervezhetőségére is. A PTE ÁOK Német Programbizottságának elnöke büszke arra, hogy már nemcsak a tanulmányaik kezdetén vannak jelen a pécsi orvoscépzőn a diákok, hanem a többségük itt is végez, és mint mondta, az idei tanévzárón már 57 diplomát sikerült átadniuk.

Kedvező díjszabás

Úgy véli, hogy a hasonló színvonalú képzést nyújtó, hagyományokkal rendelkező közép-európai egyetemek áraihoz képest kissé kedvezőbb a pécsi díjszabás, és csak az újonnan megnyílt, kelet-európai képzőhelyek kérnek náluk kevesebbet az oktatásért. A magasabb árak a régióban a németországi magánegyetemeken tapasztalhatóak. Kiemelte a pécsi orvoscépző versenyképességét a lakhatási lehetőségek és a létfenntartási költségek szempontjából, pozitívnak nevezte az oktatás hallgatóbarát jellegét az elméleti tantárgyaknál, ugyanakkor hátránnyként említette a klinikai résznél a saját anyanyelvű betegellátás hiányát.

Jó gyakorlati tudás, azonnali bevethetőség

A jövőről szólva hangsúlyozta a nemzetközi vásárok jelentőségét a képzés népszerűsítésében, valamint a további együttműködések ösztönzését. Lényegesnek gondolja reputációjuk folyamatos erősítését, a stabil és megbízható képzést. Kiemelte a hallgatókkal való folyamatos kapcsolattartást, párbeszédet, megfelelő és hatékony segítségüket úgy a tanulmányaikban, mint a hétköznapiakban. „Nemrégiben több pozitív visszajelzés is érkezett hozzánk egyes nyugat-németországi tartományok klinikáiról, hogy a nálunk végzetek jó gyakorlati tudással érkeznek hozzánk és azonnal bevethetőek a kórházi munkába. Ez arra utal, hogy a képzéseink színvonala továbbra sem csökken, és valójában ez a legfőbb célunk” – összegezte Than professzor.

Schweier Rita

„Európai viszonylatban is példaértékű a pécsi orvoskar Demonstrátori Diákkörének működése”

2025 szeptemberében jelent meg a Medical Teacherben a pécsi orvoskar munkatársainak publikációja, amiben az úgynevezett „near-peer tutorok”, azaz a PTE ÁOK Demonstrátori Diákkörében (DDK) résztvevő hallgatók orvosi képzésben betöltött szerepét vizsgálták azzal összefüggésben, hogy diáktársaik körében folytatott oktatómunkájuk milyen hatással van a saját teljesítményükre, tanulmányi előmenetelükre. A közlemény rávilágít a tíz éve létrejött DDK európai viszonylatban is egyedülálló működésére, szervezetségére, ami mintaként szolgálhat más orvospépzők számára is. A publikáció egyik szerzője dr. Tamás Andrea, a DDK elnöke, a pécsi orvoskar Anatómiai Intézetének docense, aki modellértékű tevékenységük főbb elemeit is összefoglalta.

A Medical Teacher nemzetközi, lektorált orvosi folyóirat, ami az egészségügyi szakmákkal kapcsolatos oktatási és képzési kutatásokat publikálja, az Association for Medical Education in Europe (AMEE) hivatalos lapjaként. Ebben jelent meg a pécsi orvoskar munkatársainak írása „Academic performance and progression among near-peer tutors: A comparative analysis in undergraduate medical education” címmel.

„A near-peer tutorok azok a Demonstrátori Diákkörös hallgatók, akik segítik társaikat a különféle tantárgyak oktatásában. Összefogásukra, tevékenységük könnyebb nyomon követésére és támogatására – dr. Czopf László dékánhelyettes úr kérése nyomán – tíz évvel ezelőtt megalapítottuk a DDK-t és kialakítottuk annak vezetését, melynek dékánhelyettes úron és rajtam kívül további oktató tagjai: dr. Filipánits Kristóf, dr. Sebők Judit, dr. Koppán Ágnes, dr. Németh Timea és dr. Peresztegi Míra Zsófia. Az az ötlet, hogy a near-peer tutorok orvosi képzésben betöltött szerepét, oktatómunkájuk saját teljesítményükre gyakorolt hatását megvizsgáljuk, és munkájuk hatékonyságát adatokkal is igazoljuk, Komócsi András professzortól, a PTE tudományos rektorhelyettesétől származik. Aktív részvételük hasznosságáról már sok publikáció született, ám az egyetemi előmenetelükben észlelt pozitív hatásról, hat-hét évet felölelően, 1544 magyar és külföldi hallgató tevékenységét összesítve, korábban még nem készült beszámoló” – nyilatkozta dr. Tamás Andrea.

Jobb jegyek, kevesebb passzívált félév, fejlődő előadói készség és nagyobb önbizalom

A demonstrátorkodás minden tantárgy esetében mást jelent. Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetben például a nyelvi órákon segítenek, az Anatómiai Intézet gyakorlatain a preparátumok bemutatásában működnek közre, emellett teszteket készítenek és támogatják a hallgatók vizsgára készülését. A klinikákon az anamnézis felvételekor, a betegekkel való kommunikáció során, illetve a fizikális vizsgálat bemutatásakor vannak jelen. Többen közülük intézeti jegyzetek írásában is segédkeznek. A hallgatók oktatási tevékenységükért szemeszterenként két kreditpontot kapnak, ezért legalább heti két órát kell demonstrátorkodniuk, egy félévben ez 24 órát jelent. Ennek minimum a felét teszik ki a kontakt, azaz a gyakorlati órák. Vannak diákok, akik több intézetben is munkálkodnak. A

legkiválóbbak azok, akik sokat tesznek a fiatalabb demonstrátorok képzéséért is. Dr. Tamás Andrea kiemelte: adataik elemzése során egyértelmű bizonyítást nyert, hogy azok a hallgatók, akik a képzésük alatt demonstrátori munkát is végeztek, sokkal jobb jegyeket kaptak a szigorlatokon és a záróvizsgán, valamint sokkal kevesebb passzívált félévük volt, mint azoknak, akik nem végeztek. Ezek a diákok vagy jeles, vagy négyes vizsgaeredményekkel rendelkeznek az általuk oktatott tantárgy esetében, ami fontos az oktatás színvonalának megőrzése miatt is. A kutatás arra is rávilágított, hogy a demonstrátorok előadói készsége is javul, amit posztgraduális képzésük és későbbi orvosi tevékenységük során is remekül kamatoztathatnak, valamint nagyobb magabiztosságra és önbizalomra is szert tehetnek.

Egyre több klinika nyitott a demonstrátorok előtt

Dr. Tamás Andrea szerint egyre bővül azoknak a klinikáknak a köre, amelyek partnerek a közös munkában. Ma már sok hallgató dolgozhat a PTE KK II. sz. Belgyógyászati Klinikáján és Nephrológiai, Diabetológiai Centrumában, az I. sz. Belgyógyászati, a Szívgyógyászati, valamint a Sebészeti Klinikákon is. A pécsi orvoskaron összesen 20 elméleti intézetben és klinikán folyik demonstrátori tevékenység. „Szigorú alapképzést kell teljesíteniük azoknak a demonstrátoroknak, akik a klinikai gyakorlatokban vesznek részt. Munkájukat jelenleg közel 90 oktató mentor felügyeli, segíti. Az elmúlt években folyamatosan emelkedett a regisztrált demonstrátoraink száma, az elmúlt félévben már több mint 350-en voltak, közülük 180 a magyar, a többiek külföldiek. Azok, akik legalább fél éve folytatnak oktatómunkát, a következő szemeszterben kurzusként is felvehetik, ezért jár a két kreditpont” – tette hozzá. Mint mondta, a hazai mutatókkal összevetve ez a létszám kimagaslóan magas, rendszerszintű szervezetségük, összefogásuk pedig európai viszonylatban is példaértékű. Dr. Tamás Andrea erről évről évre meggyőződik akkor is, amikor az AMSE (Association of Medical Schools in Europe) vezetőségi tagjaként konzultál más európai orvospépzők munkatársaival.

Egyedülálló regisztrációs rendszer

„Közleményünk azért is különleges, mert egy egyedülálló nyilvántartási és szervezési rendszert mutatunk be benne, aminek alapja, hogy megfelelően regisztráljuk a hallgatóinkat, ezáltal

nyomon tudjuk követni, hol, milyen tantárgyból végeznek demonstrátori munkát, ki az értük felelős tanár, vagy épp milyen oktatásban vesznek részt. Ezt az új rendszert az elmúlt évben indítottuk el, kidolgozásában nagy szerepe volt dr. Filipánits Kristóf vezetőségi tagunknak – aki még hallgatóként vett részt benne –, és az Informatikai és Innovációs Igazgatóság munkatársainak. Ez adott módot arra is, hogy az 1544 hallgató adatait összegyűjthessük és elemezhesük” – hangsúlyozta.

Motivációk a demonstrátori tevékenységhez

Dr. Tamás Andrea úgy véli, hogy a demonstrátorkodáshoz komoly motivációt jelent az, ha az illető hallgatónak volt olyan demonstrátora, akire felnézett, akitől sokat tanult és akiről látta, hogy szívesen végzi a munkáját. Az oktató diákok sok pozitív visszajelzést kapnak kortársaiktól, ami ugyancsak motiváló erővel bír, nem beszélve arról, hogy sikerként élük meg, ha jól, érthetően magyaráznak. Hajtóerőt jelent az is, hogy a tanulmányi eredményeik is egyre jobbak, mivel oktatótevékenységük rájuk is visszahat, maguk is tanulnak. Fontosnak nevezte a külföldi hallgatók által létrehozott szervezeteket: a Surgical Societyt és az Emergency Societyt, mert sokszor rendeznek képzéseket, workshopokat, nagy népszerűséggel. Ezek mellett - havi rendszerességgel – a kar is tart képzéseket a demonstrátoroknak, illetve kezdeményezésükkel többféle workshopot is. Az anatómiai, kórélettani, belgyógyászati és sebészeti workshopokat ugyancsak kedvelik a diákok, mert sok gyakorlati tapasztalattal szolgálnak. „Ösztöndíjat is kaphatnak a legkiválóbb demonstrátorok, sőt, elnyerhetik a „Kiváló Demonstrátor” díjat is, amit a legjobb magyar, angol és német hallgatóknak nyújtunk át hatodévbén, a diplomaosztó ünnepségen. Természetesen elismerjük mentoraink tevékenységét is” – fűzte hozzá.

Motivációk a mentori munkához

A mentoroknak, a demonstrátor hallgatókat foglalkoztató és képző oktatóknak sok többletmunkával jár az, ha van demonstrátor hallgatójuk, hisz oda kell rájuk figyelni, követni, támogatni őket, ám jelenlétük legalább ennyi előnnyel is jár: kis csoportokban lehet foglalkozni a diákokkal, akik akár az anyanyelvükön is kérhetnek segítséget a kortársaiktól, ha nem boldogulnak angolul vagy németül egy-egy kifejezéssel; meg lehet osztani az oktatómunkát; színesebbé, motiváltabbá lehet tenni a gyakorlati órákat. Dr. Tamás Andrea szerint a professzorok is vállalnak mentori feladatokat és a fiatalok lelkesen csatlakoznak hozzájuk.

Modellértékű működés és szervezettség

„Rendszerünkben szerves egységet alkot az elméleti és a klinikai rész, a két terület munkatársai szorosan együttműködnek, egyengetik a jó képességű demonstrátor hallgatók útját. Ez fontos pillére a sikerességünknek. Büszkeséggel tölt el a hallgatókkal közösen fejlesztett, gazdag módszertani rendszerünk is. Az átlátható, minőségi működéshez hozzájárul az is, hogy egy kis, családi orvosképző vagyunk személyes, meghitt kapcsolatokkal. Örömteli látni a DDK pezsgő életét, részese lenni a közgyűlések oldott hangulatának. Rendszerünkre több magyarországi és külföldi orvosképző felfigyelt és nagyon pozitívan nyilatkoztak róla” – mondta. A publikáció megszületésében Komócsi András professzor, rektorhelyettes, első szerző mellett részt vett dr. Tamás Andrea, dr. Czopf László, dr. Filipánits Kristóf, dr. Csaba Gergely, dr. Csöngéi Veronika Eszter, valamint tapasztalataival dr. Fischer Krisztina, a Harvard Medical School kutatója és oktatója.

Schweier Rita

Tehetséggondozás felsőfokon – sikeres évet zárt a Romhányi György Szakkollégium

A PTE ÁOK Romhányi György Szakkollégiuma a Nemzeti Tehetségprogram támogatásával (NTP-SZKOLL-24-0085) valósított meg egy átfogó szakmai és közösségi programsorozatot a 2024/2025-ös tanévben. A 3,2 millió forintos támogatású projekt célja a hallgatók szakmai fejlődésének elősegítése, valamint a középiskolások motiválása volt a felsőoktatási tanulmányok iránt.

A hallgatók sebészeti készségfejlesztő kurzuson, vezetői tréningeken és kutatásmódszertani képzéseken vettek részt, emellett olyan aktuális témákba is betekintést nyerhettek, mint a mesterséges intelligencia alkalmazása az orvoslásban.

Fotó: Peresztegi Míra Zsófia

ban. A szakkollégium a középiskolások számára pályaválasztási napot is szervezett, ahol a diákok kötetlen formában ismerkedhettek az orvosi pályával. A program részeként a szakkollégisták hazai és nemzetközi konferenciákon képviselték az egyetemet, többek között a krakkói MIRCIM nemzetközi konferencián, valamint a debreceni és a tihanyi országos szakmai rendezvényeken. A hallgatókat a pályázatból életre hívott Kutatói Klub támogatta, ami a TDK- és OTDK-szereplésekre készítette fel őket.

Az évet közös, szakmai vacsora zárta, melynek során a tagok a közösségépítés mellett értékelték a program eredményeit, egyben felvázolták a jövőbeni terveket. „Büszkék vagyunk arra, hogy idén is sikerült olyan programokat megvalósítanunk, amelyek hallgatóink szakmai fejlődését és közösségi életét is gazdagították” – hangsúlyozta dr. Filipánits Kristóf, a Romhányi György Szakkollégium elnöke.

A Nemzeti Tehetség Program a PTE ÁOK Romhányi György Szakkollégiuma számára „Tehetséggondozás felsőfokon – fókuszban az akadémiai életpálya” című projektjére (NTP-SZKOLL-24-0085) 3.200.000 forint támogatást biztosított.

„Egyik kedvenc kutatásom a növénytermesztés vizsgálata volt űrbéli körülmények között”

Mint ismert, Magyarország második űrhajósa, **Kapu Tibor** a nyáron a HUNOR-program keretében 18 napot töltött a Nemzetközi Űrállomáson, ahol különböző kutatómunka elvégzésével segítette a magyar és a nemzetközi űrkutatási folyamatokat. Országjáró körútján, szeptember 8-át a pécsi orvoskaron töltötte. **Dr. Schlégl Ádám**, a PTE Klinikai Központ Ortopédiai Klinikájának egyetemi tanársegédje az űrkutatásról, a kiképzésről és az űrben szerzett élményeiről beszélgetett vele és a korábbi űrhajósjelölt **Cserényi Gyulával**, aki **Kapu Tibor** munkáját a Földről segítette.

Látogatásukat délelőtt a kisiskolásoknak szóló, élménybeszámolóval egybekötött előadással kezdték. Az izgatott, csillogó szemű diákok hatalmas ovációval fogadták az űrhajósokat, akik a kiképzésről és az űrutazás részleteiről is meséltek. Ezután személyesen üdvözölte őket Pécs város és a PTE vezetése, akik köszönetet mondtak eddigi kutatómunkájukért. Délután komolyabb hangvételű pódiumbeszélgetésre várták az érdeklődőket, akik – akárcsak a kisiskolások – teljesen megtöltötték a Romhányi György Aulát. „A súlytalanság talán a legkönnyedebb és legszabadabb fizikai érzés, amit átéltem. A földön a gravitáció egyszeres g-hatást gyakorol ránk, ez azonban a súlytalanságban megszűnik, így a legkisebb mozdulat is hatalmas hatást vált ki a kabinban történő közlekedés során” – mesélte Cserényi Gyula.

Kapu Tibor kitért a számára két legnehezebb kiképzési feladatra: az izolációra és a karanténra. Az izoláció során az űrhajósjelöltek 6 napot töltenek el összezárva 3 konténerben,

ahol kutatnak, edzenek, étkeznek és alszanak. „Az elzárt környezetre azért van szükség, mert a Nemzetközi Űrállomás zárt rendszer, ahol a levegő, az elhasznált étel, ital és szennyvíz is visszaforgatódik, tehát oda semmiféle külső kockázati tényező, betegség vagy kórokozó nem kerülhet be” – mondta. Kapu Tibor 25 különböző kutatást végzett, melyeknek jelentős része az orvosbiológia tudományterületét fedte le. „Egyik kedvenc kutatásom a növénytermesztés vizsgálata volt űrbéli körülmények között, hiszen az űrállomáson termesztettek retek, répát és ezekhez hasonló zöldségfélét” – mesélte, hozzátéve, hogy ebben a kísérletben is jelentős szerepet játszott az a PTE kutatóiból álló háttér csapat, mely megteremtette a vizsgálathoz szükséges eszközöket és segítette kutatásaikat. Ez a csapat főként a PTE kutatóiból állt, így az egyetem szerves részét képezte a magyar űrkutatás egyik legnagyobb mérföldkövének, és ezáltal nagyban hozzájárult az elért sikerekhez.

Kapu Tibor kiemelte, hogy a környezete, a családja és a barátai is a segítségére voltak abban, hogy elérhesse a céljait. „Amikor a kiképzés alatt a legnehezebb napjaimat éltem az izoláció vagy a karantén során, mindig a családom közelsége segített és hajtott tovább. Amikor felértem a Nemzetközi Űrállomásra, akkor is az egyik első dolgom volt, hogy felhívjam az édesanyámat, mint mindig, amikor megérkeztem valahova” – tette hozzá Kapu Tibor.

Schweier Rita

További fotók – pte.hu és...

... aok.hu

Fotó: Verébi Dávid

A „Migrant workforce integration into the labour market” konzorcium megalakulása

Amint arról korábban beszámoltunk, ez év szeptemberben tartották Lisszabonban a migráns és etnikai kisebbségek egészségével foglalkozó második globális konferenciát – GSMERH 2025 címmel. A világ számos országának képviselőit magában foglaló találkozó vezérmotívuma a következő volt: „Migráció – az egészséges, rasszizmusmentes, multietnikumú világ motorja”.

A kongresszuson orvoskarunk Migrációs-egészségügyi Tanszéke sikeres workshopot tartott: „*Migrant workforce integration into the labour market*” címmel. A workshopon egyetértés született, hogy a témakörben – mintegy folytatásként, az egyre fontosabbá váló területen történő együttműködés kialakítására a résztvevők egy konzorciumot/follow up task force-t alakítsanak. A csoportot (core group) jelenleg a következő, nemzetközileg elismert, rangos kulcsszereplők képviselik, a témakörben biztosítva az intézmények közötti koordinált, közös döntéshozatalt:

- *prof. Charles Agyemang*, head of department (Amsterdam University Medical Centre)
- *prof. Sónia Dias*, dean (NOVA University of Lisbon)
- *dr. Erika Marek*, tanszékvezető docens
- *dr. Kia Goolesorkhi* adjunktus, programkoordinátor
- *dr. Szilárd István* c. egyetemi tanár (Pécsi Tudományegyetem ÁOK)
- *dr. Richard Hayhoe* (Ruskin University, Cambridge).

Sikeres követő találkozó és hálózatbővítési tervek

Az a tény, hogy már az első, online ún. „follow up” találkozón ez az öt vezető szakember, *Charles Agyemang*, *Sónia Dias*, *Richard Hayhoe*, *Marek Erika*, *Kia Goolesorkhi* és *Szilárd István* képviselte az alakulóban lévő konzorciumot, kiemeli a hálózat nemzetközi súlyát és a projekt oktatási, kutatási és stratégiai dimenzióinak integrált képviseletét. A workshop bevezető előadásában Szilárd István professzor kiemelte az ún. migrant sensitive programok szükségletét és jelenlegi hiányát a legtöbb európai egyetemen ill. az orvos- és egészségtudományi oktatásban. Dr. Marek Erika tanszékvezető a tanszék által létrejött programok, oktatási és kutatási területek eredményeit mutatta be. Dr. Kia Goolesorkhi: „*Rendszerek, fenntartható globális munkaerő a jólét irányába történő átalakítás sikeres modelljei – Quintuple Helix, a TASKFORCE hálózat létrehozásának indokai*” címmel tartott előadást. Sónia Dias dékán asszony a portugál egészségügyi ellátás és betegbiztosítás migránspopuláció számára biztosított, Európában előremutató rendszerét ismertette. Richard Hayhoe a Nagy Britanniában jelentős számú, és különböző státuszú migránspopuláció egészségügyi ellátásának gyakorlatáról és ellentmondásairól számolt be.

Az egyeztetés eredményeként a négy kulcsintézmény a következő pontokban rögzítette a közös munka célkitűzéseit és módszertanát:

1. *EUPHA Munkacsoport létrehozása*: rövid terjedelmű javaslat kidolgozása a European Public Health Association (EUPHA) keretein belül működő Migrant and Ethnic Minority Health szekció számára egy azon belül működő,

úgy nevezett „Chapter Working Group” létrehozására. Ezt a javaslatot a csoport az EUPHA most, novemberben, Helsinkiben tartott konferenciáján mutatja be, kérve annak elfogadását. Ez a lépés biztosítaná a hálózat számára a formális európai közegészségügyi ernyőszerkezeti elismerést és láthatóságot.

2. Képzési/oktatási és kutatási fókuszterületek:

Orvos- és egészségügyi alapképzés; (közös tananyagok, „szatelit képzési programok kidolgozása, átiktatása”)

Orvos- és egészségügyi tovább- és szakképzés (foglalkozás-egészségügyi szakemberképzés)

Trénerképzés (Training of Trainers): olyan szakemberek képzése, akik a későbbiekben továbbadhatják a migrációs-egészségügyi és sokféleségi kompetenciával kapcsolatos tudást.

Vállalkozók és alkalmazottak képzése: migránsokkal és kisebbségi csoportokkal dolgozó munkaadók, valamint alkalmazottak érzékenyítése és képzése.

Ún.: „migráns szenzitív” munkahelyi környezet kialakítása

3 *A Legjobb Gyakorlatok Elismerése*: megállapodtak abban, hogy a portugál példákat és a hasonlóan sikeres gyakorlatokat a migrációs-egészségügy területén – különös tekintettel a migránsok számára az egészségügyi ellátás hozzáféréseinek biztosítására – elismerik és törekszenek annak adaptálására az együttműködő hálózaton belül.

4. *Bővítés a core-csoport után*: az első alapítási fázist követően a hálózat megkezdte a nem magcsoportba tartozó egyetemek és kutatóintézetek bevonását, ezzel regionálisan és tematikusan is kiterjesztve az együttműködést.

5. *Koordináció és Nemzeti Munkacsoportok*: megállapodás született arról, hogy a hálózat koordinációját dr. Kia Goolesorkhi, a PTE Migrációs-egészségügyi Tanszékének adjunktusa fogja vezetni. Az egyes résztvevő intézetek országukon belül (kezdetben Portugália, Egyesült Királyság, Hollandia, Magyarország) a hálózathoz csatlakozó saját nemzeti munkacsoportot hoznak létre, biztosítva a helyi fókuszú kutatásokat és azok eredményeinek megosztását a hálózaton belül.

Következtetés

A core-csoport ezen befolyásos tagjainak részvétele garancia arra, hogy a „Taskforce Network” gyorsan és hatékonyan tud majd hivatalos EUPHA munkacsoportként működni, jelentős mértékben befolyásolva és koordinálva az európai közegészségügyi és oktatási stratégiák kialakítását a migrációs-egészségügy területén.

*Dr. Kia Goolesorkhi – Dr. Szilárd István
Népegészségügyi Intézet
Migrációs-egészségügyi Tanszék*

Pécsi résztvevő az olaszországi fogépítő versenyen

Az olasz fogászati csoport, a Micerium vállalat idén rendezte meg a 21st Jules Allemand Trophy nemzetközi versenyt Chietiben, Olaszországban. A megmérettetésen több mint 30 egyetem hallgatói vesznek részt számos országból. A verseny célja front- és moláris fogak élethű, anatómiai felépítésének és kidolgozásának bemutatása.

A négy hazai fogorvostudományi kar/szak egy-egy hallgatója előzetes hazai fordulón mérte össze tudását, amelynek győztese képviselheti Magyarországot a nemzetközi döntőn. A 2025-ös hazai fordulón a Pécsi Tudományegyetem ötödéves hallgatója, *Rabóczki Laura* (felkészítő tanára: *dr. Lempel Edina* egyetemi docens) nyújtotta a legkiemelkedőbb teljesítményt, így ő képviselhette Magyarországot a szeptember 14–16. között megrendezett döntőn Chietiben.

Szívből gratulálunk, és további sok sikert kívánunk munkájához!

In silico gyógyszerfejlesztés

Örömmel fogadta el a PTE ÁOK meghívását és utazott Pécsre októberben *dr. Seung-gu Kang*, a Sungkyunkwan Egyetem (SKKU) Advanced Institute of Nano Technology (SAINT) Department of Nano Engineering professzora.

A kapcsolatfelvétel 2025 tavaszán kezdődött, amikor *Veres Balázs*, a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet egyetemi docense, a Pannónia Ösztöndíj Program támogatásával Dél-Koreába, Suwonba utazott, ahol a megtartott előadások mellett lehetősége nyílt megismernie és meghívnia Seung-gu Kang professzor urat. Az október eleji látogatás során nagy érdeklődés övezte a professzor úr előadásait mind a hallgatók mind az oktatók-kutatók részéről, melyek fő témája a számítógépes szimulációval végzett gyógyszerfejlesztés volt.

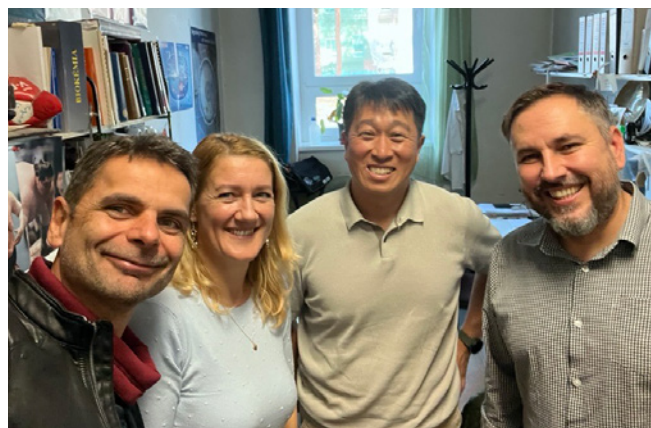
A professzor és kutatócsoportja az SKKU-n a következő generációs biológiai készítmények és nanomedicina tervezésére és fejlesztésére összpontosít, mesterséges intelligencia által vezérelt molekuláris modellezés, strukturális bioinformatika és fejlett molekuláris dinamikai szimulációk integrációján keresztül. Céljuk, új terápiás lehetőségek kidolgozása a rák, a fertőző betegségek és a neurológiai rendellenességek területén. Kang professzor kémiai doktorátusát a Pennsylvanai Egyetemen szerezte majd közel 20 évig dolgozott az IBM Thomas J. Watson Kutatóközpontjában, ahol innovatív kutatásokat vezetett a kvantumkomputerek, a fehérjetervezés és az algoritmusfejlesztés területén nem kanonikus aminosavak felhasználásával.

A látogatás lehetőséget teremtett a két egyetem közötti nemzetközi tudományos és oktatásfejlesztési kapcsolat kiterjesztésére is. Az előadások mellett számos megbeszélés is zajlott. Kang professzor tárgyalt a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben a Neo-Antigén Biotechnológiai Kft. immúnizációs platformok fejlesztését és piacra juttatását célzó egyetemi spin-off vállalkozás vezetőjével, *Tapodi Antallal* és a csapatával. Emellett a decemberben záró TKP2021-EGA-17 azonosítószámú és „Új gyógyszer-célpontok azonosítása, a gyógyszerjelölt szintetikus és természetes vegyületek bioló-

giai, fizikai és kémiai vizsgálata, kifejlesztése mitokondriális betegségekre” című projekt továbbfejlesztési lehetőségeiről is beszélt Veres Balázs egyetemi docenssel, aki nélkül a látogatás nem valósulhatott volna meg.

Ezúton köszönjük az Angol-Német Hallgatói Bizottság (EGSC) és a PTE koreai hallgatók lelkes segítségét a szervezésben.

Bognár Rita tudományos munkatárs,
PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Veres Balázs, Nagyné dr. Kiss Gyöngyi, Seung-gu Kang, Tapodi Antal

Boda Szilvia

Girán Bettina

Boda Szilvia

Girán Bettina

Pályázati felhívás

A Magyar Mikrobiológiai Társaság Alapítványa pályázatot hirdet tudományos közlemény, szabadalom vagy egyéb innovációs eredmény vezető szerzőjének, szerzőinek, amely munka jelentős környezeti fenntarthatósági mikrobiológiai tudományos eredményt ill. innovációt mutat be.

Pályázni lehet a 2015. január 1. után végleges formában közzétett munkák (pl. tudományos cikk, hazai vagy nemzetközi szabadalom) különlenyomatával és a jelenleg is

aktív pályázó(k) tudományos-innovatív tevékenységének, társadalmi-gazdasági-környezeti hatásának bemutatásával.

Évente egy Dynea nívódíjat lehet kiadni. A díjazott díszoklevélben, valamint 4 000 Euro pályadíjban részesül. Egy személy vagy munkacsoport a díjat csak egyszer nyerheti el.

Beadási határidő: 2026 január 31.

További tájékoztatás:

Európa új lendületet keres a klinikai kutatások területén

A WHO Európai Regionális Irodája 2025. június 10–11-én, Prágában tartotta meg a *Regional Consultation on Strengthening the Clinical Research and Trial Ecosystem in the WHO European Region* című rendezvényét, amelynek célja a klinikai vizsgálati ökoszisztéma megerősítése és a nemzetközi együttműködések fejlesztése volt.

A kétnapos eseményen több, mint harminc (nem csak európai) ország képviselői, mellettük az Európai Gyógyszerügynökség (EMA), valamint kutatási hálózatok, egyetemek és hatóságok szakértői vettek részt. Hazánkat és Egyetemünket dr. Hilbert Helga, a PTE Klinikai Vizsgálatok Koordinációs Központjának (KVKK) jogtanácsosa képviselte, az ETT elnöke, Mandl József professzornak a javaslata alapján, a Belügyminisztérium kiküldöttjeként.

A kétnapos konzultáció során a résztvevők áttekintették a klinikai vizsgálatok jelenlegi helyzetét, azonosították a legfontosabb kihívásokat, és javaslatokat fogalmaztak meg a hatékonyabb nemzetközi együttműködés, az innováció és a kutatási infrastruktúra fejlesztése érdekében. A tanácskozás egyik központi üzenete az volt, hogy Európának egységesen és koordináltan kell fellépnie, ha ismét a klinikai kutatások egyik vezető központjává kíván válni. A WHO és az EFPIA (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations) adatai szerint Európa részesedése a globális kereskedelmi klinikai vizsgálatokból 2013 és 2023 között 22%-ról 12%-ra csökkent. A visszaesés oka más globális folyamatok mellett, a széttagolt kutatási ökoszisztéma, a lassú engedélyezési folyamatok (EU-CTR) és a nemzeti szabályozások közötti jelentős eltérések.

Noha Európa lemaradásban van, de vannak pozitív iránymutató példák: Spanyolország az elmúlt évtizedben közel

megduplázta klinikai kutatási befektetéseit, és gyors engedélyezési rendszerével vonzó célponttá vált az onkológiai vizsgálatok számára. Dánia a nem kereskedelmi kutatásokban, valamint a gyors és jól szervezett klinikai hálózatok terén tört előre. A prágai esemény szorosan kapcsolódik a WHO által 2025. tavaszán közzétett a Globális akcióterv a klinikai vizsgálati ökoszisztéma megerősítésére (Global Action Plan for Clinical Trial Ecosystem Strengthening – GAP-CTS) programhoz. Az akcióterv kilenc stratégiai prioritást határoz meg, többek között az etikai és szabályozási keretek harmonizálását, a fenntartható finanszírozás kialakítását és biztosítását, a betegek és közösségek bevonásának erősítését, valamint a kutatási infrastruktúrák folyamatos fejlesztését.

A WHO a kidolgozandó keretrendszer végrehajtást egy új platform, a Global Clinical Trials Forum (GCTF) keretében segíti, amelyben nemzeti hatóságok, kutatóintézetek és finanszírozók működnek együtt. A program részeként 10 modulból álló online képzési csomag is elérhető válik, amely jogi, etikai és tudományos ismereteket nyújt a klinikai kutatások területén dolgozó szakembereknek. Jelenleg – aktualitása okán is – hasznos példaként a ICH GCP (R3) ingyenes, online tanfolyama emelhető ki. A konzultáció és együttműködés eredményeként létrejövő szakmai program implementálására a tagországok képviselőinek részvételével és folyamatos kapcsolattartásával kerül majd sor.

A WHO rövid és hosszútávú célja is egyben, hogy a klinikai vizsgálatok gyorsabbak, átláthatóbbak és betegközpon-túbbak legyenek világszerte – különös tekintettel azokra a régiókra, ahol az utóbbi években csökkent a kutatási aktivitás.

dr. Hilbert Helga,
a PTE KVKK jogtanácsosa

Az Európai Rehabilitációs Kutató Fórum

XVIII. budapesti konferenciája

A European Forum for Research in Rehabilitation (EFRR) célja, hogy Európában nemzetközi fórumot teremtsen a rehabilitációs kutatások számára, és az egészségügyi rehabilitáción túlmenően összefogjon más, rehabilitációval foglalkozó szakembereket a foglalkozási, a szociális rehabilitáció területéről, de akár műszaki szakembereket, építészeket is.

A rehabilitációs kutatások mai fő irányával egyezően, ezen a konferencián most kiemelt szerepet kapott a mesterséges intelligencia alkalmazásának kérdése, valamint a robotok és egyéb fejlett technológián alapuló eszközök alkalmazása a rehabilitációban. E tekintetben igen jelentős fejlődés ment végbe az elmúlt öt évben Magyarországon: jelenleg 12, a társadalombiztosítás által finanszírozott rehabilitációs robotos centrum működik országszerte, amelyek állami (részint Európai Unió) támogatással jöttek létre.

Az EFRR XVIII. kongresszusát 2025. augusztus 28. és 31. között Budapesten rendezték kb. 200 rehabilitációs szakember részvételével. Az érdeklődők 29 országból érkeztek, főként Európából, de voltak Kanadából, Tajvanról, Nepálból, és a Dél-Afrikai Köztársaságból is. A résztvevők 40%-a magyar volt, számos határon túli magyar rehabilitációval foglalkozó kollégával. Az angol nyelvű konferencián 85 előadás és 40 poszter bemutatása mellett további 11 workshopot rendeztek.

A megnyitó ünnepségen *dr. Hankó Balázs* kultúráért és innovációért felelős miniszter, *Szabó Attila* professzor, a Semmelweis Egyetem (SE) rektorhelyettese és *dr. Cserhádi Péter* az SE és a PTE Rehabilitációs Medicina Tanszékek klinikavezetője és egyben a Magyar Rehabilitációs Társaság elnöke is részt vett. A megnyitó *dr. Fekete Tamás*, a PTE Bölcsészettudományi Kar Anglisztika Intézetének vezetője frappáns előadásával kezdődött, mellyel a hallgatóság átfogó képet kapott Magyarországról. Az ünnepség másik különleges és felemelő műsorszáma volt az Afázia Kórus (Hangadó Együttes) rövid koncertje, mely megadta a rehabilitációs konferencia empatis és motiváló alaphangulatát.

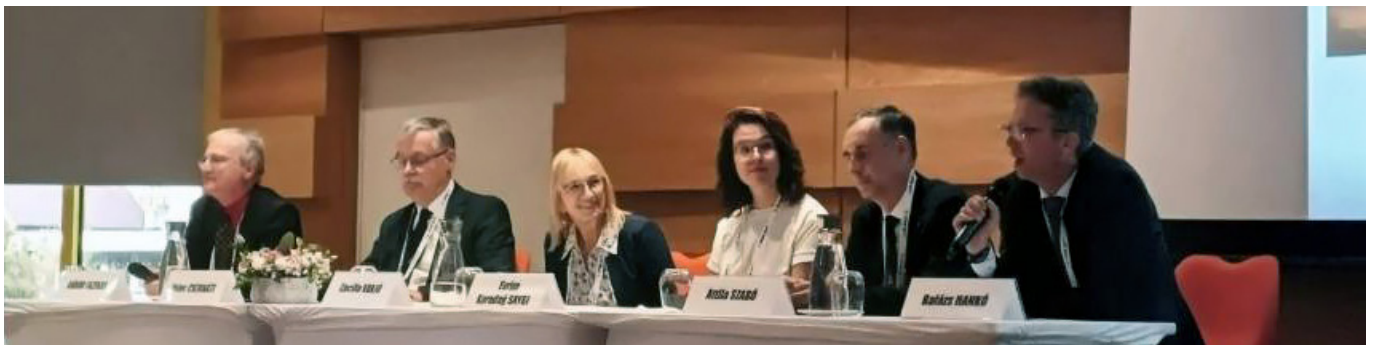
A konferencián hívták össze az EFRR tisztújító közgyűlését, melyen 9 tagú vezetőség választható, de országonként csak egy fő lehet tag. A 2025-ös budapesti kongresszuson magyar jelöltként az elnöki posztra *Varjú Cecília* professzor aszszonyt választották meg egyhangúlag a PTE-ről, aki már 2019 óta a tagja a vezetőségeknek.

Az EFRR 1983-ban tartotta első kongresszusát a skóciai Edinburgh-ban John Hunt szervezésében. 2007-ben Budapesten, amikor *Kullmann Lajos* professzor volt a főszervező, és 2007 és 2019 között *Fazekas Gábor* voltak vezetőségi tagok. A mostani konferenciaelőadások a bevezető plenáris programon kívül 12 szekcióban hangzottak el. Számos neves külföldi vendég tartott plenáris előadást *John Hunter* (Skócia), a szervezet megalapítója, *Mauro Zampolini* Olaszországból, az UEMS (European Union of Medical Specialists) Rehabilitációs Szekciójának (Physical and Rehabilitation Medicine Section) elnöke, továbbá a rehabilitáció nemzetközi szervezésében igen aktív *Gerold Stucki* (Svájc), *Henk Stam* (Hollandia) és *Stefano Negrini* Olaszországból. A konferencián meghallgathattuk az EFRR hivatalos folyóirata, az *International Journal of Rehabilitation Research* (IJRR) jelenlegi főszerkesztőjének, *Boba Stokic* (USA) workshop-előadását a közlemények írásának és bírálatának helyes gyakorlatáról. Több előadást tartottak *Helena Burger* és *Crt Marincek*, korábbi EFRR-elnökök is Szlovéniából, ahol egy igen innovatív rehabilitációs klinika működik.

A nemzetközi mércével mérve is sikeresnek tartott rendezvényen a PTE Reumatológiai és Immunológiai Klinikájának több munkatársa is szerepelt. *Palancsa Máté* diplomás győgytornász a szisztémás sclerosisos betegek izomerő-változásának 5 éves követéséről, *dr. Kiss Franciska* szakorvosjelölt a szisztémás sclerosisos betegek életminőségéről szóló előa-

Az EFRR újonnan megválasztott elnöksége balról jobbra: *Evrin Karadağ Saygi* professzor (Törökország), *dr. Peter Takáč* (Szlovákia), *dr. Marco Streibelt* (Németország), *Varjú Cecília* professzor, *dr. Marta Supervia Pola* (Spanyolország), *Susanna Melkas* professzor (Finnország), *Lea Šuc* (Szlovénia) és *Frederike van Wijck* professzor (Nagy Britannia)

A konferencia megnyitójának ünnepi szónokai balról jobbra: *Fazekas Gábor* professzor, *dr. Cserhádi Péter*, *Varjú Cecília*, *Evrin Karadağ Saygi*, *Szabó Attila* professzorok és *dr. Hankó Balázs*

dást tartottak. Varjú Cecília professzor asszony a csonttörést szenvedett betegek rehabilitációs ellátásáról vezetett sikeres workshop-ot. Dr. Tóth Luca az Idegsebészeti Klinika Súlyos Agysérültek Osztályáról az időskorban megjelenő neurovasculáris károsodás és a járásrendellenesség összefüggéseiről tartott poszterprezentációt.

Az EFRR tagjai közé folyamatosan lehet és érdemes belépni. A konferencia előadásainak és poszttereinek összefog-

lalóiról, valamint az EFRR-be való belépés módjáról további információkat az EFRR honlapján olvashatunk.

Dr. Kiss Franciska
PTE KK Reumatológiai és
Immunológiai Klinika

Az EFRR honlapja.

Pécsi részvétel az ESC Heart Failure 2025 Kongresszuson

2025 májusában Belgrád adott otthont az Európai Kardiológus Társaság (ESC) Szívelégtelenség Munkacsoportja (HFA) által szervezett éves kongresszusnak, ami Európa és a világ legnagyobb szívelégtelenséggel foglalkozó tudományos eseménye. A több mint ötezer résztvevőt vonzó rendezvény hibrid formában zajlott, érintve a szívelégtelenség diagnosztikájának és kezelésének minden főbb aspektusát.

A magyar szívelégtelenség-szakemberek nagy számban voltak jelen a rendezvényen. A PTE Klinikai Központ részéről dr. Habon Tamás (I. sz. Belgyógyászati Klinika) moderált

poszter előadást tartott „Comorbidities in heart failure: data from the Hungarian nationwide epidemiological study (HF-EPI-HUN) over a 15-year period (2009-2023)” címmel. A Szívgyógyászati Klinika részéről dr. Nógrádi Ágnes egy érdekes esetet mutatott be, „Treatment of combined post- and pre-capillary pulmonary hypertension according to the current ESC guideline” címmel. Dr. Hajdu Máté moderált poszter előadást tartott „Associations between blood count-derived biomarkers of systemic inflammation and cardiac status of patients with type 1 diabetes mellitus” címmel. Az utóbbi két munka senior szerzője Faludi Réka professzor asszony volt. Dr. Vilmányi Gábor „Patient satisfaction with CIED remote monitoring” címmel poszttert mutatott be (senior szerző dr. Kónyi Attila). Ennek eredményeit a kongresszust összefoglaló Highlights szekcióban is kiemelték.

A konferencia szakmai oldala rendkívül gazdag és hasznos volt; számos kiscsoportos tréning színesítette a rendezvényt, nem beszélve a közösségi programokról. Ezeken túl a kongresszus lehetőséget biztosított a szívelégtelenséggel foglalkozó hazai kollégák jobb megismerésének is, javítva az intézetek közötti kooperációt

Dr. Vilmányi Gábor

Nemzetközi szakmai kapcsolat született a Sportmedicina Tanszék kutatójának mongol útjából

Közös kutatási és oktatási együttműködésnek is utat nyithat Erdene Temulin Szonja, a PTE ÁOK Sportmedicina Tanszék tanársegédének szeptemberi mongóliai útja, melyen az ország sportorvosi és kutatási központjában mutathatta be PhD-kutatási témáját.

Szonja még a Pannónia Ösztöndíj keretében, kutatási célokkal utazott a belső-ázsiai országba. Mobilitása során felvette a kapcsolatot az Ulánbátorban működő Országos Sportegészségügyi Intézettel (hivatalos nevén Sports Medicine

and Research Center of Mongolia – szerk.), ahol a kutatómunka mellett sportolóknak nyújtanak orvosi ellátást.

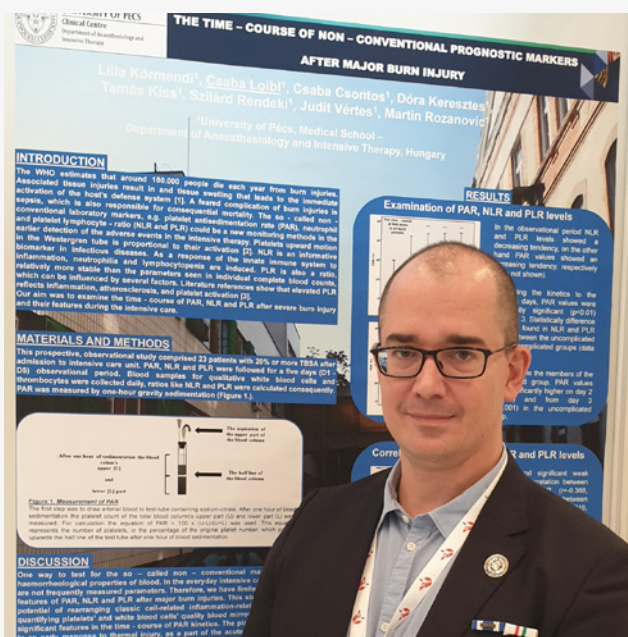
A Sportmedicina Tanszék sportpszichológus végzettségű munkatársának az út során szakmai eszmecserékre nyílt lehetősége, részt vehetett csoportfoglalkozáson, megtekinthetett edzést is, valamint találkozott a Mongol Sportpszichológiai Társaság vezetőjével is. Bemutatta PhD-kutatási témáját, mely az állatasszisztált terápia lehetőségének vizsgálatára irányul a sportolók körében. Mint mondta, a terápiás kutyák szorongás- és stresszcökkentő hatása jól ismert, viszont alkalmazásuk nem megszokott a sport területén, holott itt is integrálhatóak lennének. „A mongol sportegészségügyi intézet profilja rendkívül hasonlít a mi tanszékünkéhez: hasonló területekre fókuszálnak, kutatási és diagnosztikai tevékenységük mellett pedig az oktatásban is szerepet vállalnak. A közös vonások miatt arra gondoltunk, hogy az intézettel több kapcsolódási pontunk is lehet. Ezt az ulánbátori központ is így látta, jelezte is nyitottságát későbbi, akár az oktatást, akár a kutatást érintő kooperációra” – tette hozzá.

Az Európai Égés Társaság 21. Kongresszusa

Az Európai Égés Társaság (European Burns Association – EBA) 21. Kongresszusának 2025. szeptember 3–6. között Németország fővárosa, Berlin adott otthont. Az égési sérülés illetve az égésbetegség kezelésében a kongresszus számos szakterületet hívott össze: égéssebészetet, aneszteziológia és intenzív terápiát, szakápolást valamint a kísérletes orvostudományt.

A rendezvényen értékes és tanulságos előadások hangzottak el többek között az égési sérüléssel együtt járó pszichés tényezőkről (intimitás, nemiség, testkép), a gyermekkori, a fej-nyaki égési sérülések multidiszciplináris megközelítéséről továbbá a 2025. március 16-án Észak-Macedóniában történt tömeges égési sérültellátás során szerzett tapasztalatokról. Szerepet kapott továbbá számos szakma kutatási eredményeinek ismertetése is előadás és poszterprezentáció formájában. Mindezekon túl a résztvevők az égési sérülések ellátásának jelenlegi, és jövőbeni helyzetéről, valamint az ezekkel kapcsolatos oktatási, képzési lehetőségekről is hallhattak. Az előadások mellett szponzorált és egyéni workshopok biztosították a gyakorlati készségfejlesztést. A kongresszuson *Körmendi Lilla* a PTE ÁOK TDK-hallgatója poszterét a témavezetője, *dr. Loibl Csaba* egyetemi adjunktus az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből mutatta be „The time-course of non-conventional prognostic markers after major burn injury” címmel. A szerzők az intenzív terápiás osztályon kezelt égett betegeken tanulmányozták a mindennapi klinikai gyakorlatban rutinszerűen nem vizsgált állapotjelző markerek időbeli alakulását, dinamikáját.

A kongresszus szervezőbizottságának tagjai a köszöntőjükben a rendezvényt olyan helynek jelölték meg, ahol az

Európából és azon túlról érkezett, égési sérülésekkel foglalkozó szakemberek és kutatók gyűlnék össze. Célkitűzéseként az előremutató ismeretek cseréjét, az innovatív ötletek kidolgozását, valamint a hatékony együttműködések kialakítását jelölték meg, amelyek előmozdítják az égési sérülések kezelésének, gyógyításának fejlődését e rettegett kórállapotnak az elszennvedői és hozzátartozóik érdekében. A négynapos berlini tartózkodás végén mindannyiunk nevében kijelenthetem, hogy a célkitűzést végrehajtottuk.

Dr. Loibl Csaba egyetemi adjunktus, AITI

Az Egészségügyi Szakdolgozók LV. Országos Kongresszusa

2025. június 12–14. között a PTE KK Ápolásszakmai Igazgatósága rendezte az Egészségügyi Szakdolgozók LV. Országos Kongresszusát, amelynek mottója ezúttal így szólt: „Az egészségügy jövője a múlt tükrében – innováció és fejlődés”. A háromnapos eseményen 568 résztvevő, 131 előadás és 13 kiállító volt jelen.

A kongresszust *Miseta Attila*, a PTE rektora nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy a program tematikája teljeskörűen lefedi az egészségügyi szakdolgozók tevékenységi területeit. Ezt követően *Deli Mária*, az Országos Kórházi Főigazgatóság ápolási és betegbiztonsági igazgatója tolmácsolta *dr. Révész János* országos kórház-főigazgató üdvözlését. Majd *Sebestyén Andor*, a PTE KK elnöke köszöntötte a résztvevőket, kiemelve: „a szakdolgozók naprakész tudása nélkülözhetetlen az orvosi szaktudás mellett a betegek gyógyításában – ezt a kongresszus magas színvonalon támogatja”. A házigazda szerepében *Lóth Erika*, a PTE KK ápolási igazgatója nyitotta meg hivatalosan is a rendezvényt.

A nyitóelőadásokat *Betlehem József* egyetemi tanár, a PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézetének igazgatója, *Deli Mária*, az Országos Kórházi Főigazgatóság ápolási és betegbiztonsági igazgatója és *Balogh Zoltán*, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara elnö-

ke tartotta. Előadásai egymásra épültek, középpontjukban a szakdolgozói utánpótlás biztosítása, a képzés fejlesztése, valamint hazai és nemzetközi innovatív jógyakorlatok bemutatása állt.

A 17 szekcióba rendezett program az egészségügyi ellátás 21. századi értékeit és hagyományait, az innováció szerepét, a szakdolgozóképzés múltját-jelenét-jövőjét, a kommunikáció és megbízhatóság kérdéseit, valamint az etikai és jogi dilemmákat járta körül. A résztvevői visszajelzések alapján a kongresszus szervezetsége és szakmai színvonala kiemelkedő volt. A péntek esti gálaesten adták át a Sebald-díjat, amelyet a Magyar Kórházszövetség és a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház közösen hozott létre. Az elismerést minden évben olyan szakdolgozó kapja, aki hivatásként éli meg az ápolói munkát és kiemelkedő színvonalon végzi azt. Idén rendhagyó módon két díjazott is volt: *Sztojka Ferencné*, a PTE KK Harkányi Termál Rehabilitációs Kórház ápolója és *Téglás Judit*, a Dr. Manninger Jenő Baleseti Központ osztályvezető főnővére.

A zárónapon, az utolsó előadást követően *Lóth Erika* hivatalosan lezárta a kongresszust és átadta a jövő évi rendezés jogát Nyakas Eszternek, a Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház ápolási igazgatójának.

Pécsi sikerek a 10. Horvát Idegtudományi Konferencián

Szeptember 11–13. között Zágráb adott otthont a 10. Horvát Idegtudományi Konferencia rangos, nemzetközi eseményének, melyen a pécsi orvoskar Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének munkatársai is jelen voltak és kiemelkedően szerepeltek.

A pécsi delegáció tagjai között volt Szabó Péter PhD-hallgató is, aki az ifjú kutatók szekciójának vezető előadását tartotta. Erre a megtisztelő felkérésre az előző kongresszus első helyezett előadójaként kapott lehetőséget. A szakdolgozók közül Dávid Kinga a flavonoidok és fenolok antiepileptikus hatását vizsgálta zebrahalmodellben, Kenyeres Fanni a gyermekkori traumák felnőttkori következményeit mutatta be, Kárpáti Sára és Kumli Kata a humor szorongásra és

megküzdési stratégiákra gyakorolt hatásáról tartott közös előadást, Zuzana Križalkovičová PhD-hallgató pedig az autoreflex pre- és posztnatális terápiás pozícióiról számolt be. A csapat szakmai mentora és témavezetője dr. Szentpéteri L. József, a PTE ÁOK Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének címzetes egyetemi tanára.

„Az előadások tudományos és tartalmi szempontból is nagy elismerést arattak, aminek eredményeként a résztvevők releváns nemzetközi szakfolyóiratokban kaptak publikálásra lehetőséget. A pécsi csapat munkáját a kongresszus szervezőbizottsága különdíjjal jutalmazta. Külön siker, hogy Zuzana Križalkovičová meghívták a közelgő „8th Croatian Congress on Neurorehabilitation and Restorative Neurology” eseményére, ahol innovatív módszerüket workshopon mutathatják be a szakmai közönségnek” – nyilatkozta dr. Szentpéteri L. József, a PTE ÁOK Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének címzetes egyetemi tanára. Hozzátette, hogy a konferencia a kapcsolatépítésről is szólt: a fiatal kutatók lehetőséget kaptak arra, hogy kollégáikkal megvitathassák eredményeiket, új szakmai együttműködések indítsanak, és bepillantást nyerjenek a neurotudomány aktuális irányzataiba. Az ilyen jellegű találkozások elősegítik közös publikációk és projektek születését, továbbá komoly inspiráló erejük is van.

„A pécsi hallgatók számára különösen motiváló élményt jelentett, hogy kutatásaik a nemzetközi mezőnyben is megállták a helyüket. Sikerük visszaigazolja azt az elkötelezett munkát, amit mindennapi laboratóriumi tevékenységük során végeznek, egyben megerősíti bennük a hitet, hogy értékes tagjai a tudományos életnek és a társadalomnak is” – hangsúlyozta dr. Szentpéteri L. József, aki szerint a részvétel közösségépítő élmény is volt, mivel a delegáció tagjai egymást támogatva, közösen készültek fel, és együtt érték el sikereiket.

Pécsi Kardiológiai Kongresszus

Az I. sz. Belgyógyászati Klinika és a Szívgyógyászati Klinika tizedik alkalommal közösen rendezte a Magyar Kardiológusok Társasága (MKT) Kardiovaszkuláris Prevenációs és Rehabilitációs Munkacsoportja és a Magyar Kardiovaszkuláris Rehabilitációs Társaság kongresszusát szeptember 19-21. között az ÁOK Grastyán Endre Elméleti Tömbjében. A kongresszus fővédnökei a PTE rektora, Miseta Attila professor, az ÁOK dékánja, Nyitrai Miklós professor, az MKT elnöke, Gellér László professor és az MKT korábbi elnöke, Tóth Kálmán professor voltak. A szervezőbizottság tagjai között voltak egyetemünkről Faludi Réka professor, dr. Habon Tamás, Szokodi István professor, a szervezőbizottság elnöke Szabados Eszter professor volt. A tudományos bizottság tagjai voltak egyetemünkről: Cziráki Attila, Halmosi Róbert, Horváth Iván, Késmárky Gábor és Tóth Kálmán professorok.

A rendezvény célja volt, hogy a legújabb kutatási eredményeket, klinikai gyakorlatot, gyógyszeres és innovatív terápiás lehetőségeket bemutassuk. A kongresszus alkalmával neves előadókat hallhattunk, mely mellett interaktív workshopok és szakmai szekciók biztosítottak lehetőséget a tu-

dásmegosztásra és a tapasztalatcserére. Idén először, hagyományteremtő szándékkal, a gyógyszerész szakma számára is akkreditáltattuk a kongresszust. A rendezvény nemcsak a kardiovaszkuláris tudományos újdonságokról és gyakorlati kérdésekről szólt, hanem egyúttal lehetőséget biztosított a szakemberek közötti kapcsolatok elmélyítésére, a kollégák közötti közvetlen eszmecserére is.

A kongresszuson lehetőség volt absztraktbeküldésre és a saját eredmények bemutatására. Köszönjük ezúton is egyetemünk részéről a kongresszus helyszínének és a technikai feltételeknek a biztosítását. Köszönjük előadóinknak a színvonalas előadásokat, a résztvevőknek a kongresszusunk iránt tanúsított megtisztelő érdeklődést. Jövőre várunk ismét mindenkit szeretettel kongresszusunkon, melynek időpontja várhatóan: 2026. szeptember 18-20.

Szabados Eszter egyetemi tanár,
a Pécsi Kardiológiai Kongresszus
szervező bizottságának elnöke
az I. sz. Belgyógyászati Klinika

Kardiológiai Prevenációs és Rehabilitációs Tanszék vezetője

Beszámoló a Magyar Haemorheologiai Társaság XXX. kongresszusáról

A Magyar Haemorheologiai Társaság (MHT) XXX. kongresszusát 2025. szeptember 20-án rendezték, a Pécsi Kardiológiai Kongresszus keretein belül, a Grastyán Endre Elméleti Tömbben. A kongresszuson 4 szekcióban 12 tudományos előadás hangzott el, és emléksimpóziumot szerveztünk Herbert J. Meiselman professzor (USC, Los Angeles, USA), a nemzetközi hemoreológiai kutatások meghatározó iskola-teremtőjének méltatására, melyet Tóth Kálmán professzor, a Nemzetközi Klinikai Haemorheologiai Társaság korábbi elnöke moderált. Az I. sz. Belgyógyászati Klinika kollégái közül dr. Molnár Fanni és dr. Tóth Szilárd prezentálták tudományos eredményeiket. Az Ifjúsági Versenyen dr. Molnár Fanni nyerte el a jövő évi nemzetközi hemoreológiai kongresszus részvételhez az MHT anyagi támogatását.

A kongresszuson ünnepélyes keretek között adtuk át a társaság legmagasabb rangú kitüntetését, a Mátrai Árpád

Emlékérmét, melyet az idén Németh Norbert professzor (az MTA doktora, tanszékvezető egyetemi tanár, Debreceni Egyetem, ÁOK, Sebészeti Műtéttani Tanszékének igazgatója) kapott. A kongresszuson megválasztottuk a társaság új vezetését is. Új elnöknek Alexy Tamást (egyetemi magántanár, PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika; University of Minnesota Dept. of Medicine, Div. of Cardiology, Minneapolis, USA), alelnöknek Jancsó Gábor professzort (PTE KK Érsebészeti Klinika), főtitkárnak dr. Sándor Barbarát (PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika) és jegyzőnek dr. Varga Ádámot (Debreceni Egyetem ÁOK, Sebészeti Műtéttani Tanszék) szavazta meg.

*Dr. Sándor Barbara egyetemi adjunktus
PTE KK I.sz. Belgyógyászati Klinika
az MHT főtitkára*

Hazai invazív kardiológusok csúcstechnológiás szimulációs tréningen fejlesztették tudásukat a Pécsi Tudományegyetemen

Szeptember 25–26-án a PTE KK Szívgyógyászati Klinikájának szervezésében a Mediskills Laborban valósult meg a „Youngster to Master – Intervenciós Alaptréning” program-sorozat záró eseménye a Vascular Venture és a Boston Scientific támogatásával. A kétnapos, intenzív képzésen hét hazai invazív kardiológiai centrum orvosai vettek részt, akik korszerű, nagy valósághűséget biztosító szimulációs környezetben fejleszthették gyakorlati és döntéshozatali készségeiket.

A tréning központi eleme a Mentice magas klinikai hűségű angiográfiás szimulátorának alkalmazása volt, amely valósághűen modellezi a katéteres labor környezetét és lehetővé teszi a komplex perkután koronáriaintervenciók (PCI-k) biztonságos gyakorlását. A program célja az volt, hogy a fiatal kardiológusok kockázatmentes környezetben sajátítsák el a modern intervenciós technológiák alkalmazását, a komplikált esetek megoldását, valamint a hatékony csapatmunka alapjait. Kiemelt szakmai figyelmet kapott a Tornyos Dániel által fejlesztett, RotaPro rendszerre épülő debulking rotablációs szimuláció, amely a súlyosan meszes,

ballon-uncrossable koszorúér-szűkületek korszerű előkészítését modellezte. A résztvevők lépésről lépésre gyakorolhatták a rotációs atherektómiát, megismerve annak technikai finomságait és a lehetséges komplikációk megelőzésének módszereit.

A program második napján mély immersziós akut koronáriaszindróma (ACS) ellátási szimulációk zajlottak, melyek valósághű sürgősségi helyzeteket modelleztek. A résztvevők így komplex szituációkban fejleszthették döntéshozatali gyorsaságukat, a beavatkozások sorrendiségét, az eszközválasztást és a csapaton belüli kommunikációt. A szimulációkban a technikai teljesítmény mellett hangsúlyos szerepet kapott a stresszkezelés, a laboron belüli együttműködés.

Az esemény a hazai intervenciós kardiológia utánpótlásának fejlődését szolgálta, modern oktatási környezetet és csúcstechnológiás szimulációs lehetőségeket kínálva. A résztvevők visszajelzései szerint a program nemcsak technikai készségeik fejlesztésében, hanem a klinikai magabiztosság növelésében is kiemelkedő szerepet játszott.

Az Alapellátási Intézet Oktatástechnikai Készségfejlesztő Kurzusa és a XXXII. Pécsi Oktató Családorvos Találkozó

2025. szeptember 26-27-én a PTE ÁOK Alapellátási Intézet szervezésében rendeztük az oktató családorvosok részére a Tutorképző Oktatástechnikai Készségfejlesztő kurzust és az Oktató Családorvos Találkozót, melynek helyszíne Hosszúhetény-Kövestető volt. Az Alapellátási Intézet belső szervezésében 2004 óta zajlik a rendszerbe újonnan belépő oktató családorvosok oktatástechnikai, kommunikációs tréningje, idén ez volt a 12. rendezvényünk. A kurzus ötletét és programját az EURACT (European Academy of Teachers in General Practice) által 2004 májusában, Zakopanában, megszervezett „Teaching of teachers” című kurzus adta, amelyen mind a négy magyarországi orvoskarról egy-egy családorvos oktató vett részt. Ezt követően közös munkával megtörtént a tananyag alkalmazása a magyar viszonyokhoz. 2018-ban az EFOP-1.8.0. (Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program) keretében, szintén a négy egyetem családorvosi tan székeinek az együttműködésével, elkészült az „Oktatástechnikai kézikönyv családorvosok részére” című kiadvány, amely aktualizálta a tréning tananyagát is. A kurzus célja az oktatás minőségének növelése a magyarországi oktató háziorvosi praxisokban, a tutorok oktatói felkészültségének javításával együtt. További cél volt, hogy olyan oktatási módszereket és segédanyagokat adjunk tovább, melyek egységes irányelvek alapján emelik családorvos oktatóink tudásszintjét. Végül, de nem utolsósorban lehetőséget kívántunk adni az ország különböző részein dolgozó oktató családorvosoknak a találkozásra, beszélgetésre, feltöltődésre.

Az oktatástechnikai tréningen 13, a rendszerbe újonnan belépő oktató családorvos vett részt a Dél-Dunántúl egész területéről. Az előadók a pécsi Alapellátási Intézet oktatói voltak (*dr. Heim Szilvia, dr. Oberling János, dr. Rinfel József, dr. Princz János, dr. Várnai Réka, dr. Varga Péter*), valamint meghívott előadóként *dr. Forrai-Werling Márta* képviselte a PTE ÁOK Szak- és Továbbképző Központot. A másfél napos programon 7 szekcióban, 15 órában adták át a tananyagot, amely a következő fontos témaköröket ölelte föl: 1. Ki a jó családorvos oktató?, 2. A praxis szervezése a rezidensképzésre, 3. A háziorvos szakorvos képzési specifikumai, 4. A rezidens, mint tanítvány. Tanulási stílusok, 5. Oktatási módszerek, 6. Orvosi kommunikáció, 7. Ellenőrzés és értékelés.

Az előadások mellett alkalmazott újszerű oktatási módszerek (kiscsoportos foglalkozások, szituációs és csoportépítő játékok, SWOT analízis, brainstorming) bevonása a tréningbe igazán jó hangulatú, konstruktív csapatmunka kialakulását tették lehetővé. A nap végén borkóstolóval egybekötött vacsora zárta a programot, ahol az oktató családorvos találkozó résztvevői is csatlakoztak a tréningen résztvevő csapathoz.

Másnap, szombaton rendeztük a XXXII. Pécsi Oktató Családorvos Találkozót. A programot *dr. Csikós Ágnes*, az Alapellátási Intézet igazgatójának köszöntő szavai nyitották meg, majd *dr. Czopf László* oktatási dékánhelyettes és *dr. Forrai-Werling Márta* a Szak- és Továbbképző Központ igazgatója köszöntötte a megjelent közel 60 családorvos kollégát. A találkozó programja „Az év oktató családorvosa” díj átadásával indult, melyet az idén *dr. Kutnyánszky Valéria* oktató családorvos vehetett át, sokéves példaértékű tutori-oktatói tevékenységéért. A díjazott előadással mutatta be izgalmas, számos harmadik világbeli orvosi misszióval tűzdelt, példaértékű pályafutását. Ezt követően további oktatóink díjazása következett az Alapellátási Intézetben nyújtott évtizedes oktatói tevékenységért. Az elismeréseket *dr. Radnai Béla, dr. Szabó János* és *dr. Sirák András* vehették át. Ezt követően az államvizsga dolgozatra felkészítő oktatóknak az elismerő oklevelek átadása. A délelőtti program *dr. Czopf László* dékánhelyettes „Graduális orvosképzés gyakorlati oktatásának fejlesztése (OSCE)” című előadásával folytatódott, majd *dr. Forrai-Werling Márta* a Szak- és Továbbképző Központ igazgatójának előadása következett, melyben a háziorvos szakorvosképzés specifikumairól, aktualitás kihívásairól beszélt. Ezt követően az oktatás fő területeit érintő prezentációk következtek. *Dr. Varga Péter* „Motivációs lehetőségek a háziorvosi utánpótlásra, hivatásunk jövője a fiatal kollégák szemével” címmel egy friss kutatás eredményeit mutatta be, majd *dr. Heim Szilvia* a graduális képzést érintő aktuális kérdésekről beszélt. A házi gyermekorvosi tananyagfejlesztés eredményeit *dr. Pátri László* és *dr. Sándor György* gyermekorvos kollégák ismertették.

Ezt követően kerekasztal-beszélgetésre került sor „Családorvos praxisgyakorlat más szakképzések rezidensei számára” (9/2025. III. 24. B.M.) rendelet bevezetésével kapcsolatban. A beszélgetés résztvevői *dr. Princz János* intézeti főorvos, oktató családorvos koordinátor, Baranya vármegyei kollegiális vezető főorvos, *dr. Csikós Ágnes* intézetvezető igazgató, *dr. Forrai-Werling Márta* PTE ÁOK Szak- és Továbbképző Központ igazgatója, *dr. Békássy Szabolcs* országos kollegiális vezető főorvos, *dr. Várnai Réka* egyetemi adjunktus és *dr. Szabó János* szakmai kollégium háziorvostan tagozat elnöke voltak.

A kétnapos tréning és találkozó lehetővé tette, hogy a családorvosi szakmát oktató tutorok naprakész ismeretekkel és megfelelő készségekkel rendelkezzenek a szakorvosjelöltek és az orvostanhallgatók magas szintű képzésének megvalósításához. A régi ismerősök vagy éppen újonnan megismert kollégák kellemes baráti beszélgetései és szakmai eszmecseréi lehetővé tették a megfelelő oktatói motiváció kialakítását. A program végén egyértelműen pozitív visszajelzésekkel, sok jó élménnyel és további oktatói munkánkat segítő sok új ötlettel, hasznos tapasztalattal zártuk a programot.

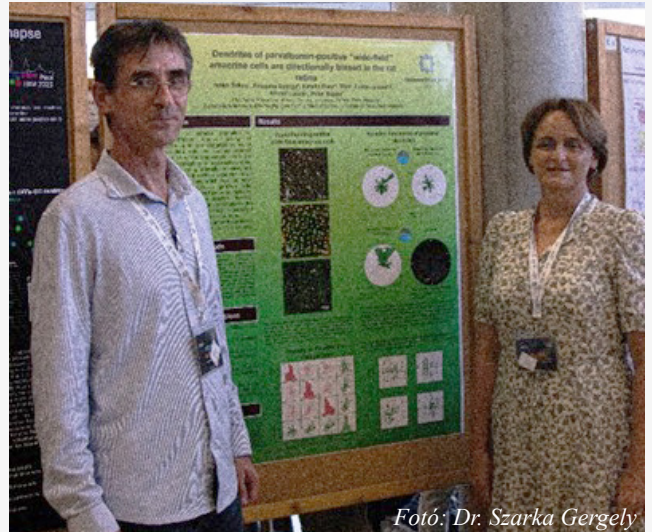
Dr. Heim Szilvia, PTE ÁOK Alapellátási Intézet

Európai Retina Kongresszus 2025

Az European Retina Meetinget idén Pécsen, a Szentágotthai Kutatóközpontban rendezték szeptember 21-24 között. A helyi szervezőbizottságnak több kollégánk is tagja volt: *Gábor Róbert* professzor, *dr. Buzás Péter*, *dr. Atlasz Tamás*, *dr. Végh Tamara*, *dr. Telkes Ildikó* és *dr. Faragó Ágnes*. A Tudományos Bizottság tagjai: *Völgyi Béla* professzor, *dr. Thomas Euler*, *dr. Maximilian Joesch*, *dr. Kovács-Öller Tamás* és *dr. Szarka Gergely*.

A sokszínű konferencián számos témában hallhattunk előadásokat: retinal circuitry, signaling from the retina to the brain, retinal models, artificial vision, retinal degeneration, regeneration and diseases. Intézetünket a következő poszterrel képviseltük: *Ildikó Telkes*, *Fruzsina György*, *Katalin Fusz*, *Tibor Zoltán Jánosi*, *Kristóf László*, *Péter Buzás*: Dendrites of parvalbumin-positive “wide-field” amacrine cells are directionally biased in the rat retina.

Sziládiné Dr. Fusz Katalin

Fotó: Dr. Szarka Gergely

Idegtudományi konferencia és tárlat a pécsi orvoskar anatómusainak részvételével

A Society for Neuroscience Hungary (SfN Hungary) alakuló konferenciáját szeptember végén tartották Budapesten, a Semmelweis Egyetemen, ahol a tudományos előadások és workshopok mellett a kulturális programok is fontos szerephez jutottak. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban tárlatot is rendeztek a magyar idegtudomány, a neurológia és az idegsebészet történetéről. Előadásokkal, poszterekkel és különféle kiállítási anyagokkal a pécsi orvoskar Anatómiai Intézetének munkatársai is jelen voltak a kétnapos programban.

A Society for Neuroscience Hungaryt a Magyar Idegtudományi Társaság korábbi és jelenlegi vezetői, valamint az alap- és klinikai kutatások területén dolgozó, neves szakemberek alapították. A konferenciára érkeztek világszerte elismert kutatók munkáival ismerkedhettek meg, valamint részt vehettek különféle tudományos előadásokon és workshopokon, amiket neves hazai és külföldi szakemberek tartottak. Előadók között jelen voltak *Christopher A. Walsh*, (Division of Genetics and Genomics, Boston Children’s Hospital, Harvard Medical School, Gruber- és Kavli-díjas idegtudós), *Susan Amara* (Scientific Director, National Institute of Mental Health, NIH), valamint *Kang Shen* (Director, Stanford University Neurosciences Institute) professzorok is.

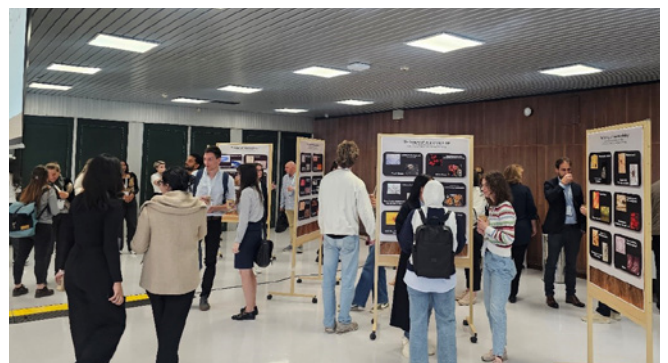
A tudományos találkozót számos magyar kulturális program is színesítette, amelyek a művészet eszközeivel mutatták be az agyat és az idegrendszert, továbbá egy múzeumi kiállítás is megvalósult a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban, ami a magyar idegtudomány, a neurológia és az idegsebészet történetéről szól, és 2026 márciusáig lesz látható.

A konferencián előadást tartott *dr. Bosnyák Inez*, a PTE ÁOK Anatómiai Intézetének egyetemi tanársegédje. *Reglődi Dóra* professzor, a PTE ÁOK Anatómiai Intézetének igazgatója „A neuromorfológia szépségei” címmel mutatta be posztterét, amiken képpárok szerepeltek, párhuzamot vonva az idegi struktúrák és egy-egy képzőművészeti alkotás között. *Mérés*

Balázs, *Molitor Dorottya* és *Schmidt Marcell* PhD-hallgatók is poszterekkel készültek. A kiállításon szerepeltek *Horgas Kárina* festőművész agyról készült festményei is. A fiatal alkotó sok szállal kötődik a pécsi orvoseképzőhöz, mentorként rendszeresen részt vesz a művészeti anatómia kurzuson. 2025 év elején az ő tárlata volt látható a dr. Romhányi György aulában.

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban nyílt kiállítás-hoz a pécsi intézet szövetten mintájú üllőkékkel és 9 készítménnyel, valamint néhai *id. dr. Gallyas Ferencnek*, a PTE KK Idegsebészeti Klinika emeritus professzorának általa kidolgozott és világhírűvé vált ezüstözési eljárással készült metszeteivel járult hozzá.

Schweier Rita

Kórházi Gyógyszerészek XXV. jubileumi kongresszusa

Szeged, 2025. október 3–5.

„Visszatekintve a korábbi kongresszusainkra általában elmondható, hogy azok egy-egy orvosi diszciplína köré szerveződtek, idén azonban a háromnapos rendezvényünk központi témájának a klinikai gyógyszerészetet választottuk, mivel hazai felmérések szerint egyre több kórházi-klinikai gyógyszerész kolléga dolgozik közvetlenül a betegágy mellett.” – írták kongresszusi beköszöntőjükben a szervezők.

A tudósítás szerzői nincsenek könnyű helyzetben, mivel a PTE KK Klinikai Gyógyszerészeti Intézet munkatársaiként sok olyan témát és előadást emelhetnének ki, ami a tágabb olvasóközönség érdeklődésével nem igazán találkozik. Mégis megkíséreljük ezek rövid összefoglalását, külön jelezve a pécsi vonatkozásokat.

Botz Lajos professzor, a PTE főgyógyszerésze több funkciót is teljesített: a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökeként a rendezvény fővédnöki tisztét látta el, ezenkívül a tudományos bizottság elnökeként és előadóként is közreműködött. A kongresszus – hosszú évek hagyományát követve – pre-kongresszusi rendezvénnyel indult, amelynek témája az onkológiai gyógyszerészet kihívása volt. Az ünnepélyes megnyitón került sor a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerési Szervezet (MGYT KGYSZ) által adományozott kitüntetések átadására. A PTE KK Klinikai Gyógyszerészeti Intézet munkatársai, Szabóné dr. Schirm Szilvia „Mohr Tamás Emlékérem”, dr. Molnár Béla pedig „Dávid Lajos Emlékérem” elismerésben részesült. A két kitüntetés a KGYSZ legmagasabb szakmai elismerése. Emellett dr. Bodrogi Zsolt az MGYT KGYSZ „Fiatal Gyógyszerész Büszkesége” plakettjét vehette át. Botz Lajos professzor a kongresszust indító plenáris előadásában a digitális kor kihívásait, annak egészségügyre gyakorolt hatását ismertette.

Csupán címszavakban a szakmai blokkok: infektológia, gyógyszerési intervenciók, klinikai gyógyszerészet új területei, citosztatikus keverékinfúziók gyógyszerbiztonsági kérdései, digitális egészségügy, klinikai gyógyszerészet kihívásai. A gyógyszerési kompetenciák lehetséges kiterjesztéséről szakmapolitikai fórumon beszélgettek az állami irányító szervezet és a hatóság képviselői. Külön szakmai blokkot képezett az ifjúsági fórum, ahol kerekasztal-megbeszélésen vitatták meg a fiatal gyógyszerészek szerepét a kórházi gyakorlatban. Ezután a „másik oldal”, tehát az orvosszakma meghívott képviselői nyilvánítottak véleményt a klinikai gyógyszerészi szolgálatról.

A kongresszus fő üzenete lehet, hogy a klinikai gyógyszerész nem csupán háttérszereplő, hanem a betegellátás kulcsszereplője, aki tudományos, gyakorlati és digitális kompetenciákkal támogatja az orvosi döntéshozatalt és a betegbiztonságot. A jövő egészségügye interdiszciplináris, adatvezérelt és betegközpontú – és ebben a klinikai gyógyszerész nélkülözhetetlen.

A PTE KK Klinikai Gyógyszerészeti Intézet munkatársai az alábbi címmel tartottak előadást: Botz Lajos professzor: „A digitális kor kihívásai: intelligencia algoritmusból, szakmai bizalom és hitelesség emberi döntéshozataltól”; dr. Hornung Edina: „A gyógyszerelés elektronikus dokumentálásának optimalizálása”; dr. Haál Dorina: „ATMP-k bevezetése a klinikai gyakorlatba: technológiai, szabályozási és gyógyszerészeti szempontok”; dr. Faisal Anna Zelma: „Pszichiátriai betegek strukturált gyógyszerelési adatainak elektronikus gyűjtése és egyedi gyógyszerelésük tapasztalatai”. A poszterszekcióban több pécsi munka szerepelt, a PTE KK Klinikai Gyógyszerészeti Intézet munkatársai az alábbi poszttereket mutatták be: dr. Somogyi-Végh Anna, dr. Faisal Zelma, dr. Kispéter Ádám, dr. Kráncsevicz Olivér, dr. Harmat-Vincze Patricia Anna, dr. Botz Lajos: A klinikai gyógyszerészi szolgálat keretében végzett gyógyszerkölcsonhatás-szűrésre vonatkozó intézményi ajánlás kidolgozása és tesztelése”; dr. Ujházi Vivien, dr. Ritter Zsombor (PTE KK OKK), dr. Botz Lajos: „Klinikai gyógyszerészek a teranosztika korszakában: radiofarmakon-labor kialakítása a klinikai gyakorlatban”. Sor került a 2025. május 23–25. között Gyulán megrendezett jubileumi LX. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny kórházi gyógyszerészek díjazott előadásainak bemutatására is, ahol dr. Kiss Boglárka mondta el „Furosemid adagolása gyermekek számára” című előadását, mellyel II. helyezést ért el.

A XXV. Jubileumi Kórházi Gyógyszerész Kongresszus nemcsak szakmai fórumként, hanem inspiráló közösségi eseményként is szolgált: rávilágított arra, hogy a klinikai gyógyszerészet ma már a betegellátás elengedhetetlen pillére. A plenáris és tematikus előadások, a fiatal szakemberek aktivitása és a szakmapolitikai párbeszéd egyaránt azt üzenik, hogy a gyógyszerész szerepe a modern egészségügyben folyamatosan bővül. A pécsi kórházi-klinikai gyógyszerészek munkája pedig, továbbra is meghatározó részét képezi ennek a szakmai fejlődési folyamatnak.

Lovász Andrea
Molnár Béla

Magyar Immunológiai Társaság (MIT) 54. Vándorgyűlésén jártak az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet munkatársai

2025. október 15-17. között Kecskeméten rendezett vándorgyűlés kiemelt témái, mint a mikrobiom és az immunrendszer kapcsolata, valamint a neuroimmunológia mellett a természetes autoantitestek szerepe és a reprodukciós immunológia is hangsúlyosan jelentek meg. Utóbbihoz a közel-múltban elhunyt Szekeres-Barthó Júlia professzor asszony, a hazai reprodukciós immunológia úttörője előtt tisztelegő emlékszekció adott méltó keretet.

A természetes autoantitestek ugyan nehezen vizsgálható, a szakirodalomban több ponton hiányosan leírt biológiai komponensek, mégis igazoltan kulcsfontosságú elemei az immunrendszer szabályozó és védekező folyamatait fenntartó hálózatnak. Hazánkban a PTE KK/ÁOK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet kutatócsoportjai jelentősen hozzájárultak e terület körülírásához, és kiemelt célunk a természetes autoantitestek biomarker-jellegének feltérképezése annak érdekében, hogy diagnosztikai és prognosztikus összefüggéseik is vizsgálhatók legyenek.

A vándorgyűlés autoimmunitással foglalkozó, csütörtöki programblokkjában – amelyet Szegedi Andrea és Gácsér Attila professzorok vezetett – jól kirajzolódott ez a szemlélet: az autoimmun betegségek sejtes és molekuláris mechanizmusainak bemutatása mellett hangsúly került azokra a tényezőkre is, amelyek a kórfolyamatok korai felismerését vagy a terápia finomhangolását segíthetik. Az egyik részben a rheumatoid arthritis (RA) és a szisztémás lupus erythematosus (SLE) patomechanizmusát elemző előadások hangzottak el. Bemutatták többek között a proteaszóma-gátlók hatásait kísérletes RA-modellben, a biológiai terápiák fokozatos leépítését támogató prediktív biomarkerek azonosítását (amelyek a személyre szabott reumatológiai kezelésekben kaphatnak szerepet), továbbá SLE-ben a DNase1-expresszió és a lupus nephritis aktivitása közötti kapcsolatot, illetve az spleen tirozin-kináz potenciális támadáspontként való megjelenését. Ezek az előadások jól illeszkedtek ahhoz a törekvéshez, hogy az autoimmunitást ne csak klinikai végpontok, hanem szabályozási csomópontok felől is értelmezzük.

A délelőtti második blokkjában a veleszületett és innate-like immunsejtekre fókuszáló előadások következtek. Itt hangzott el Dr. Böröcz Katalin „Immunological balance and beyond: the shaping of natural autoantibodies by antigenic triggers” című előadása is, amely középpontba állította azt a ma már egyre

inkább elfogadott nézetet, hogy a természetes és a patológiás autoantitestek nem egymástól élesen elválasztható rendszerek, hanem dinamikus, antigénhatások által folyamatosan formált hálózat részei. Külön hangsúlyt kapott, hogy a természetes, gyakran IgM-izotípusú antitestek védő és homeosztatikus funkciója diagnosztikai szempontból is figyelmet érdemelhet, mert új megvilágításba helyezheti az autoimmun folyamatok korai felismerését. Ez az előadás kifejezetten erős érdeklődést váltott ki a hallgatóságból, és közvetlenül hozzájárult ahhoz, hogy a későbbi poszterszekcióban – ahol a természetes autoantitestekről több poszter is szólt – szokatlanul élénk szakmai diskurzus alakult ki.

A poszterszekcióban mutattam be „Exploratory insights into natural-pathological autoantibody and anti-viral antibody relationships” című munkánkat, amelyben az autoimmun betegség-paraméterek szerint csoportosított szérumbintákban az anti-citrát-szintáz és az anti-hősokkfehérje-ellenes (HSP60/70) természetes autoantitestek változásait ismertettük. Eredményeink a kortárs nemzetközi szakirodalom azon megfigyeléseit támasztják alá, hogy az eredetileg állandónak gondolt természetes autoantitest-repertoár valójában képes dinamikus adaptációra. Ez a dinamizmus tovább erősíti a biomarkerként való használhatóságuk potenciálját, ugyanakkor felhívtam a figyelmet azokra a kísérletesen tisztázandó ismerethiányokra, amelyek a jövőbeli kutatási irányokat kijelölik.

A poszterszekció színvonalát tovább emelte, hogy több PhD-hallgató is bemutatta saját, a természetes és patológiás autoimmunitás határterületeit érintő munkáját. Le Roux Alain olyan kutatást ismertetett, amely a Hashimoto-thyreoiditishez köthető autoantitest-jellegzetességeket, a „megosztott” vagy átfedő autoantitest-profilokat és ezek természetes autoantitest-dinamikával való összefüggéseit elemezte. Erdő-Bonyár Szabina a szisztémás szklerózisban megjelenő anti-citokin autoantitestek és a klinikai manifesztációk kapcsolatát mutatta be, rávilágítva, hogy az ilyen jellegű antitestek jelenléte nemcsak kísérőjelenség lehet, hanem a betegség lefolyását is módosíthatja.

A csütörtöki programot további, klinikailag is releváns előadások gazdagították: például a gyulladásos RA prediktív biomarkereiről szóló bemutató dr. Czibula Agnes kitért a terápiaelhagyást követően is információt adó miRNS- és fehérjemarkerekre; szabad urokináz-plazminogén-aktivátor fehérje és miRNS-szintek vizsgálata alapján emelkedett miR-146a-szintet

azonosítottak a bioterápia elhagyása esetén remissziós rizikó-faktorként. Ezek a megközelítések jól kiegészítették a természetes autoantitestekkel kapcsolatos előadásokat, mivel ugyanarra a gondolatra erősítették rá: a betegségfolyás és a terápiás döntés előrejelezhetősége ma már valószínűleg nem egyetlen markerre, hanem több, részben immunregulációs, részben gyulladásos tényező együttes mintázatára épül.

A pénteki szekciók ugyancsak magas szakmai színvonalat képviseltek: a neuroimmunológia, a molekuláris immunológia és Szekeres-Barthó Júlia professzor emlékszekciója keretében a reprodukciós immunológia került előtérbe. Intézetünkben Berki Timea professzor asszony a központi idegrendszer receptorai ellen irányuló autoimmun folyamatokról, míg dr. Jia Xinkai a nyirokorganoidok fejlődéséről mutáns egér serosához kapcsolódó zsírszövetekben és a B-sejtek alapvető szerepéről tartott előadást. A fiatal kutatók közül Váradi Kata TDK-hallgató az nkx2-3 gén dózisének a lép endotélium-differenciálódására gyakorolt hatásáról számolt be, ami jól kapcsolódott ahhoz a tágabb tematikához, amely a szervspecifikus immunstruktúrák fejlődését és immunregulációját vizsgálja.

A vándorgyűléssel egybekötött MIT-közgyűlésen tisztújításra is sor került: a MIT elnökének Berki Timea professzort,

alelnöknek pedig Balogh Péter professzort választotta meg a tagság. Az új elnökség – az előző vezetés munkáját megköszönve és a folyamatban lévő feladatok biztosított ellátását hangsúlyozva – olyan újításokat fogalmazott meg, amelyek a fiatal kutatók bevonását (magyar nyelvű konferenciák, fiatalok konferenciatapasztalatát emelő rendezvények) és a vándorgyűlés „vándor” jellegének erősítését szolgálják, azzal, hogy a MIT-ben reprezentált egyetemvárosok éves váltásban vállalják a szervezést.

Összességében a rendezvény több immunológiai jelentőséget új megvilágításba helyezett, és – esetenként – saját kutatási témám szempontjából is új ötletek megformálásához vezetett; különösen azon a ponton, ahol a természetes autoantitestek dinamikus alkalmazkodását sikerült a klinikai paraméterekkel párbeszédbe állítani. Az esemény a korábbi években is és idén is a magyar immunológusok szakmai és társasági kapcsolódási tere, rendkívül fontos a klinikum és elméleti immunológia találkozásához és a diverz kutatási szemlélet megtartásához.

Szinger Dávid
PhD-hallgató

Úttörő fizioterápiás módszer a neurorehabilitációban

Zuzana Križalkovičová, a PTE ÁOK PhD-hallgatója szlovák kutatótársaival, Lydia Kučerovával és Martin Kučerával innovatív fizioterápiás módszert mutatott be a rangos „8th Congress on Neurorehabilitation and Restorative Neurology” tudományos konferencián, október 15-én. Az előadás nagy szakmai érdeklődést váltott ki, ezért a közeljövőben az Eszéki Egyetem Neurológiai Klinikáján is bemutatthatják új terápiájuk gyakorlati alkalmazását.

Az „Autoreflex Prenatal and Postnatal Therapeutic Positions (APPP)”, vagyis az „Autoreflexív szülés előtti és utáni terápiás pozíciók” reflexalapú úttörő megközelítés a neurorehabilitációban, ami a test veleszületett ontogenetikus, egyedfejlődéssel kapcsolatos mozgásmintáira épít. A természetes fejlődési programok aktiválásával a módszer képes az izomtónus helyreállítására és a mozgáskoordináció javítására, különösen a poszt-sztrókos betegek esetében. A terápia biztonságos, nem invazív, és a korai klinikai vizsgálatok szerint hatékonyabb eredményeket mutat, mint a hagyományos fizioterápiás eljárások. A workshop résztvevői betekintést kaptak a spaszticitás csökkentésének neurofiziológiai mechanizmusába, és saját élményen keresztül tapasztalhatták meg az APPP-terápiás pozíciók hatását. A módszer ígéretesnek bizonyult arcidegbénulás, medencefenék-diszfunkció és gerinceredetű mozgászavarok esetében is, ami széleskörű alkalmazási lehetőségeket vetít előre.

A tudományos konferencián a részvétel szorosan illeszkedik a PTE ÁOK nemzetköziesítési és kutatásfejlesztési törekvéseihez, valamint az elmúlt évek sikeres együttműködéséhez. Zuzana Križalkovičová témavezetője, dr. Szentpéteri József László, a pécsi orvoskar Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének címzetes egyetemi tanára, valamint a Szentágotthai Szakkollégium demonstrátorai közül a szíriai származású Ninar Alhaj Salim kísérté el a kongresszusra, aki nemzetközi tapasztalatszerzés céljából kapott részvételi lehetőséget.

Ezzel a szerepléssel is bizonyítást nyert, hogy a pécsi orvoskar munkatársainak és hallgatóinak innovatív és interdiszciplináris szemléletmódja nagy jelentőséggel bír a modern orvosi rehabilitáció területén is.

Szentpéteri L. József, PhD
Transzdiszciplináris Kutatások Intézete

Fotók: Ninar Alhaj Salim, Marija Heffer egyetemi tanár

Hasadék-világkongresszus idén Kiotóban

Négyévente rendezik az International Congress on Cleft Lip/Palate and Related Craniofacial Anomalies világkongresszust, amelynek idei helyszíne Kiotó volt október 20-24. között. A nagyszabású, a témában egyik legelismertebb szakmai rendezvényen mintegy 1400 fő vett részt, 96 országból. A szekciók és előadások a kiotói Nemzetközi Kongresszusi Központban zajlottak, párhuzamosan nyolc szekció ment egyszerre. Magyarországot a PTE Gyermekgyógyászati Klinika 4 munkatársa, a Manuális Tanszéket, ahol immár csaknem 30 éve működik a Hasadék Munkacsoport, 2 dolgozó, *dr. Vástyán Attila* és *dr. Dávidovics Kata*, képviselte, akik két előadással és egy poszterrel szerepeltek.

A szakmai program rendkívül multidiszciplináris volt, a hasadékelésben részt vevő minden társszakma képviselte magát. (teljesség igénye nélkül: plasztikai sebészet, fül-orr-gégészet, maxillofaciális sebészet, logopédia, pszichológia/pszichiátria, genetika, fogszabályozás, szociális háló...).

A szakmai fejlődés mellett lehetőség nyílt nemzetközi kapcsolatok ápolására, újak teremtésére, amik a hazai

hasadékelés fejlődéséhez nagyban hozzájárulhatnak. Szerencsére kis idő városnézésre és a japán kultúrába való beleszállásra is jutott. Egy sorban feltétlen megemlítést érdemelnek a japán toalették, amik egészen emlékeztetnek mindenki számára. Négy év múlva a konferencia Ausztráliában lesz, reméljük, onnan is majd hasonló élményekkel és beszámolóval érkezhetünk.

24. Pécsi Intervenciós Radiológia Szimpózium

2025. november 5-7. között rendeztük meg az idei Pécsi Intervenciós Radiológia Szimpóziumot, melynek idén a Magtár Rendezvényház adott otthont. A konferenciát már hagyományosan a MACIRT (Magyar Cardiovascularis és Intervenciós Radiológiai Társaság) és a PTE Orvosi Képzőképző Klinika (OKK) szervezte közösen.

Az első napon a résztvevőknek lehetőségünk volt hands on trainingen gyakorolni a termoabláció alapjait. Majd a többi napon érdekes újdonságokat hallgathattak meg a különböző intervenciós témakörökben, köztük külföldi szakemberektől is. Intézetünkben több kiemelkedő előadást tartott: *Tóth Arnold*, *Nagy Csaba* és *Gáspár Tamás*.

A rendezvény zárásaként a pécsi radiológia elmúlt 60 éve-re emlékeztünk a korábbi igazgatók munkássága alapján. A megemlékezést részben a volt Radiológia Klinika munkatársai, részben az OKK nyugdíjas munkatársai: *Varga Gyula*, *Weninger Csaba*, *Battyáni István*, *Ribarics Ildikó*, *Zámbo Katalin* és a radiológiához szorosan kapcsolódó Onkoterápiás Intézetből *Mangel László* tartották. Az előadások végén a nyugdíjba vonuló Battyáni Istvántól búcsúztunk.

dr. Nemes Katalin OKK

A Magyar Gyermekorvosok Társaságának 68. Nagygyűlése

A Magyar Gyermekorvosok Társaságának centenáriumi eseménysorozatát lezáró kongresszusát idén november 6-8. között Balatonalmádiban rendezték a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet szervezésében. A tudományos rendezvény a Házi Gyermekorvosok Egyesülete 30. Őszi Konferenciájának is otthont adott.

A programokon közel 450 kolléga vett részt. A három nap alatt csaknem 190 előadást hallhattunk a gyermekgyógyászat

Harmat György, Hollódy Katalin, Szabó Andrea és Szabó László

számos területéről, emellett workshopokkal is készültek a szervezők. Az esemény fókuszában a prevenció, az újdonságok és az innovációk álltak. A kongresszuson résztvevők a modern diagnosztikai és terápiás eljárásokról, az egészségmegőrzés új lehetőségeiről, a mesterséges intelligencia gyermekgyógyászati alkalmazásáról, a kora gyermekkori evés- és alvászavarok felismeréséről, valamint a gyermekek mentális egészségét támogató modern terápiákról is hallhattak.

A PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikáról és annak szellemi vonzáskörzetéből 16 kiváló előadást hallgathattunk meg, többek között a nefrológia, gyermekpszichiátria, diabetológia, csecsemőtáplálás, gerincsebészet, fül-orr-gégészet, neurológia és onkológia témákban. Büszkén mondhatjuk, hogy idén **Hollódy Katalin**, a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika gyermekneurológus professzora vehette át a **Schoepf-Merei Ágost-emlékérmét**. A díjjal a professor asszony gyermekgyógyászat és gyermekneurológia területén végzett több évtizedes kiemelkedő szakmai és tudományos tevékenységét, a Gyermekneurológiai Társaságban végzett példaértékű emberi és szakmapolitikai munkásságát ismerték el.

Dr. Pagáts Rebeka

XXXIV. Pilaszanovich & Pintér vendégprofesszor: Martin Kaefer (Indianapolis, Indiana University, USA)

Kaefer professzor a veleszületett (döntően a húgyhólyag eredetű) vizelettartási rendellenességek konzervatív és műtéti kezelésének világszerte ismert és elismert szaktekinvélye. Meghívása tanszékünkre, karunkra már régóta dédelgetett álmunk volt. Egyrészt azért, mely saját tevékenységünk, fő profilunk is az ugyanezen betegségekkel (meningomyelocelével, húgyhólyag-extrófiával) született gyermekek országos szintű ellátása és gondozása; másrészt, mert a vendéggel több évtizedes ismeretséget, barátságot is ápolunk. Feleségével érkezett, aki egészségügyi szakdolgozó és (nem melleleg) a IX. Pilaszanovich Vendégprofesszor (*Jay L. Grosfeld* – 1999) leánya.

Martin Kaefer az Egyesült Államokban született, posztgraduális képzését részben Európában (Heidelberg, Németország), részben Bostonban (Harvard Medical School, USA) szerezte. 2009 óta az Indiana University School of Medicine urológus professzora. Gyógyító tevékenysége mellett tudományos mun-

kája is igen jelentős, több mint 30 könyvfejezetet, közel 200 tudományos közleményt jegyez. 25 éve a világ vezető urológiai folyóiratának (*Journal of Urology*) bírálója, szerkesztője.

A vendégprofesszorral és feleségével Bécsből, az Európai Gyermekurologus Kongresszusról (ESPU) érkezünk. Útközben a Balatonfelvidék látványával és gasztronómiájával kápráztattuk el. Pécsen már korábban, két évtizeddel ezelőtt járt ugyan, de lenyűgözte a családi hangulatú – azóta felújított – belváros. Szeptember 8-án, hétfőn délután, hagyományosan a PTE Orvos- és Egészségtudományi Szakosztályülésen tartotta meg vendégprofesszori előadását, melyet ebben az évben *Nyírády Péter*, az SE dékánjának, urológus professzorának előadása követett. Kedden és szerdán a Gyermekgyógyászati Klinika munkájába, műtétjeibe is bepillantott. Számos bonyolult urológiai fejlődési rendellenességgel született betegünk további terápiás tervének felállításában adott hasznos tanácsokat. Hazautazását megelőzően még feleségével három gyönyörű napot is eltöltött Budapesten.

Előre bocsáthatom, hogy a jövő évi, 35. vendégünk – terveink szerint egy ismét különleges vendég – az első női Pilaszanovich & Pintér vendégprofesszor lesz. Ezúton és ismételtlen szeretnénk megköszönni a PTE, ÁOK dékáni vezetésének, a Dékáni Hivatalnak, a Tudományos Szakosztály elnökségének azt a segítséget és támogatást, melyet e nemes hagyomány megőrzésében, ápolásában, a „tűz továbbvitelében” több mint három évtizede élvezünk!

A pécsi Gyermekgyógyászati Klinika
munkacsoportja nevében:

Vajda Péter egyetemi tanár, tanszékvezető

A vendégprofesszorokkal mindig felkeressük Pilaszanovich tanár úr és Pintér professzor úr sírját is, és gyertyagyújtással emlékezünk rájuk.

Gombamérgezések mechanizmusai, részletesebben

Írta: Dr. Barthó Loránd DSc, szenior farmakológus, PTE ÁOK

Segítői, egyben lektorai: *dr. Bogár Lajos* DSc, aneszteziológus, intenzív terapeuta, PTE KK; *dr. Garami András* DSc, kórélettanász, PTE ÁOK; *dr. Jancsó Gábor* DSc, vegyész, HUN-REN EK; gomba-szakellenőr; *dr. Szeberényi József* DSc, szenior sejtbiológus, PTE

A szöveg részletessége, elképzelt célközönsége

Ez a munka nem „gombászkönyv”, hanem a főcímben jelzett témát próbálja megvilágítani, annak őszinte beismerésével, hogy ismereteink ezen a téren még erősen hiányosak. A szerző és segítőinek nézőpontja főleg a farmakológia, toxikológia, de ezek a tudományágak éles határ nélkül érintkeznek az élettan, kórélettan, biokémia, patológia, kémia, molekuláris biológia, klinikai orvostudomány és számos más terület tematikájával. Épp azokkal a mérgezőtípusokkal foglalkozunk elsősorban, amelyeknek többé-kevésbé ismert mechanizmusa leginkább érintkezik a fenti tudományterületekkel. A szakirodalom keresése 2025-tel zárul le. Leginkább, de nem kizárólag, a 2000 utáni találatokra koncentráltunk. A munka igyekszik mélyebbre ásni az e tárgyban megjelent legtöbb magyar nyelvű összefoglaló leírásnál. Anyaga folytonosan bővül és mélyül.

Számos gombászkönyv kielégítő részletességgel foglalkozik a gombamérgezésekkel is, sőt megjelentek magyar nyelven is kifejezetten a mérgezésekre koncentráló gondos művek. Ezek

a munkák eligazítást adnak a tünettan, ill. az általános teendők stb. területén. Internetes (nem-szakirodalmi) keresőprogramok segítségével sok további posztot találunk a témában, az utóbbiak jelentős része azonban nem ment át kellő szakmai ellenőrzésen.

A jelen munka sok ponton viszonylag részletesebb az átlagnál (ha nem is kifejezetten orvosi részletességű). Számos felmerülő fogalmat igyekszünk megmagyarázni. Az elképzelt „célközönség” a biológia iránt érdeklődő, jó középiskolás szinten álló, bármilyen életkorú olvasók (gombászok stb.), akik szívesen merülnek el az emberi test válogatott mechanizmusainak részleteiben, szívesen fogadják a háttérismereteket. Természetesen egyetemisták, főiskolások is hasznát vehetik. Ha az olvasó egyes fogalmaknak utána kíván nézni másutt, annak csak örülünk; ez manapság sokkal egyszerűbb, mint korábban. Fontos azonban, hogy megbízható forrásokat válasszon. Itt-ott „Nézz utána” (értsd: nézz utána, ha kedved tartja) tanácsot is beszúrtunk. Néhány fogalmat az első fejezetekben definiálunk, később már kevésbé, ezért célszerű az anyagot az elejétől kezdve elolvasni, ill. átfutni.

Témáink: Phalloides-szindróma – Gyromitra-szindróma – Orellanus-szindróma – Muszkarin-mérgezés – Pantherina/muscaria szindróma – Psilocybe-szindróma – Coprinus-szindróma

Az esetleges megjegyzéseket, kérdéseket célszerű Barthó Lorándnak küldeni e-mailen vagy Messengeren (Lorand Barthó).

Gombamérgezések részletesebben:

Egy lépéssel közelebb...

2025. október 25-én rendeztük az *Egy lépéssel közelebb* című tudományos napot. Ennek az egynapos konferenciának a küldetése, hogy elvigyük a tudományt egyszerű, hétköznapi, legtöbbször alacsony iskolai végzettségű emberekhez. Számukra már önmagában a helyszín is motiváló. Az, hogy beülhetnek az ÁOK gyönyörű előadótermébe, és ott partnerként veszik őket figyelembe, nyugodtan beszélgethetnek, kérdezhetnek az előadóktól, az nem csupán ismeretbővítés, hanem sokkal inkább inspiráció a számukra. A rendezvényen igyekszünk olyan embereknek szót adni, akik maguk is ezernyi nehézséggel megküzdve érték el azt, hogy ma a maguk területén kiváló és hiteles szakembernek számítanak. A tudományos nap előadóinak mindegyike példakép lehetne számunkra, vagy azért, mert hihetetlen erővel és akarattal, alázattal és szorgalommal képesek voltak változtatni a saját életükön, vagy azért, mert a jelenlegi tudásukat arra használják, hogy másoknak segítsenek megküzdni a nehézségekkel. Mivel a hallgatóság nem szokott hozzá, hogy hosszú órákon át előadásokat hallgasson, ezért mindig beiktatunk néhány percnyi kulturális morzsát, egy kis zenét, táncot vagy egy rövid videót, amitől lágyabb és sokkal befogadhatóbb lesz az a sok információ, ami ezen a napon elhangzik.

Az októberi rendezvényen a drog- és az alkoholfogyasztás igen kényes témáit elemeztük. Külön büszkeség, hogy ezt a 2 témát egy PTE orvostanhallgató, *Sárközi Dominik* és egy intézetigazgató professzor, *Kiss István* tartotta, teljesen egyenran-

gú kollégaként. Beszéltünk még arról, hogy a sport, az egyik legkiválóbb eszköz, arra, hogy hátra hagyjuk a nehézségeket, ugyanakkor előadóink, *Sárközi Attila* és *Tell Kristóf* azt is bemutatták, hogy ezen a területen is vannak egyenlőtlenségek. Előadónk volt még *dr. Takács Katalin*, az Ökomenikus Segélyszervezet központvezetője és *dr. Kovács Zoltán*, a kaposvári Szentandrassy roma szakkollégium vezetője is. Motivációs előadást *Frigur Róbert* zenész és *Kovács Levente* gazdasági referens tartotta, elgondolkodtató üzeneteik még most is a fülemben csengnek.

Bár mindig nagyon sok plusz feladattal jár a rendezvény megszervezése, mégis elmondhatatlan öröm és jóérzés, amikor a program után látom a mosolyt és a jókedvet az emberek arcán: örülnek, hogy részt vehettek a konferencián. A sikert jelzik azok a messenger üzenetek és telefonhívások, amiket a következő napokon kapok a résztvevőktől. Bízom benne, hogy lesz még sok lépés, hogy tudjuk folytatni ezt a kezdeményezést, ami összeköt és felemel, házhoz viszi a tudást, miközben kinyit egy ablakot vagy ajtót azoknak, akik bátorítalanok, ahhoz, hogy képesek legyenek változtatni az életükön.

Szeretném megköszönöm az ÁOK dékánjának, *Nyitrai Miklósnak* a pozitív hozzáállását, és az Orvosi Népegészségtani Intézet anyagi és erkölcsi támogatását, ami nagyban hozzájárult a rendezvény sikeres sikeréhez.

*Dr. Orsós Zsuzsanna, egyetemi adjunktus
Orvosi Népegészségtani Intézet*

Ez jutott eszembe az idei MIRA-ról

Hetedik alkalommal rendezték meg 2025. szeptember 26-27-én a MIRA-t, a Mediterrán Intenzív Randevút, a szakmai továbbképzéssel kiegészített regionális tudományos konferenciát. A rendezvény országosan és nemzetközileg elismert, tapasztalt szakemberek és fiatal klinikusok összefüvétele.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az évtizedek óta szervezett dél-dunántúli regionális konferenciákon szinte mindenkor jelen voltam, és előadást is tartottam. Tanúja és részese voltam a modern aneszteziológia és intenzív terápia hazai fejlődésének, alakulásának és átéltem ennek minden szakaszát sikereivel, gondjaival és örömeivel egyaránt. Ez tulajdonképpen azt jelenti, tudom, hol és hogyan kezdtük és ma hova jutottunk. Ezek a találkozók – 2013 óta már „randevúk” – híven mutatják a diszciplína elképesztő fejlődését. Pontosan ezt tapasztaljuk itt nálunk, Pécsen is. A randevú válójában a *mi történetünk tükre*. Nagy a különbség, ahogyan 40-50 évvel ezelőtt kezdtük és ahol ma tartunk.

A betegség mellett gondolkodó orvos szemléletváltozása ellenére örök kérdés marad: *Most mit tegyünk?* Ennek megválaszolása manapság is ugyanolyan súlyú teher, mint egykor, annak idején. A válasz megadásához minden rendelkezésre álló információt, mérhető adatot, a tudományos eredményeket, klinikai tapasztalatot igénybe vettünk, ami a mai körülményekhez képest szegényesebb volt. Eszembe jut, hogy az 1960-as években egyetemünkön először csak Kerpel-Fronius professzor Gyermekklinikáján állt rendelkezésre az Astrup-típusú vérgázanalizátor. A műszer értékét az intenzív terápiában Póka László, az akkori Sebészeti Klinika professzora világosan látta és sikerült neki is beszerezni ilyen készüléket a klinika intenzív osztályán kezelt betegek ellátásának támogatására. A szerény monitorrendszerünk (EKG) mellé ezzel a korszerű, meghatározó jelentőségű műszerrel gazdagodtunk, ami az első lépése és jele volt ennek a szemléletváltozásnak. Tehát valahogyan így indult el a fejlődés. Manapság a modern műszerek, a beteg élettani paraméterei, az objektív mérések eredményei birtokában, a klinikai kutatási bizonyítékok ismeretében, a mesterséges intelligencia és informatika segítségével együtt változatlanul megmaradt az utolsó szó: a kezelőorvos személyes döntése, a válasz arra, mi a teendő.

A MIRA bizonyítja, hogy az intenzív betegellátás – a critical care medicine – csak a tudományos kutatás módszertanának napi gyakorlatával működhet eredményesen, aminek a betegség melletti alkalmazása az egyénre szabott orvoslás alapfeltétele. A súlyos állapotú beteg mindenkor egyetlen esendő személy, akinek gyógyítása minden esetben de facto individuális. Igen! A kritikus állapotú beteg észlelése kapcsán felmerült kérdések megválaszolásához pontosan ugyanarra a gondolkodásmódra van szükség, mint bármilyen tudományos kutatás (akár az ún. alapkutatási kérdés) esetén. Át kell gondolni a válasz megadáshoz hozzásegítő kutatási módszert, akárcsak a klinikai vizsgálatok során. Csak ezek birtokában képzelhető el, hogy lépést tudunk tartani a kutatások és a sikeres gyógyításhoz szükséges klinikai tanulmányok eredményeinek napi alkalmazásával.

A MIRA 2025 előadásai azt bizonyítják, hogy kezünkben vannak az orvosi gondolkodásunkat meghatározó módszerek és alkalmazzuk azokat. Figyelemreméltó volt az előadásokban a mesterséges intelligencia felbukkanása vagy annak igénye a napi gyakorlatban a terápiás döntések-nél a hemodinamikai monitorozás során, a vazopresszor-terápia értékelésében, valamint a hormonális diszfunkció vizsgálatában a subarachnoidealis vérzés esetén. A kórélettani kutatás szemléletével végzett megfigyelések: a pozitív inotróp szerek összehasonlító vizsgálata, a pulmonális hypertonia, a reziduális neuromuscularis blokk és a folyadék-válaszkészség vizsgálata, a hasúri nyomásnövekedés és a lélegeztetési dinamika összefüggéseinek tanulmányozása, a viszkoelasztikus tesztek integrált értékelése azok az aktuális témák, melyek igénylik a színvonalas válaszokat. Az orvosi informatika és digitalizálás pécsi specialitása az intenzív terápiás elektronikus lázlap és anesztéziái jegyzőkönyv bevezetése és mindennapi használata olyan adatbázist hozott létre, amit sikerrel alkalmaznak a betegforgalom, a gyógyszerelés, a betegfelügyelet és bármilyen feltett – akár egyedi vagy összesítő – kérdés megválaszolására. A strukturált adatbázis a kezünkben van, ami felbecsülhetetlen érték, csak célzottan használni kell.

Nekünk annak idején az Astrup-készülék is nagyon sokat segített, ami szimbolikusan jelzi, hogy talán ezzel együtt indult el a kórélettani szemlélet a klinikai gyakorlatunkban. Úgy tűnik, hogy ma már a fejlődés, a fejlesztés és a lehetőségek korlátlanok. Nagy a felelősség. Mindent, ami rendelkezésünkre áll használunk és alkalmazzunk kell. Az orvosi hivatástudat és a gyógyítás szándéka vezérli napi tevékenységünket, ami egyre bonyolultabb és állandó tanulást kíván. Törekedni kell a kihívások, feladatok teljesítésére. Ez már működik nálunk a napi gyakorlatban, hiszen ez a gondolkodásmód nem csak a tapasztalt, nagy gyakorlattal rendelkező szeniorok privilégiuma, hanem a kiváló fiatal klinikus orvosoké is. Ne feledjük, hogy a dehumanizált informatika és technika világában mindenáron meg kell őrizni a medicina minden területén a betegcentrikus szemléletet.

Nekem ezek voltak a MIRA 2025 üzenetei, hiszen ezekről szólt minden előadás. Azt, hogy ma itt tartunk, azoknak köszönhetjük, akik csinálták és csinálják, akik elkötelezték a diszciplína felvirágoztatásában. Hát, ez jutott eszembe!

Tekeres Miklós
professzor emeritus, AITI

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Angiológiai Tanszék

■ A Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság október 31-én Budapesten, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán tartott tisztújító vezetőségi ülésén *Palásthy Zsoltot* (Szeged) a társaság elnökévé, *Késmárky Gábort* a társaság főtítkárává választották.

Endokrinológia és Anyagszere Tanszék

■ Szeptember 26-27. között Vodicében a Cleveland Clinic továbbképző kurzusán *Mezősi Emese* a „Thyroid workshop” interaktív fórumon vett részt, *Bajnok László* pedig „What Factors Influence Obesity Treatment Efficacy?” címmel tartott előadást.

■ Október 17-18. között a Székelyföldi Endokrin Napok rendezvényén, Zetevár-alján *Mezősi Emese* „Az új ATA pajzsmirigyirányelvei” és „Hypophysis adenomák és várandósság”, *Bajnok László* pedig „Posztmenopauzális kardio-metabolikus veszélyeztetettség csökkentése”, valamint „Mi emeli az oly ellentmondásos *Bocskai Istvánt* a legnagyobb magyarok sorába?” című előadásokat tartotta.

■ *Mezősi Emese* felkért előadást tartott a Novartis szimpóziumon (Pécs): „NET daganatok kezelési lehetőségei, különös tekintettel a radioligand terápia” és október 10-11. között a II. Magyar Onkometabolikus és Onko-Diabetológiai Továbbképzés és Konferencián (Gyula) „Multiplex endokrin neoplázia szindrómák” címmel.

Kardiológiai Tanszék

■ *Tóth Kálmán* 2025. június 20-án a Magyar Ortopéd Társaság és a Magyar Traumatológus Társaság 2025. évi közös kongresszusán Székesfehérváron „Az időskori betegek aktív és krónikus belgyógyászati ellátásának kihívásai” címmel adott elő. Október 3-án a VI. Kardiológiai Horizont továbbképző konferencia keretében Visegrádon az „Antilipid terápia” szekció üléseelnöke volt, valamint „Beta-blockoló terápia posztinfarktusos betegeken” címmel tartott előadást. November 8-án a Hippocrates Kardiometabolikus Hétvégén Gárdonyban a Kardiológia I. szekció üléseelnökeként, valamint a „Krónikus koszorúér szindróma (CCS) az irányelvekben és

klinikai állapotokban” című előadásával szerepelt.

■ *Habon Tamás* 2025. augusztus végén az ESC kongresszusán vett részt Madridban. „The Prevalence and Impact of Comorbidities on Outcomes in Heart Failure – A 15-Year Hungarian Nationwide Epidemiological Study (HF-EPI-HUN)” címmel tartott moderált ePoster előadást és az „ESC Case Report Editorial board” ülésén is részt vett. Mint az MKT jelenlegi főtítkára több hivatalos kötelezettsége volt, részt vett többek között az ESC jelenlegi, illetve leendő elnökével tartott stratégiai megbeszélésen is.

II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

■ 2025. október 2-4. között Egerben volt a Magyar Nephrológiai Társaság XL. Nagygyűlése, amely a hazai nefrológiai szakma egyik legjelentősebb éves eseménye. A rendezvényen klinikánk munkatársai számos előadással és tudományos közreműködéssel képviselték magukat. *Wittmann István*, a Magyar Nephrológiai Társaság alelnökként több szekcióban is aktív szerepet vállalt. Az AstraZeneca szimpózium keretében „Nem diabeteses glomerulopathiák előfordulása krónikus veseelégtelenségben” címmel tartott előadást, majd a MANET 2025 irányelv bemutatásának társelnöke és előadója volt. A Novo Nordisk szimpózium moderátoraként, valamint a Boehringer Ingelheim szimpózium társelőadójaként is közreműködött („A vesék csendes története – híd az evidenciák és a mindennapok között”). A MANET közgyűlésén a Nephrologia és Dialízis Tagozat elnökeként tartott beszámolót. *Molnár Gergő Attila*, a nagygyűlés titkára és a poszterszekció egyik elnöke, „Nefrózis szindróma jelentkezése évekkel csontvelő-transzplantációt követően – esetismertetés” című munkában vett részt társszerzőként. *Csikó Botond* az Egis Gyógyszergyár Zrt. szimpóziumán „A tiazidszerű diuretikumok alkalmazása vesebetegek vérnyomás-csökkentő terápiajában” címmel tartott előadást. *Kovács Tibor* több szekcióban is aktívan közreműködött a kongresszus tudományos programjában, *Haris Ágnessel* közösen elnökölt a Poszter Séta I. szekcióban, a „Krónikus vesebetegség” szekció üléseelnökeként vett részt a prog-

ramban *Kulcsár Imrével* közösen, majd az AstraZeneca szimpózium keretében „aHUS kihívások a transzplantáció kapujában” címmel tartott előadást. *Sági Balázs* két előadást tartott a dialízis szekcióban: „Van-e a diabétesznek prognózist befolyásoló hatása a nagy ultrafiltrációs volumen variabilitású hemodializált betegeknél?” és „Súlyosabb-e a kiégési szindróma előfordulása a dialízis centrumban dolgozó egészségügyi dolgozóknál, mint a szatellita állomásokon?” címmel. *Vás Tibor* több pécsi kutatásban vett részt társszerzőként, többek között a „Nefrózis szindróma jelentkezése évekkel csontvelő-transzplantációt követően” című poszterben. A rendezvény során klinikánk tudományos munkáját és szakmai aktivitását több alkalommal is elismerték, munkatársaink előadásai és díjazásai a pécsi nefrológiai és diabetológiai iskola országos elismertségét is tovább erősítették. Díjazások: *Csikó Botond* elnyerte a 2025. évi Kutatás-Fejlesztési Pályázat díját „Vanin-1, pantoténsav és Syndecan-1 ELISA biomarkerek mérése krónikusan dializált betegek esetén” című pályázatával. A pályázatot a Pécsi Tudományegyetem II. Belgyógyászati Klinikája és Nephrológiai, Diabetológiai Centruma, valamint a Nemzeti Dialízis Központ Pécs közösen valósítja meg. *Sági Balázs* az „Év legkiemelkedőbb nephrológiai tudományos közleménye (klinikai kutatás)” díjban részesült a „The Relationship between Vascular Biomarkers (Serum Endocan and Endothelin-1), NT-proBNP, and Renal Function in Chronic Kidney Disease, IgA Nephropathy: A Cross-Sectional Study” című, az International Journal of Molecular Sciences folyóiratban megjelent közleményéért.

■ 2025. október 17-én Budapesten, a Larus Rendezvényközpont volt a helyszíne „A krónikus vesebetegek táplálásterápiájának holisztikus megközelítése” című szakmai napnak, melyet a Fresenius Kabi szervezésében tartottak meg. A rendezvény célja a krónikus vesebetegség korszerű szemléletű kezelése és a táplálásterápia szerepének hangsúlyozása volt. A program megnyitóját követően *Wittmann István* ismertette „A CKD epidemiológiája és helyzete Magyarországon” című prezentációját. Előadásában áttekintette a krónikus vesebetegség

hazai előfordulását, a diagnosztikai és terápiás lehetőségek aktuális kihívásait, valamint a prevenció és gondozás fontosságát a vesefunkció megőrzésében.

■ 2025. őszén a „Tanulságos Esetek Fóruma” elnevezésű szakmai program-sorozat keretein belül három esettanulmányt ismertettek munkatársai: *Horváth Marcell* október 6-án tartott előadást „Terápia refrakter hipomagneziémia rendezése SGLT-2-gátló terápiával 2-es típusú diabeteses betegünkénél” címmel. Az esetismertetés a diabeteses betegek komplex elektrolitzavarainak patofiziológiai hátterét és a modern antidiabetikus kezelések lehetséges előnyeit mutatta be. *Böröcz Attila* november 17-én „Subcutan inzulin indukálta amyloidosis” címmel tartott esetismertetést. Az előadás egy ritka, de klinikailag releváns szövőd-mény részletes bemutatását tartalmazta, külön hangsúlyt fektetve a diagnosztikai nehézségekre és a terápiás megoldásokra. *Sütő Zsófia* november 24-én mutatta be „Súlyos euglykaemiás ketoacidózis SGLT-2-gátlókezelés mellett” című esetét, amely az SGLT2-gátlók egyik ritka, nehezen diagnosztizálható és életveszélyes mellékhatására hívta fel a figyelmet.

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

■ A Szerb Biokémiai Társaság szervezésében a horvát, magyar, szlovén és bosznia-hercegovinai társaságokkal együttműködve zajlott 2025. szeptember 24-27. között Belgrádban a FEBS3+ Meeting Advances in Molecular Biosciences: From Genes to Personalized Therapies című nemzetközi konferencia. Ezen meghívott előadóként vett részt *Bognár Zita*. Előadásának címe: „Comparison of mitochondrial and antineoplastic effects of amiodarone and desethylamiodarone in cancer lines”. *Vámos Eszter* első helyezést ért el a poszterszekcióban: „A gut microbiota metabolite: Trimethylamine induces M1-like activation in macrophages” című munkájával. *Deák Péter* szintén posztert mutatott be „MIF tautomerase inhibitor TE-91 inhibits inflammatory cytokine production and activation of ETS2 transcription factor in the chronic inflammatory macrophage model.” címmel. *Arshi Arshi* (Stipendium Hungaricum PhD-hallgató) „Effects of 2-deoxyglucose and diclofenac sodium on MCF7 cell lines” címmel előadást tartott.

■ *Gallyas Ferenc* meghívott előadóként vett részt a 11th European Section Meeting of the International Academy

of Cardiovascular Sciences nemzetközi konferencián Prágában, 2025. november 2-4. között. A konferenciát a Cseh Kardiológiai Társaság és a European Section of the International Academy of Cardiovascular Sciences rendezte. Előadásának címe: „Cardioprotective effects of natural polyphenols”.

■ A Rio de Janeiroban 2025. október 28-31. között megrendezett 14th Conference of the Undiagnosed Diseases Network International nemzetközi konferencián *Sümegei Katalin* előadásával a legjobb absztrakt 3. helyezést nyerte meg. Szerzőtársai *Melegh Béla* az Orvosi Gentetikai Intézet emeritus professzora és *Bánfai Zsolt* az Orvosi Gentetikai Intézet, biológusa. Az előadás címe: „The role of ancestry-aware filtering in rare disease variant interpretation”.

■ A XIII. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia 2025. október 30-31. között zajlott, ahol az alábbi poszter előadások hangzottak el: *Maki Mohamed Abdalla Altegani* et.al: „Olaparib alleviates Diclofenac induced-hepatocellular toxicity via targeting mitochondrial function”; *Pusztai Viktória* et al: „Investigation of the pharmacokinetic properties of active pharmaceutical ingredients and supplement components using analytical and biochemical methods”.

Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

■ *Simon Dávid Vince* (*Borbély Éva* témavezetésével) elnyerte a Kriszbacher Ildikó Ösztöndíjat „A hemokinin-1 szerepének felderítése szisztémás gyulladásos társuló láz és hipotermia állatmodelljeiben” témájával.

■ Intézetünkől EKÖP pályázatot nyert el *Fülöp Barbara* „Fiatal oktató, kutató kategória, I. (doktorvárományos) alkategóriában „NRLP3 inflammaszóma gátlásának vizsgálata fibromyalgia egérmódeljében” témában és *Steib Anita* orvostudományok/gyógyszerészeti tudományok doktori képzés kategória, II. (komplex vizsga utáni) alkategóriában „TRPA1 és TRPV1 funkcionális expressziójának, valamint aktiváció és gátlás hatásainak vizsgálata prosztata adenocarcinoma sejtvonalakon” témában.

■ 2025. augusztus 25-28. között Bukaresten volt a „9th International Symposium New Frontiers in Cardiovascular Research” konferencia. *Helyes Zsuzsanna* „Session 4: Mechanisms of Cardiovascular Disease II” című szekcióban

„Sub-antimicrobial dose doxycycline inhibits chronic smoke-induced cardiopulmonary comorbidities in a mouse model: role of matrix metalloproteinases?” címmel tartott előadást, illetve a „Session 2: Cardiovascular Disease” szekció elnöke volt

■ A Magyar Élettani Társaság 2025. szeptember 2-5. között Szegeden megrendezett éves vándorgyűlésén *Gaszterné Kormos Viktóriának* ítelték a „Dr. Kovács László díjat”, amellyel a 2024-es év kimagasló publikációját jutalmazzák. A kézirat címe „Neuroanatomical evidence and a mouse calcitonin gene-related peptide model in line with human functional magnetic resonance imaging data support the involvement of peptidergic Edinger-Westphal nucleus in migraine”, amely a *Pain* című nemzetközi tudományos folyóiratban jelent meg. *Helyes Zsuzsanna* „Development of a novel analgesic for chronic pain targeting the TRPA1 receptor”, *Szöke Éva* „Analgesia via lipid raft disruption”, *Hetényi Csaba* „Structure-based quantum mechanics calculations of the binding affinity of ligands to the receptor SST4”, *Pohóczky Krisztina* „Extracellular matrix alterations, inflammatory and pain q mechanisms in deep infiltrating endometriosis: identification of novel biomarkers and therapeutic targets” és *Konkoly János* „Transient receptor potential Ankyrin 1 ion channel may regulate the electric foot shock induced acute stress responses in mice” címmel tartott előadást. *Szabó Katalin* „Tracking of the Transient Receptor Potential Ankyrin 1 (TRPA1) receptor protein by fluorescent JT010 ligand in wild type and mutant TRPA1 variants expressing cell lines and endogenous TRPA1 expressing cells” és *Hernádi Zsófia* „Preclinical assessment of motivational anhedonia in rats using the EEfRT task: a tool for psychiatric drug evaluation” címmel posztert mutattak be. *Helyes Zsuzsanna* a „Novel pharmacotherapeutic options for tissue damage and inflammation” című szekció és *Pintér Erika* a „The contribution of TRP ion channels to pain mechanisms” című szekció vezetőjeként, valamint a konferencia tudományos szervezőiként is szerepeltek. *Konkoly János* elnyerte az ifjúsági szekcióban a Magyar Élettani Társaság legjobb szóbeli előadásáért járó fődíját.

■ 2025. szeptember 25-28. között tartották a „11th Croatian Congress of Pharmacology” konferenciát Splitben, ame-

lyen *Pintér Erika* és *Helyes Zsuzsanna* vettek részt. *Pintér Erika* a „Pain-Challenges and new treatment possibilities” című szimpózium keretében „Development of silicon-based, capsaicin and diclofenac containing transdermal patches against neuropathic pain conditions” témában tartott előadást és „Somatostatin sst4 receptor is a novel target in the therapy of chronic pain conditions: from early discoveries to clinical trials” témában pedig plenáris előadást. *Helyes Zsuzsanna* ugyanebben a szekcióban tartotta meg „Development of a novel multi-target analgesic candidate for chronic neuropathic pain: preclinical and phase IA clinical results” című előadását.

Gyermekgyógyászati Klinika

■ 2025. szeptember 18-án a PTE KK Mohácsi Kórház által szervezett kreditpontos továbbképzésen *Hollódy Katalin* továbbképző előadásokat tartott az újszülött-csecsemő- és gyermekkori paroxysmusokban jelentkező jelenségekről és a gyermekkori fejfájásokról.

■ 2025. október 2-4. között Szegeden tartották a Magyar Gyermek-gasztroenterológiai Társaság XIV. Kongresszusát. A konferencián a következő előadások voltak hallhatóak: *Vaski Júlia* „Kétarcú autoimmunitás gyermekkorban: autoimmun májbetegség és gyulladásos bélbetegség társulása immun thrombocytopeniával – két esetismertetés”; *Tárnok András* „Tágításra refrakter nyelőcső-szűkületek nehézségei, sikerei”; *Tézsás Alexandra* „Újszülöttkori májelégtelenség és hypoglycaemia háttérben álló ritka fejlődési rendellenesség”.

■ 2025. október 8-10. között Pécsen rendezték meg a „Genetika a klinikai és laboratóriumi gyakorlatban – Immugenetika és genetikai betegségek innovatív terápiái” elnevezésű genetikai továbbképző kurzust. Az eseményen munkatársaink az alábbi előadásokkal vettek részt: *Csernus Katalin* „Az NF1 kezelése”; *Péterfia Csaba* „CF terápiája”; *Mosdósi Bernadett* „Genetikailag meghatározott, kezelhető immunológiai kórképek”.

■ 2025. október 9-11. között Alsópáhokon tartották a Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Gyermektüdőgyógyász Szekciójának 60. Kongresszusát. Orvosaink által bemutatott előadások az alábbiak voltak: *Válik Angyalka* „Amikor az extubálás csak a kezdet: posztintubációs trachea szűkület”; *Fehér Dóra* „Amikor a krupp nem múlik – Egy atípusos eset

tanulságai”; *Péterfia Csaba* „A T-lymphocytá alpopulációk lehetséges szerepe a COVID-19 vakcinákkal szembeni immunválaszban kemoterápiában részesülő gyermekeknél”; *Gárdos Bibor* „Pneumóniától a pneumóniáig és ami „közte” van”; *Nagy Péter* „Egy ritka genetikai megbetegedés tüdőgyógyászati vonatkozásai”; *Szelle Péter* „Pulmonális arteriovenosus fistulák diagnosztikája és zárása egy HHT-s gyermek példáján keresztül”. A konferencián a 35. év alatti előadók különdíját kapta *Szelle Péter*, *Gárdos Bibor*, *Nagy Péter* és *Válik Angyalka*. A rendezvényen *Péterfia Csaba* üléselnöki feladatokat látott el.

■ 2025. november 6-8. között Balatonalmádiban tartották a Magyar Gyermekorvosok Társasága 68. Nagygyűlését. Az eseményen a következő előadások voltak hallhatóak: *Sándor György* „Funkcionális hólyagműködési zavarok kezelése a komplex uroterápia módszerével”; *Gacs Veronika* „ARFID – Az elkerülő-korlátozó táplálékbeviteli zavar: 3 klinikai eset a különböző megjelenési formákról, a diagnosztika és a kezelés kihívásairól”; *Erhardt Éva* „Új lehetőségek az 1-es típusú diabeteses gyermekek ellátásában”; *Fehér Dóra* „Egy beteg – két, életet veszélyeztető kórkép esete”; *Pagáts Rebeka* „A farkast kiáltó lány meséje”; *Lakatos Orsolya* „Mikor gondoljunk thromboticus microangiopathiára? Diagnosztika lépésről-lépésre”; *Sándor-Bajusz Kinga Amália* „Genetikai szindrómák pszichiátriai megnyilvánulásai gyermekkorban: klinikai tapasztalatok interdiszciplináris megközelítésben”; *Decsi Tamás* „Csecsemőtáplálás 1865-2025: eredmények és feladatok” és „A gyermekgyógyászat útja az első tankönyvtől a 3 millió tudományos közleményig”; *Csölle Ildikó* „Gyermekgyógyászati témájú szakmai irányelvek fejlesztése”; *Veres Gábor* „A Cochrane tudománynpszerűsítő tevékenysége a hazai gyermekgyógyászatban”; *Németh Judit* „A táplálkozás szerepe az allergiás betegségek megelőzésében és terápiájában az evidenciák tükrében”; *Tunyogi Csapó Miklós* „A Pécsi Gyermekgerincsebészeti Központ megalakulása”; *Kolozsvári Lilla* „Oto-gén szövődmények kezelése gyermekkorban – tanulságos esetek”; *Herold Margit* „Vizet Gereblyézünk? – Egy súlyos vesebeteg kislány családjának kísérese elhúzódó medikális krízisben”; *Szabó Éva* „Marhahús alapú készítmények és növényi helyettesítők lipidtartalmának

és zsírsavösszetételének analitikai vizsgálata” és „Magyarországon kapható csecsemőtápszerek zsírsavösszetétele: pilot study”; *Szőke Henrik* „A láz kezelésének modern szemlélete és gyakorlata – Hol tart a hazai egészségügy az új szakmai irányelv gyakorlati alkalmazásában?”; *Kovács Katalin* „A PTE Gyermekklinika Onkohematológiai osztályán kezelt betegeknek alkalmazott citosztatikus kezelések szerepe a tubulopátiák kialakulásában”; *Hollódy Katalin* „Milyen előrelépések történtek a gyermekneuroológiában?”; *Eitmann Szimonetta* „Citosztatikummal kezelt hároméves kislány encephalopathiája”; *Dósa Sarolta* „Pszichiátriai tünetekkel jelentkező serdülőkorú narkolepszia – esetismertetés”; *Párniczky Andrea* „Modern terápiák eredménye cystas fibrózisban”. Poszterszekció: *Kovács Mónika* „Az egy éves életkor előtt kezdődő epilepsziák prognózisa”. Az eseményen üléselnöki feladatokat látott el *Decsi Tamás*, *Hollódy Katalin* és *Erhardt Éva*.

■ 2025. november 7-9. között Budapesten rendezték az MGYT-MDT Gyermekdiabetes Szekció XL. Kongresszusát. Az eseményen *Stomfai Sarolta* „A gyermekkori 1-es típusú diabetes mellitus incidenciájának változása Magyarországon 2019–2023 között” című előadással szerepelt. A kongresszuson *Erhardt Éva*, *Kozári Adrienne* és *Stomfai Sarolta* üléselnöki feladatokat látott el.

Orvosi Biológiai Intézet

■ A Magyar Élettani Társaság, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Mikrocirkulációs és Vaszkuláris Biológiai Társaság és a Magyar Bioinformatikai Társaság (MÉT-MBFT-MMVBT-MABIT) közösen szervezett jubileumi kongresszusát 2025. szeptember 2-5. között Szegeden rendezték. *Bugyi Beáta* meghívott előadóként mutatta be a kutatócsoportjának legfrissebb kutatási eredményeit „Phase separation behavior of cytoskeleton-associated proteins” címmel. A kutatómunkát a PTE Rectori Tudományos Pályázat támogatta.

■ 2025. október 15–17. között Kecskeméten zajlott a Magyar Immunológiai Társaság 54. Vándorgyűlése, ahol *Balassa Tímea*, *Tarjányi Oktávia*, *Rátky Fanni* és *Csabai-Tanics Tímea* képviselték intézetünket. Megtiszteltetés volt, hogy *Balassa Tímea* és *Csabai-Tanics Tímea* előadást tarthattak Szekeres-Barthó Júlia emlékére rendezett szekcióban „Progesterone-Induced Blocking Fac-

tor (PIBF) as an Ambivalent Regulator in Invasion of Trophoblast and Tumor Cells” és „Spatiotemporal Changes of PR and PIBF Expression in Mouse Endometrium During Peri-Implantation” címmel. A szekció meghatározó pillanatokat hozott, méltó módon tisztelve Szeke-res-Barthó Júlia szakmai és emberi öröksége előtt. A poszterszekcióban *Tarjányi Oktávia* és *Rátky Fanni* mutatták be kutatásaikat „Investigation of the Effects of Different Proteasome Inhibitors in a B Lymphocyte (Raji) Cell Line” és „Examination of the Impact of Proteasome Inhibitors on Jurkat T Lymphocyte Cells” címmel. A konferencia inspiráló szakmai programmal lehetőséget biztosított arra, hogy kollégáink megosszák legfrissebb eredményeiket, megismerkedjenek új technológiákkal és találkozzanak a hazai immunológiai közösség meghatározó szereplőivel.

■ A Kutatók Éjszakája programsorozatban 2025 szeptember 26-án intézetünk is részt vett. Idén hét, különféle programot kínáltunk az érdeklődő iskolásoknak, családoknak. A kisgyerekek körében mindig népszerű Varázslat vagy Tudomány, a középiszkolásokat célzó a DNS csavarása mellett betekintést nyerhettek a résztvevők VR szemüvegen keresztül a sejtek világába, vagy biológiai témájú társasjátékokkal lehetett hasznosan és vidáman tölteni az időt. Újdonságként került a repertoárba a fényfesztivál a háztartásban elnevezésű program, ahol is a résztvevők rácsodálkozhattak, hogy a háztartásban előforduló egyszerű anyagok UV fényben történő megvilágítása során mennyire különféle színeket bocsátanak ki.

■ Az 56. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok alkalmából Dékányi elismerő oklevélben részesült *Béres Tamás Márton*, példamutató szakmai tevékenységéért és a közösség iránti elkötelezett munkájáért. Szeretettel gratulálunk!

Orvosi Képző Klinikai

■ 2025. szeptember 11-13. között *Giyab Omar* és *Várallyai Péter* a Magyar Stroke Társaság XIX. Kongresszusa és a Magyar Neuroszonológiai Társaság XVI. Konferenciáján képző szekcióban voltak üléelnökök. *Remmert Mirtill* „Petechiális vérzések előfordulása ischaemiás stroke-ban”, *Hamvas Zsófia* „A késleltetett petechiális vérzés gyakori jelenség” és *Szukits Sándor* „CT-vizsgálatok stroke-ban – tippek és buktatók” címmel tartottak előadásokat.

■ November elején sikeres radiológia szakvizsgát tett *Hamvas Zsófia* és *Mirosnyicsenkö Gabriella*. Szívvel gratulálunk nekik!

Orvosi Népegészségtani Intézet

■ 2025. október 9-11. között Mezőkövesden volt az V. Életmódorvosi és II. Mozgás Receptre Konferencia, amelyen *Kiss István* „A vastagbél-mikrobióta szerepe az életmód-prevencióban és az életmódorvoslásban” címmel tartott plenáris előadást.

■ 2025. október 15-16. között volt a Magyar Higiénikusok Társasága L. Vándorgyűlése. Ezen a rendezvényen *Kiss István* a Népegészségügyi Képző- és Kutatóhelyek Országos Egyesülete elnökeként „Elektronikus környezetszennyezés a XXI. században” címmel tartott plenáris előadást.

■ *Szabó István* 2025. november 6-án a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából rendezett doktor- és díszdoktoravató ünnepi szenátusi ülésen vehette át PhD-oklevelét. Értekezésének témája: „Szigetvár gyógyvíz és szervesanyag-izolátum hatása ditranollal exponált keratinocitákra”.

Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

■ *Tényi Tamás* „Dionüszosz tébolya – hét hipotézis Nietzsche betegségével kapcsolatban” címmel tartott felkért előadást a Debreceni Pszichiátriai Napok rendezvényen 2025. szeptember 19-én.

■ *Tényi Tamás* „Pszichózisok és a kardiovaszkuláris betegségek rizikója” címmel tartott felkért előadást a Pécsi Kardiológiai Kongresszus rendezvényen 2025. szeptember 21-én.

■ *Hajnal András* posztert mutatott be Amszterdamban 2025. október 12-én: „Irony processing of first degree relatives of bipolar patients: insights from a preliminary fMRI study” címmel a 38. ECNP kongresszuson.

■ *Lovig Csenge* tartott felkért előadást „Az autoimmun encephalitisek pszichiátriai vonatkozásairól áttekintés és esetbemutató” címmel a XII. MANIT Kongresszuson, Mátraházán november 6-án.

■ *Lovig Csenge* „Pszichiátriai osztályon diagnosztizált AIDS talaján kialakult progresszív multifokális leukoencephalopathia” címmel tartott előadást a PTE ÁOK Tudományos Szakosztályán október 20-án.

■ *Fekete Judit Diána* előadást tartott „MedImprov Módszer – orvosi improvizáció a sürgősségi betegellátásban” címmel a Magyar Sürgősségi Orvoskari Kongresszuson, Siófokon november 8-án.

Sebészeti Klinika

■ *Szántó Zalán* felkért előadóként vett részt az American College of Chest Physicians által szervezett CHEST 2025 kongresszuson Chicagóban, ahol a „Navigating the Challenges of AI Integration in Thoracic Oncology” címmel tartott összefoglaló előadást a mesterséges intelligencia onco-pulmonológiai alkalmazásáról.

■ 2025. november 4-5. között volt Düsseldorfban a Chateauform Schloss Krickenbergben a SMARTT Y90 Summit 2025, amelyen *Varga Ádám* vett részt. A rendezvény fő témája az itriummal végzett radioembolizáció alkalmazási lehetősége a májtumoroknál. A Y90 TheraSphere egy minimálisan invazív, intervenciós radiológusok által végzett sugárterápiás eljárás, amely során itrium-90 izotóppal töltött mikroszkopikus üveggömböket juttatnak el artériás úton a daganatba, hogy azok célzottan adjanak le nagy energiájú béta-sugárzást közvetlenül a tumorra, miközben csökkentik az egészséges szövetekben jelentkező sugárdózist. A módszer a terápiás algoritmus minden szintjén létezik létjogosultsággal, tehát primer terápia, palliatív terápia, downstaging és akár a transzplantációra történő bridging terápia is lehet. A két napos előadásorozat során végigvezették a résztvevőket az alkalmazás tekintetében a primer májrákok és a metasztázisok vonatkozásában is. Számos nemzetközileg elismert szakember számolt be tapasztalatairól a módszerrel kapcsolatban, mely immáron Pécsen is elérhető és választható lehetőség a májtumoros betegek gyógyításában.

■ *Halvax Péter* előadást tartott az Európai Endoszkópos Társaság Kongresszusán Belgrádban 2025. július 17-20. között.

Szívgyógyászati Klinika

■ *Cziráki Attila* előadást tartott preventív, népegészségügyi témában az „Egészséges Városok Kárpát-medencei Egyesülete 37. Nemzetközi Konferenciáján” (Szabadka, 2025. november 6-8.). Az előadás címe: Basketball in Health – Pilot Project Pécs.

A Doktori és Habilitációs Tanács ülései

2025. szeptember 15.

1. Doktori ügyek

Dr. Szabó Viktor doktorvárományos (Idegsebészeti Klinika) értekezésének védeése 2025. szeptember 8-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Ostarijas Eduard doktorvárományos (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2025. szeptember 11-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Kovács Miklós doktorvárományos (Neurológiai Klinika) értekezésének védeése 2025. szeptember 11-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

2. Habilitációs ügyek

A Tanács javasolja az alább nevezettek pályázati anyagának bíráló bizottságokhoz történő kiadását:

dr. Bajor Judit, főorvos, I. sz. Belgyógyászati Kl.

dr. Botz Bálint, adjunktus, Orvosi Képző Klinika

dr. Börzsei Rita Judit, adjunktus, Farmakológiai Intézet

dr. Bukovics Péter, adjunktus, Biofizikai Intézet

dr. Czopf József, docens, I. sz. Belgyógyászati Kl.

dr. Gálffy Gabriella, főigazgató főorvos, Református Pulm. Centrum

Hartnerné dr. Pohóczky Krisztina, adjunktus, Gyógyszerhatástani Tansz.

dr. Németh Balázs, adjunktus, Orvosi Népegészségtani Int.

dr. Párniczky Andrea, adjunktus, Transzlációs Medicina Int.

dr. Szatmári Dávid Zoltán, adjunktus, Biofizikai Intézet

dr. Szolcsányi Tibor János, adjunktus, Magatartástudományi Int.

dr. Zahár Ákos, centrumvezető főorvos, Mozgásszervi Sebészeti Centrum, Székesfehérvár

dr. Tóth Péter (MTA doktora), adjunktus, Idegsebészeti Klinika

dr. Várnai Réka, adjunktus, Alapellátási Intézet Családorvostani Tanszék

3. Egyebek

A Doktori Szabályzat módosítása: A doktori képzésre – párhuzamosan a mesterképzéssel – felvehető kivételes tehetségű jelentkező, aki sikeres felvételi vizsgát tesz. A tanács a kiválóság kritériumait az alábbiakban határozta meg:

kiváló (4,5) tanulmányi átlag

intézményi tudományos diákköri konferencia díja

első- vagy társszerzőként a tervezett tudományterületen megjelent közlemény

legalább középfokú angol nyelvvizsga

2025. október 20.

1. Doktori ügyek

Verébi-Kertész Melinda egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum) értekezésének védeése 2025. szeptember 17-én 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Révész Zsolt doktorvárományos (Transzlációs Medicina Intézet – I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2025. szeptember 23-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Abonyi-Tóth Zsolt doktorvárományos (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum) értekezésének védeése 2025. szeptember 25-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Zsitnyáni Attila doktorvárományos (Budapest – I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2025. szeptember 30-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Móriczné Bencze Noémi Csilla egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2025. október 2-án 88%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek

alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Tyukodi Levente doktorvárományos (Gyógyszerészi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2025. október 3-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Trembeczki Evelin doktorvárományos (Budapest – I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védeése 2025. október 6-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Vajda Mátyás doktorvárományos (Székesfehérvár – Transzlációs Medicina Intézet) értekezésének védeése 2025. október 6-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Berke Gergő doktorvárományos (Transzlációs Medicina Intézet) értekezésének védeése 2025. október 8-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Szél Viktor doktorvárományos (Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2025. október 15-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Simon Orsolya doktorvárományos (Transzlációs Medicina Intézet) értekezésének védeése 2025. október 16-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Szendelbacherné Dr. T. Kovács Katalin egyéni felkészülő (Reumatológiai és Immunológiai Klinika) értekezésének védeése 2025. október 20-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

2. Habilitációs ügyek

Habilitációs pályázatok nyilvános részének indítása

A felkért bíráló bizottság véleményét is figyelembe véve a tanács engedélyezi alább nevezetteknek a nyilvános előadások megtartását:

dr. Bajor Judit, főorvos, I. sz. Belgyógyászati Klinika
dr. Botz Bálint, adjunktus, Orvosi Képzőképző Klinika
dr. Börzsei Rita Judit, adjunktus, Farmakológiai Intézet
dr. Czopf József, docens, I. sz. Belgyógyászati Klinika
dr. Gálffy Gabriella, főigazgató fő., Református Pulmonológiai Centrum
Hartnerné dr. Pohóczky Krisztina, adjunktus, Gyógyszerhatástani Tanszék
dr. Németh Balázs, adjunktus, Orvosi Népegészségtani Intézet
dr. Zahár Ákos, centrumvezető fő., Mozgásszervi Sebészeti Centrum Székesfehérvár
dr. Tóth Péter (MTA doktora), adjunktus, Idegsebészeti Klinika

*Dr. Bogár Lajos, egyetemi tanár,
a PTE OGY Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke*

Rekordszámú résztvevő és támogatás a beteg gyerekek gyógyításáért

Rekordszámú, több mint 2700 regisztráló vett részt idén a Pécsi Tudományegyetem „Fuss a rákgyógyításért!” jótékonysági futásán szeptember 13-án, és támogatta ezáltal a rákbetegséggel küzdő gyerekek gyógyítását. A futásból befolyt, több mint 8 millió forinttal az Eurakvilo Gyermekonkológiai és Gyermekhospice Közalapítvány munkáját segítik. A rendezvényt a PTE Kék Zóna Egészségnap előzte meg, melynek során a résztvevők 9 kitelepült állomást látogathattak meg.

„Vannak a Földnek olyan térségei, ahol az ott élők tudják, hogyan lehet hosszú éveken keresztül egészségesnek maradni, egészségesen élni. Szeretnénk a tudásukat átvenni, tanulságaikat megfogadni. Bízom benne, hogy ezen a rendezvényen a lehető legautentikusabban tudjuk elindítani a PTE Kék Zóna programját. Az egyetem összefogásának, a szervezők gondos munkájának köszönhetően számos kar és szervezet hozta el ide azt, hogy az itt elérhető aktivitásokon keresztül bepillantassunk az egészséges életmód aspektusaiba” – fogalmazott köszöntőjében **dr. Betlehem József**, a PTE általános, stratégiai és kapcsolati rektorhelyettese.

Foto: Csontos Szabolcs

A PTE Kék Zóna Egészségnapján színes programok, bemutatók és interaktív standok mutatták be játékos formában az egészséges életmód, a sport, a megelőzés és a biztonság fontosságát. **Dr. Ottóffy Gábor**, a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika onkohematológiai osztályának vezetője, az Eurakvilo Alapítvány kuratóriumi elnöke a rendezvény kapcsán elmondta, hogy osztályuk új helyre költözik, ahol egy családbarát környezet kialakítása a céljuk. A beteg gyerekek egy újonnan kialakított élménytérben és játszószobában játszhatnak majd, a nagyobbak pedig sportolhatnak és tanulhatnak. A tartósan immungyengített gyerekek csíramentesített szobát kapnak, ezáltal más városokból is idekerülhetnek bizonyos leukémiás betegek. Hozzátette: az is céljuk, hogy a szülők a gyermekeik mellett maradhassanak a több hétig tartó kezeléseik során, melynek érdekében kényelmes ágyak beszerzését is tervezik. Gondolkoznak egy kültéri játszótér megvalósításában is, hogy a gyerekek a szabadban is mozgathassanak, amennyiben állapotuk engedi.

Idén közel 70 futónagykövet segítette a szervezők munkáját, akik közösségeik mozgósításával, lelkesedésükkel és példamutatásukkal járultak hozzá ahhoz, hogy a program ilyen sok embert megszólítson. Az idei év újdonsága volt, hogy külön kategóriát hoztak létre a pécsi általános iskolák számára, így nemcsak egyéni, hanem intézményi szinten is megmérettethettek a futónagykövetek. Az iskolák közül a Pécsi Belvárosi Általános Iskola bizonyult a legeredményesebbnek 158 fő mozgósításával (futónagykövet: Lieber Zita), a második helyen a PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Deák Ferenc Általános Iskolája végzett 121 fővel (futónagykövet: Lovas Éva), míg a harmadik a PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium 1. számú Általános Iskolája lett 78 fővel (futónagykövet: Garai Dénes).

Az egyéni kategóriában **dr. Prókai Judit**, a PTE TTK STI munkatársa vitte el az első helyet 193 fővel, őt követte **Végső Ferenc**, a Magyar Posta Zrt. munkatársa 163 fővel, a harmadik helyen pedig **Kovácsné Levang Szilvia**, a PTE Klinikai Központjának munkatársa végzett 106 fővel.

Eurakvilo Gyermekonkológiai és Gyermekhospice Közalapítvány

Aknai-Kiss Martina,
Szín Marianna

Az első, hazai képzésben végzett orvosnőre, dr. Steinberger Saroltára emlékeztek

Dr. Steinberger Sarolta szülész-nőgyógyász Magyarországon az első, a Semmelweis Egyetem jogelődjén avatott doktornő születésének 150. évfordulója alkalmából tartottak megemlékezést a budapesti Kozma utcai izraelita temetőben. A nemzeti sírhellyé nyilvánított, a Semmelweis Egyetem Alapítványa által felújított, emléktáblával ellátott síremléknél a Nemzeti Örökség Intézete és a Semmelweis Egyetem vezetése, valamint a Pécsi Tudományegyetem képviselője méltatta az orvosnő munkásságát és hatását a mai kor orvosképzésére.

Dr. Steinberger Sarolta (1875–1966) első, magyar egyetemen végzett orvosnőt 1900. november 3-án avatták orvossá a Budapesti Egyetem Orvoskarán (három évvel azután, hogy Hugonnai Vilma orvosnőt avatták, miután megvédte a Zürichben szerzett diplomáját). A Kozma utcai zsidó temetőben lévő sírja az évek alatt romos állapotba került. Ezt nemrégiben egy győri, örökségvédelemmel foglalkozó csoport jelezte a Semmelweis Egyetemnek, és azt is, hogy a Nemzeti Örökségvédelmi Intézet nemzeti sírhellyé nyilvánítja. *Merkely Béla* rektor a Semmelweis Egyetem Alapítványt bízta meg a sír felújításával. A hantot és környezetét rendbe tették és egy márványtáblát is elhelyeztek az egyetem nevében.

Szabó Attila professzor, a Semmelweis Egyetem klinikai rektorhelyettese a sírnál emlékezve kiemelte: „Steinberger Sarolta Hugonnai Vilmával, az első magyar orvosnővel és *Légrády Erzsébet*tal, az első magyar gyógyszerésznővel együtt a Semmelweis-polgárok számára nem pusztán történelmi személyek, hanem olyan alakok, akiknek nagysága és tevékenysége a mai napig formálja egyetemi identitásunkat. A több mint 250 éves Semmelweis Egyetem ugyanis a hozzájuk hasonlók helytállásának, elszántságának és alázatának köszönhetően vált mára hazánk és a régióink legjobb egyetemévé és legnagyobb betegellátójává.” A rektorhelyettes hangsúlyozta: akkori egyedüli női hallgatóként Steinberger Saroltának meg kellett küzdenie professzorai és hallgatótársai elismeréséért, melyben derekasan helytállt, és egész életét a hivatásának szentelte. Az egyetem *dr. Tauffer Vilmos* által vezetett szülészeti és nőgyógyászati klinikáján helyezkedett el. Küzdött azért, hogy hozzá hasonlóan minél több nő érvényesülhessen a választott

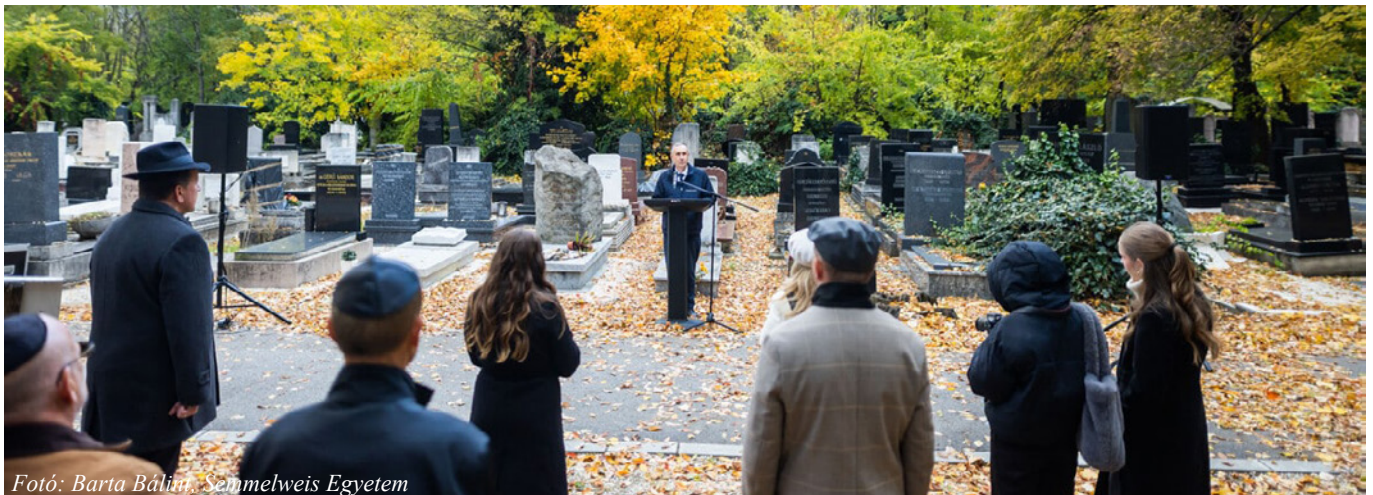
szakmájában, és cikksorozatot is közzétett az Orvosi Hetilapban az orvosnők történetéről. Mégsem tudott tudásának és tehetségének megfelelően előrébb jutni pályáján: csak 20 év után nevezték ki osztályvezető főorvossá az Országos Társadalombiztosító Intézetben. A '40-es években zsidó származása miatt abba kellett hagynia hivatásának gyakorlását, a második világháború után pedig teljes visszavonultságban élt 1966-ban bekövetkezett haláláig. *Szabó Attila* professzor hozzátette: „A most nálunk tanuló hallgatók közel 70 százaléka nő, ahogy a hazánkban dolgozó orvosok között is többségben vannak a nők. Ők mind Steinberger Sarolta nyomában járnak, neki köszönhető, hogy ma már egyetlen lánynak sem kell feladnia az álmát, ha doktornő vagy gyógyító szeretne lenni.”

A születésének 150. évfordulója alkalmából rendezett emlékünnepeken *Móczár Gábor*, a Nemzeti Örökség Intézete főigazgatója, valamint *Bóka Dalma*, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán tanuló medika méltatta dr. Steinberger Sarolta munkásságát és hatását.

Tasnádi Róbert

További fotók.

Fotó: Barta Bálint, Semmelweis Egyetem

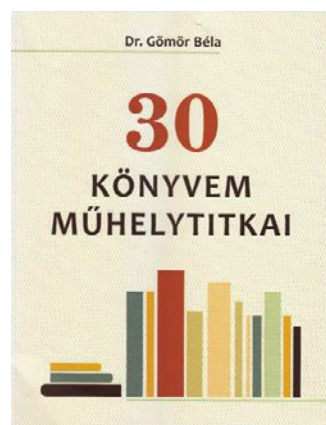
Dr. Gömör Béla: 30 könyvem műhelytitkai

– könyvismertetés –

A kötetben felsorakoztatott harminc könyvről szóló részletes ismertetés messze meghaladná ezen könyvbemutató terjedelmét, ezért a továbbiakban néhány, a Pécsi Dénárban korábban a könyvekről megjelent cikkünkben idézünk néhányat. Továbbá alább a könyv hátlapját is bemutatjuk olvasóinknak, melyen nagy vonalakban ismerhetjük meg a tartalmat és a szerző fotóját is láthatjuk.

Íme, az első idézetünk: A szerző, Gömör Béla budapesti reumatológus professzor már többször is szerepelt a Pécsi Dénár hasábjain, ugyanis ő nem csak orvosi szakmájának kitűnő reprezentánsa, hanem a különböző képzőművészetek (festészet, fotó, szobrászat, éremművészet) nagy kedvelője és bemutatója is. A bevezetésben, egyebek mellett ezeket írja: „A numizmatikai közlemények és könyvek stílusa, nyelvezete – a szakszerűség jegyében – általában rendkívül száraz. Meg nem tagadva magamat, egyrészt igyekszem az adatközlési pontosságot betartani, másrészt a mondanivalóban teret engedek az érdekességeknek és szabadabb stílusnak... Ez alkalommal kerekben 100, orvosi jellegű érem illetve plakett, mint gyűjteményi rész bemutatásáról van szó, de a hangsúly továbbra is a háttérben van, tehát a fő cél az orvostörténeti és részben a művészeti adatok ismeretterjesztése.” A fenti idézet jól foglalja össze szerző célkitűzését, amiért orvosi éremgyűjteményét közkinccsá teszi.

Lokálpatriotizmusunk okán külön említjük, hogy a kötetben szereplő orvosok közül az első magyar közegészségügy professzor, Fodor József középiskolai tanulmányait Pécsen a Ciszterci Rend Főgimnáziumában (ma Nagy Lajos Gimnázium) végezte, ahol 1860-ban sikeres érettségi vizsgát tett.

Tóth Sándor: Kelemen Endre

Csányi Katalin: Kelemen Endre

A pécsi egyetemen pedig 1924-től Heim Pál volt a gyermek-klinika első igazgató professzora, míg Jendrassik Loránd a belgyógyászati klinika laboratóriumát vezette. De – örömkünkre – pécsi művészek alkotásai is szerepelnek a kötetben. Így Soltra Elemér a Magyar Orvostörténelmi Társaság Orvosi Numizmatikai Szakosztálya 25 éves jubileumi érmét, míg Palotás József az előbb említett szakosztály jegyzőjének, a budapesti Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum muzeológus-numizmatikusának, Csoma Máriának az érmét alkotta meg. Végül Rétfalvi Sándor a pécsi I. számú Belgyógyászati Klinika 75 éves jubileumi érmével szerepel a könyvben. Míg a 100. érem képén annak a Berend Miklós (1870-1919) budapesti gyermekorvosnak a portréját látjuk, akit 1919. június 24-én akkor lőttek le a Tanácsköztársaság vörös őrei, amikor Pesten az Eskü téri (ma Március 15. tér) lakásából beteghez indult. Halála után kifosztották, majd tetemét a Dunába dobták. Az érmet Berend doktor unokája, Berend Katalin gyermekorvos készítette nagyapja halálának 100. évfordulójára. (Orvosi érmek gyűjteménye. Könyvismertetés. Pécsi Dénár 2021. febr. 1.)

A másik idézetünk: „Dr. Kelemen Endre 1921. január 17-én született Szekszárdon. 1938. szeptemberétől a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem orvoskarának hallgatója. Túlélte a bori munkaszolgálatot és 1945. május 12-én megszerezte orvosi diplomáját. 12 és fél évig Szege-den az I. sz. Belgyógyászati Klinikán, 9 és fél éven át az Orvostovábbképző Intézetben, aztán majd negyedszázadon át a Semmelweis Orvostudományi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikán működött, végezetül 1992-től az Országos Haematológiai és Vértranszfúziós Intézetben. A Széchenyi-díjas tudós 2000. január 30-án Budapesten hunyt el.

Az egész világon elkönyvelt, hogy munkatársaival ő fedezte föl a thrombopoetint, a vérlemezkék számát emelni képes faktort. Szege-den az 1956-os forradalomban történt szerepvállalása a zseniális tudóst és kiváló orvost a rendszerváltozásig politikai üldözötté tette, aki emiatt az egyetemeken nem oktathatott. Mégis hazánkban az ő vezetése alatt valósultak meg az első csontvelő átültetések.” Mikor Magyar Imre a neves belgyógyász professzor, a budapesti I. Belgyógyászati Klinika igazgatója elintézte, hogy Kelemen Endre átkerülhessen az Orvostovábbképző Intézetből a klinikára, akkor a munkatársainak, egyebek mellett ezt mondta: „zseni érkez-
zik”.

Befejezőként Kelemen Endre belgyógyász-hematológus, az orvostudományok doktora, c. egyetemi tanár, emberi és orvosi nagyságának bizonyosságául röviden bemutatjuk azt a két rangos jutalomérmet, melyet halála után a Magyar Hematológiai és Transzfúziológiai Társaság (MHTT), illetve a Magyar Belgyógyász Társaság (MBT) alapított. A MHTT először 2000-ben kiadott érme képünkön, látható, alkotója Tóth Sándor szobrászművész. A másik, a MBT 2018-ban alapított érme, melynek alkotója Csányi Katalin.

Süle Tamás

Megjelent a Pécsi Dénár 2025. november 1-i számában.

Könyvismertető:

„Négy évtized az egészségügyben

„Mondd el a múltat, diagnosztizáld a jelent, jósold meg a jövőt.” Ezt az örökérvényű hippokratészi intelmet választotta *A Négy évtized az egészségügyben* című könyvének vezérfonalául Nógrádi Tóth Erzsébet.

Az egészségügyi szakújságíró arra vállalkozott, hogy 1985-ig visszamenőleg napjainkig kiválogatja a betegellátás szempontjából döntő fontosságú újságcikkeit, az aktuális egészségügyi miniszterekkel, államtitkárokkal, az egészségbiztosító főigazgatóival és számos elismert szaktekintéllyel készített beszélgetéseit vagy éppenséggel az ő publikációikat, amelyekből világossá válik, hogyan jutott el a gyógyító ágazat a mai állapotába. Az is kitűnhet, hol siklott ki a szerelvénny.

Izgalmas visszacsöppenni a múltba, hiszen élénk társul az államszocializmus megszűnését követő társadalmi hangulat, amely kecsesítő volt az egészségügy számára is. Ígéretes volt, hogy 1989-ben az új rendszert építő politikai hatalom törvényben garantálta a társadalombiztosító rehabilitálását, a járulékfizetők önkormányzatainak adta a biztosító irányítását. Az önkormányzatok megkérdőjelezhető gazdálkodása, valamint a valós vagy vélt botrányok miatt 2000 áprilisában egy kormánydöntéssel ismét a központi költségvetés részévé tették a hatalmas tb-vagyont, az egészségbiztosító irányítása pedig a kormányhoz került.

Képet kapunk a kötetben hazánk Európai Unióhoz való csatlakozásával kapcsolatos változásokról, arról, hogy az uniós forrásoknak köszönhetően számos beruházás történt az ágazatban. Izgalmas visszapillantani a negyven évvel ezelőtti informatikai kezdeményezésekre is, ugyanakkor olvasni napjaink mesterséges intelligenciájának alkalmazásáról a gyógyításban. Az írásokból kiderül az is, milyen sokat ártott az ágazat fejlődésének, hogy 1990-től napjainkig 17 egészségügyi minisztere és államtitkára volt az ágazatnak, és 16 főigazgató váltotta egymást az egészségbiztosító élén, akik – mint az a velük készített interjúkból kiderül – ugyan nagy reformelképzelésekkel foglalták el a tisztségeiket, ám az egymást követő ágazatvezetők újabbakkal rukkoltak elő. A folyamatos vezetőcserék labilissá tették a gyógyító ágazatot.

Időközben megszűnt az önálló egészségügyi minisztérium, az állandósult pénzhiány miatt pedig évről évre nagyobb mértékű lett az intézmények eladósodása. A kötetben megjelent írásokból kiderül, hogy a mindenkor politikai hatalom ugyan igyekezett, ám a döntéshozóknak máig nem sikerült prioritásként kezelni az egészségügyet.

Milyennek jósolható hát a jövő? – kérdezi a szerző. Erre megfontolandó választ adnak a könyv utolsó fejezeteiben publikáló korábbi ágazatvezetők, akik ajánlást is eljuttattak az egészségügyet jelenleg irányító belügyminiszternek, amelyet megtalálunk a kötetben. Megismerhetők az ágazatért napjainkban felelős vezetők tervei, de ízelítőt kaphat az olvasó arról is, hogyan gondolja a jövőt a kormányra készülő új ellenzék.

A szerző felhívja a döntéshozók figyelmét, hogy vegyék komolyan és alkalmazzák az egészségügy jövőjének tervezésekor az egészség-gazdaságtan tudományát művelők javaslatait, és vegyék fontolóra egy Egészségügyi Nemzeti Kerekasztal mielőbbi összehívását. A most megjelent könyv hűen tükrözi a szerző elkötelezettségét az egészségügy iránt. Szociális érzékenységét visszaadják azok a riportok, amelyeket az idősekről, a szegénysorban élőkről, a különféle okok miatt a társadalom peremére jutott emberekről, köztük a munkanélküliekről, a cigányokról, a drog vagy a prostitúció fogságába esettekről írt. Nógrádi Tóth Erzsébet az újságírás mellett az ezredfordulón megszervezte azt az első egészségügyi szakmai konferenciát, amely éveken át platformot ad a különféle nézeteket valló szakpolitikai véleményeknek. Életre hívta az egészségügyi miniszterek és államtitkárok csúcstalálkozóját, amelyen a korábbi ágazatvezetők foglalmazzák meg kritikájukat, ajánlásait a hivatalban lévő tárcavezetőnek, ezekről is olvashatunk a kötetben. Alapító főszerkesztője a 2013-ban először megjelent Medicina Fórum évkönyvnek, amelyeknek társszerkesztője Boncz Imre, egyetemünk professzora. E könyvekben az ágazat irányítóinak írásai mellett olvashatók az egészségügy és a gyógyító szakma, a tudományos világ, a közgazdász szakma prominenseinek cikkei is, amelyekből válogatást kapunk a 680 oldalas könyvben.

A szerző munkáját több szakmai díjjal ismerték el. Ezek között volt 1998-ban az Magyar Szakszervezetek Országos Tanácsa Díj, 2001-ben a Magyar Orvosi Kamara Média Díj, 2015-ben a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Hiteles Tájékoztatásért Médiadíj, 2017-ben a Joint Ventures Szövetség Arany Rózsa Díj, 2018-ban a Pécsi Felsőoktatásért Sajtódíj.

A könyvet terjeszti a Medicina Könyvkiadó, kapható a Medicina Könyvkiadó könyvesboltjaiban, valamint a nagyobb könyvesboltokban (Líra, Libri, Könyvtündér).

*Tekeres Miklós
professzor emeritus*

A könyv itt megrendelhető.

Triatlon világbajnoki 6. hely és pécsi medikusélet: Kiss Viktória a tanulás–sport kettőséről

Világbajnok 6. helyezett triatlonos, de emellett duatlonozik, aquatlonozik és a medikus kosárlabdacsapat tagja, mindennek tetejében másodéves orvostanhallgató is a pécsi ÁOK-n. Kiss Viktória szülei orvosok, tőlük tudja, hogy ha valaki erre a pályára szánja el magát, akkor sokat kell tanulnia. Nem érte meglepetésként, de hozzá kellett szoknia, hogy van, amikor napokon át a tanulás köti le minden idejét. Sportorvosnak készül, de a sportolást is folytatná, ameddig tudja. Ambíciókról, motivációkról beszélgettünk, valamint arról is, hogyan egyeztethetők össze az orvostudományok a versenyszerű sport kihívásaival.

Viktóriát pécsiként egy része a Pécsi Tudományegyetem felé húzta, illetve a triatlont is a baranyai megyeszékhelyen kezdte el, és nem vonzotta a Budapest kínálta nagyvárosi élet. Megnézett ugyan más orvoskarokat is, viszont nem érezte, hogy nagy különbség lenne az oktatás színvonala, az egyes intézmények között, így Pécsen kezdte meg tanulmányait. Szüleitől rengeteg támogatást kap, többek között ezért tudja összeegyeztetni a tanulást és a triatlont. Tanulmányai és a triatlon mellé beszorította még az egyetemi sportot is: 2024 óta a Medikus SE kosárlabdacsapatát erősíti. Elmondása szerint nagyon jó csapat és közösség alakult ki mind a pályán és azon kívül is. Leginkább irányító poszton játszik, a feladata a játék gyorsítása, az állóképessége miatt pedig sokkal később fárad el, mint mások. A 2024/2025-ös tanévben képviselte sportolóként a pécsi orvost a Medikus Kupán, ahol a kosárlabdacsapattal a második helyen végeztek. Viktória szerint ez szép eredmény, mivel friss, újonnan összeállított csapatuk volt. Azt hitte nem fog izgulni a meccsek előtt, hiszen gyakorlott versenyző, de még a harmadik mérkőzésen is hevesen vert a szíve, miután látta, hogy mennyien szurkolnak nekik.

– Hogyan támogatott a környezet? Segítenek a szülei bármilyen módon?

– Sok támogatást és segítséget kapok a szüleimtől. Most már egyedül élek, de sokszor meglátogatom őket. Szinte minden alkalommal csomagolnak valami finomságot nekem, ami egy hadseregnek is elég. Emellett a szüleim már elvégezték az orvosi egyetemet, számos tankönyvüket és jegyzetüket megkaptam, amikből tanulhatok. Mivel anyukám jelenleg a PTE Klinikai Központ Orvosi Genetikai Intézetben és a Gyermek-klinikán dolgozik, korábban pedig a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben oktatott és kutatott, ezért rengeteget tud segíteni a mostani szemeszterben is.

– Ilyen családi háttérrel predesztinálva voltál az orvosi pályára?

– Egyszer sem merült fel, hogy nem választhatok más hivatást és ide kellene jönnöm. A szüleimnek nem volt ilyen elvárásuk felém. Egy ideig kacérkodtam is a gondolattal, hogy a szinkrontolmácsi pályát választom, mivel folyékonyan beszé-

lek angolul is és németül is, de egy volt angoltanárom meggyőzött arról, hogy az orvosi hivatás mellett is lehetek fordító.

– Hogyan érkezett a sport az életedbe, és miért kötöttél ki a triatlonnál?

– A gimnáziumi éveim közepéig kosárlabdáztam, majd egy évig crossfiteztam. Pár éve szerettem volna nyári munkát vállalni, de mindenhol csak 18 év feletti diákokat kerestek. A vízimentősködés volt az egyetlen, amit 16 évesen végezhettem. Megtetszett, mert szerettem az elsősegélyt, és tudtam, hogy az orvosláshoz is köze van, tehát jelentkeztem a tanfolyamra. A felmérésen mérték az időnket, és a teljesítményünk alapján kerülhettünk be a képzésre, ezért előtte eljártam gyakorolni. Visszatekintve ma már nem tartom jó időnek, amit úsztam, de bekerültem a jobbik csapatba, egyedüli lányként a sok úszó és vízilabdázó közé. Mire véget ért az oktatás, megszerettem az úszást. Egy évre abbahagytam a kosárlabdát, de hiányzott a közösség. Ezért kerestem egy egyesületet, ahol sportolhatok. Futni mindig is szerettem. A közösségi médiában láttam egy pécsi triatlonező posztját és megkerestem, hogy esetleg csatlakozhatok-e a triatlonosokhoz. Az augusztusi alapozás végét velük csináltam végig, majd a következő év májusától, júniusától már versenyeztem.

– Az oktatóid támogatnak a sportban? Hogyan viszonyulnak hozzá?

– Az oktatóim többsége nem tudja, hogy triatlonozom. Tavaly összeadódott, hogy egy betegségből lábadozva, még nem 100%-osan bementem zárthelyizni, mert bár elhalasztottam volna, tudtam, a világbajnokság (2024 World Triathlon Age-Group Championships Torremolinos-Andalucia – a szerk.) miatt ki fogok hagyni egy dolgozatot, kettőt pedig nem akartam mulasztani. A zárthelyit követően az oktatóm jelezte, hogy betegen nem kellett volna bejönnöm. A csoporttársaim ismerték a sportos oldalam, és az egyik gyakorlatvezetőm is tudta, hogy triatlonozom. Írt is egy papírt „Hajrá Viki” felirattal, miközben én a világbajnokságon voltam, aláíratta az egész csoporttal, majd elküldték nekem. Ez aranyos gesztus volt. Most már ha beülök az előadásokra, kicsit vizes hajjal, összemoszolygunk, mert tudják, hogy megint úsztam.

– Mi inspirál a tanulásban?

– Mindenképp motiváló, hogy szeretnék segíteni az embereknek, emellett célom, hogy ne csússzak meg a tanulmányaimmal, időben el tudjam végezni az orvosit. Sportorvos szeretnék lenni, mivel magam is sokat voltam sérült, és szívesen visszaadnám azt a sok törődést, segítséget, amit az orvosoktól kaptam. Semmi sem zárja ki, hogy ez az elképzelés változik a jövőben, ahogy haladok előre a klinikai tanulmányaimban. Ugyan „B-tervként” tekintek rájuk, de a mentőzés és a sürgősségi orvoslás is érdekel.

– Hogyan tudod összeegyeztetni a tanulást és a sportot? Nem üti egymást az edzés, az órarend és a magánélet? Hogyan készülsz a vizsgaidőszakokra?

– Van edzéstervem, ami alapján szervezem az életemet, fontos, hogy tudjam, melyik nap milyen tréning esedékes. Úszni korán reggel járok, azt viszonylag könnyű megoldani. A mostani szorgalmi időszakban általában kora délután végzek, utána a napom viszonylag szabad, ilyenkor járok más edzésekre.

Azt szeretem a triatlonban, hogy lehet csapatban is üzni, de ha egyedül vagy, az sem gond. Nem kell hozzá sok eszköz vagy specifikus tér sem. Az én esetemben csak a résztávós futóedzések időponthoz kötöttek. Ilyenkor pályán futunk, miközben az edzők méri a teljesítményünket, ki mennyit illetve hogyan fut. Ezek az edzéseken az edzők segítenek, de amikor csapattársaimmal közösen megyünk futni, akkor nem kísérnek el minket. Ez igaz a biciklizésre is. Megesik, hogy egyedül tekerek, viszont van, akikkel össze tudok beszélni és együtt megyünk bringázni. A vizsgaidőszaknak még mindig egy kicsit kitanulója vagyok. Olyankor általában napi egyszer edzettem, ezzel szemben a szorgalmi időszakban átlagosan naponta kétszer, de van, hogy többször. Amikor elsősorban a vizsgáimra koncentrálok, akkor is igyekszem szinten tartani azt az edzettségi állapotot, amit addig elértem. Néha felmentem az egyetemi futópályára, majd miután végeztem, visszajöttem a karra, és folytatódott a nap. A kerékpározás volt az a sportág, ami akkor egy kicsit háttérbe szorult.

– **Ha ennyi mindent csinálsz, akkor mikor pihensz? Mi számít pihenésnek?**

– Vasárnaponként azért én is megállok, akkor pihenek. Előfordul a felkészülési időszakban, hogy belecsúszik a napba egy hosszabb futás, de ezt nem érzem megterhelőnek. Alapvetően a pihenést aktív tevékenységként fogom fel, ugyanakkor szívesen nézek sorozatokat vagy olvasok könyvet. Az is kikapcsolódás, ha magamnak főzök.

– **Melyik eredményedre vagy a legbüszkébb?**

– Egyértelműen a világbajnoki 6. helyezésemre vagyok a legbüszkébb, ahol a 20-24-es korosztályban 43 induló volt. Sok országból jöttek, ezért egy kicsit bizonytalannak is éreztem magamat az elején. Nem szerepeltem még ilyen magas szintű versenyen, nem is tudtam, hogy mire számítsak. Ezenkívül az idei rövidtávú országos bajnoki eredményem áll különösen közel a szívemhez, mert jobb időt futottam, mint tavaly.

– **Ha jól tudom, a triatlon mellett a duatlont és az aquatlon is űzöd. Mégis, melyik a kedvenced?**

– A három közül a triatlon szeretem a legjobban, de a duatlont is közel áll hozzám, ugyanis abban nem kell üzni. Abban a versenyszámban kissé gyengébbnek érzem magamat, mint a másik kettőben. Mégis a triatlon a legkedvesebb, mert jobban tudom feszegetni a határaitam, többet kell beletennem. Triat-

lonosként mindenki belekóstol a duatlont és az aquatlon világába, ezeken a versenyeken is javarészt triatlonisták vesznek részt. Így kezdtem el én is. Ha a teljes szezont nézzük, akkor a duatlonos megmérettetések rendkívül jó felkészülési és záró versenyek, mert hűvösebb időben kerékpározni és futni is lehet, míg a nyíltvízi úszás után, 15-20 fokban, a biciklizés már nem túl kellemes.

– **Mik a jövőbeli terveid?**

– Szeretném bevezetni az életembe a mindennapi tanulást. Ha csak 1-2 órát rászánok, azzal már sokkal előrébb vagyok, és magamnak is megkönnyítem a vizsgaidőszakot, hogyha előre készülök.

– **Mit üzensz azoknak, akik a PTE Általános Orvostudományi Karára készülnek, szintén versenyszerűen sportolnak, de aggódnak amiatt, hogy nem tudják összeegyeztetni a kettőt?**

– Úgy gondolom, ameddig az edzések nem mennek a tanulás rovására és élvezik is, amit csinálnak, akkor semmiképpen se hagyják abba. Számomra igazán csak most kezdődött el az egyetem, de jó időbeosztással, szorgalommal és alázattal mindenki meg tud maradni sportolónak is. Fontos, hogy reális célokat állítsanak magunk elé. Ehhez az életformához hozzátartozik, hogy az orvosi egyetem mellett nem valószínű, hogy valaki olimpión lesz. Ha valaki azt hiszi, hogy 10-12 óra tanulás közben nem lehet sportolni, akkor szeretném megcáfolni őt, ugyanis a rendszeres mozgás, még vizsgaidőszakban is, sokat segít.

Novreczky Nóra

Pinkben a megelőzésért – az Orvosi Képző Klinika munkatársai a Mecsextrem Parkban

2025. október 4-én a PTE KK Orvosi Képző Klinika Mammográfiai Részlegének munkatársai is csatlakoztak a „Pink a Reményért” futáshoz, amelyet a Red Hot Run Group szervezett a Mecsextrem Parkban a mellrák elleni küzdelem jegyében. A résztvevők különböző távú futással és gyaloglással hívták fel a figyelmet a korai felismerés és a rendszeres szűrővizsgálatok fontosságára. Klinikánkat dr. Friedszám Zsófia, dr. Törteli Viktória, Kisfaludy Eszter, Riesz Eszter, Balog Andrea, Havasi Tilla, Farkas-Karakai Kitti, dr. Molnár Krisztián és dr. Hamvas Zsófia képviselték. A jó hangulatú eseményen minden teljesítő egyedi, pink érmet vehetett át, és közösen üzentük: a korai felismerés életet menthet.

Dr. Hamvas Zsófia Orvosi Képző Klinika

WILHELM FERENC REJT

SZÓKÍGYÓ

Az alábbi ábrák a versrészletek szerzőinek neveit rejtik. Ha a megfelelő betűtől kiindulva folyamatosan egy újabb szomszédos mezőre lépve haladok, megkapjátok a megoldást. Minden betűt csak egyszer lehet felhasználni, de mindet fel is kell! Átlósan haladni tilos!

Példa:

P ₄	O ₃	A ₁₂	K ₁₁
O ₅	S ₂	C ₁	N ₁₀
R ₆	T ₇	M ₈	U ₉

CSOPORTMUNKA

A)

É	G	Á	G
Z	I	R	D
A	Y	N	O

B)

D	N	Á	S
O	E	Ö	S
R	W	R	E

C)

Z	Ó	L	A
S	J	I	T
E	F	A	T

D)

Á	L	O	T
N	Y	K	Z
D	I	O	S
E	Z	S	Ö

KARÁCSONYI VERS

C	U	S	I	O	K	H	J	S
A	N	B	A	T	K	D	O	M
T	S	L	Z	T	I	I	O	T
Z	A	U	K	É	A	J	K	I
U	S	S	K	T	S	Z	I	R

▲ 1)

A kerítések mindegyike 1-1 karácsonyi témájú vers egy rövid részletét tartalmazza. Mivel az összeszerelést végző mester a nagy kapkodásban nem figyelt a lécek helyes sorrendjére, rátok vár a feladat, hogy megfelelő sorrendbe téve a léceket olvashatóvá tegyék az idézeteket. A megoldást a bal felső sarokból kiindulva folyamatosan, soronként balról jobbra haladva olvashatjátok össze.

3) ►

▼ 2)

N	É	P	E	S	A	Z	F
N	T	É	N	Y	L	Ö	E
S	R	O	O	Y	N	Á	S
R	E	P	E	E	I	L	D
M	D	T	O	M	Á	E	L

4) ►

Végezetül már csak
össze kell párosítanotok
a versrészleteket szerzőikkel!

EREDMÉNYES FEJTÖRÉST,
JÓ SZÓRAKOZÁST
KÍVÁNOK!

VÉNYEI

KERÍTÉS

S	Ü	T	S	E	Z	E
N	E	S	Á	Z	B	Ő
E	L	A	A	K	L	L
S	C	O	Y	N	Á	R
L	Á	Y	A	H	K	A
A	G	H	E	Ó	Ú	Z
S	S	Ű	Ű	R	É	S

A	K	Á	R	I	M	A
I	G	J	Á	N	R	É
S	I	F	É	N	A	Y
S	I	E	N	I	T	K
Z	Ű	E	D	S	D	Z
N	É	E	K	Ö	N	L

A 2025 szeptember-október havi rejtvények megfejtései

KAKUKKTOJÁS – A: Bitskey Tibor, B: Hegedűs D. Géza, **C: KÁLLAI FERENC**, D: Bodrogi Gyula, E: Haumann Péter. Mindannyian megkapták A Nemzet Színésze kitüntető címet, de közülük csak Kállai Ferenc tartozik az első 12 személy közé, akinek 2000-ben odaitélték.

REJTVÉNY – Kutatni annyi, mint látni azt, amit mindenki más lát, és elgondolni azt, amit senki addig.

Aktuális idézetek tudományról, életről

(Varga Csaba)

„Kétséges rang-e hát szellem, tudás?
Homályos származás-e a sugár,
Amelly az égből homlokomra szállt?
Hol van nemesség, más ezen kívül?”

(Madách Imre: Az ember tragédiája, 1862)

„Láttam, hogy a bűnöst tisztelet s méltóság veszi körül,
a képmutatót dicséretekkel halmozzák el, a buta rajongót,
aki egyetlen jót nem cselekedett életében felibe helyezik
a tudomány emberének, annak, aki kész feláldozni a tiszteletet s az élvezeteit a tudományért, azért, ami meggyőződése szerint szent és jó.”

(Móricz Zsigmond: A fáklya, 1917)

„A magyar hazát ma elsősorban nem a kard, hanem a kultúra tarthatja meg és teheti ismét naggyá.”

„A tudomány birodalmában nem lehet bürokráciával és policiával dolgozni.”

(gróf Klebelsberg Kunó, 1920-as évek)

„Manapság mi biológusok valahogy úgy élünk, mint Pavlov kutyái. A kísérleti berendezés elég sajátos. Minden tudóshoz gumicső vezet, abban érkeznek a tápoldatok. A csövek egy központban futnak össze. Van egy akadémikus, aki fogja, elszorítja, mondjuk az én csövemet, ettől én sorvadásnak indulok, és feldobom a tappancsomat. Persze nem szorítja el mindjárt egészen. Csak összeszűkíti. Az ilyesmi előfordul. Vagy még inkább, szelíden megérintve, egy picit megszorítja, aztán elengedi. Én erre nyomban jajgatni kezdek: »Nem teszem többé! Szánom, bánom!«”

(V. Dugyincev: Fehérruhások; az 1940-es évek szovjet genetikájáról)

„Az akadémiai szabadság természetesen sohasem elszigetelt tünemény. Csak szabad társadalomban létezhet, mert alapelvei azonosak azokkal, amelyeken a társadalomnak, mint egésznek a legfőbb szabadságai alapulnak.”

(Polányi Mihály, 1947)

„A művészet és a tudományos kutatás szabad. A tudományos élet szabadságát tiszteletben kell tartani.”

(Az EU Alapjogi Chartája, 2007)

„Az akadémiai szabadságot, az ennek részét képező intézményi autonómiát csak akkor lehet megóvni vagy megvédeni, ha létezik. Létének feltétele a kollektív szabályok, mechanizmusok, logikák alapján tevékenykedő tudományos közösség. De többről van szó, mint a kollektív önvédelem nagyobb hatékonysága: az autonóm közösségek felszámolása vagy önfeladása a modern tudomány pusztulásával jár.”

(Fleck Z. és mtsai. 2024)

Vitrinkiallítás az orvoskar régi bélyegzőiből

Izgalmas, négyvitrinés kiállítás volt látható egy hónapon át a Pekár Mihály Könyvtár előterében, amely az orvoskar régi pecsétjeit, valamint a könyvtári munkához elengedhetetlen bélyegzőket mutatta be. A kiállítást a Kutatók Éjszakája rendezvényre készítettem, akkor tárlatvezetéssel is megtekinthető volt, és további négy héten át díszítette a könyvtár előterét. A négy vitrin különböző tematikájú tárgyakat tartalmazott, végigvezetve a látogatót a kar, a könyvtár és a szfragsztika történetén, azok kapcsolatán.

Az első vitrin a pecséttant mutatta be dióhéjban, és azokat a különleges, egyedi darabokat, amelyek ebben a témában is ritkaságnak számítanak. Itt volt látható *Tangl Ferenc* (1866-1917) fiziológus, humán és állatorvos, egyetemi tanár ex libris pecsétjének lenyomatával ellátott könyv, halmozottan bepecsételt könyvtári könyvek, ahol kiválóan nyomon követhető volt az adott dokumentum életútja, mikor, hol, merre járt, melyik intézet adta tovább, kitől vásárolták meg, valamint olyan pecsétekkel ellátott könyvek, ahol megfigyelhető volt az adott kor politikai változásának hatása, például a kivakart KIR. (királyi) rövidítés egy-egy bélyegzőben. Itt kaptak helyet a dombornyomók, más néven száraz pecsétek, amiket elsősorban oklevelek, egyéb hivatalos iratok jelölésénél használtak. A régi, főleg rongy alapú papíron, amely vastagabb és puhább volt, mint a mai papírok, ezek a dombornyomók nagyon szép, jól látható és tapintható lenyomatot hagytak.

A második tároló a Pozsonyi Erzsébet Tudományegyetem Pécsre költöztetésének és a Tóth Lajos Könyvtár alapításának állított emléket. A Tóth Lajos Könyvtárat tekinti jogelődjének az orvoskar Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtára. Mindkét jeles személy – *Tóth Lajos* (1856-1926) a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium államtitkára, és *Pekár Mihály* (1871-1942) az élettan professzora – is sokat tettek azért, hogy a Pécsre letelepedő orvosi karnak könyvtára legyen. Az előd könyvtár még az államtitkár életében felvette a Tóth Lajos nevet, amire Pekár professzor kért engedélyt.

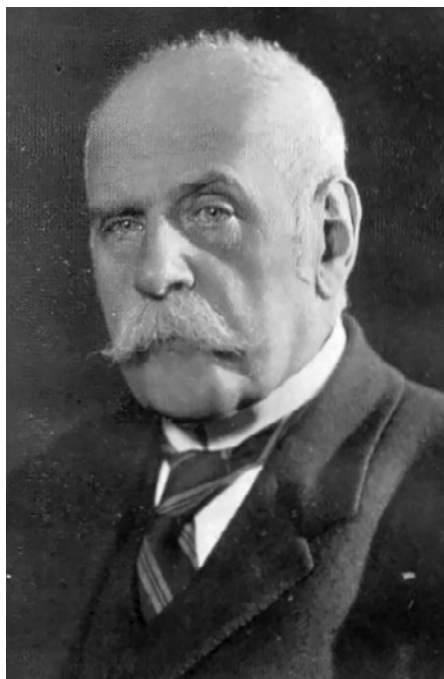
Pekár Mihály nevét pedig 2007-ben, halálának 65. évfordulóján vette fel a könyvtár. Az itt bemutatott bélyegzőkhöz a hozzájuk tartozó könyveket is kiállítottuk, bennük szépen látszottak a különböző színű lenyomatok. Volt orvosok tulajdonbélyegzői, a könyvtár által készített jellegzetes ovális pecsétek, amellyel a hagyatékokat jelölték, és a Tóth Lajos Könyvtár egyedi, bíborszínű bélyegzője volt látható, továbbá a könyvtár és a kar három régi címbélyegzője. Ide került Pekár Mihály szögletes pecsétje is, amellyel saját könyveit jelölte meg. A bélyegzők mellé az orvosok életrajzi adatai és egy rövid történeti összefoglaló is kikerült.

A harmadik vitrinben az intézeti pecsétek várták a látogatókat. A könyvtár 25 darabos eredeti készlete, amellyel az intézet számára beszerzett dokumentumokat jelölte meg, igazi csemege, hiszen amellet, hogy hiánytalanul megvan, visszakövethető, milyen intézetek működtek a karon ezelőtt 70 évvel, amikor a háború után újjá szervezték azt. A Tájanatómia és Műtétani Intézet pecsétje is itt van, ez a későbbi Sebészeti Oktató és Kutató Intézet elődje. A pecséteken látható sorszámkokat, mint az intézet azonosító számát, a könyvtár a mai napig követi (pl. 22-es az Anatómia Intézet). Ebbe a vitrinbe tettem bele az intézetektől kölcsön kapott régi bélyegzőket is, és külön öröm volt látni, hogy számos helyen őrzik kincsként ezeket a hagyományos, történelmi relikviákat.

Az utolsó tárolóban a könyvtár gyűjteménye kapott helyet. A könyvtári munka elengedhetetlen része a pecsét, hiszen naponta akár több tucatszor is le kell írni egy-egy dátumot, vagy szót, és fontos, hogy ezek minden esetben pontosak és jól olvashatóak legyenek. A bélyegzők használata igencsak megkönnyítette és meggyorsította a könyvtáros munkáját, és egyszerűbbé tette a könyvtárhasználóét is. Itt egy sorozat dátumbélyegző volt látható a '60-as évektől napjainkig, a mindennapokban gyakran használt szöveges bélyegzők (törölve, érvénytelen, határidő, köteleespéldány, stb.), a könyvtár cím- és leltárpecsétjei, az egyszerűbb körbélyegzők, és végül a „pecséthadsereg”. A rengeteg használatból a bélyeg-

Tangl Ferenc ex libris pecsétje

Tóth Lajos

Pekár Mihály

Dombornyomók

zók el-elkoptak, és az évtizedek folyamán a kollégák egész regimentnyi pecsétet használtak el. Egy-egy lenyomaton jól látható, mennyire kikopott némelyik bélyegző, a legrégebbi fanyelű pecséteken pedig megfigyelhető, hogy még a nyél is fényesre kopott a rengeteg használatból. Egy sorozat festék és néhány pecsétárna is került a vitrinbe, hiszen a fiatal hallgatók közül sokan még soha nem láttak ilyen „ősi” holmit. A festékek színének is jelentősége volt: az általánosan használt lila, kék és fekete mellett például a piros a törölt, a zöld az ellenőrzött dokumentumokra, cédulákra került, sőt kerül a mai napig is! A legalul elhelyezett katalóguscédulán jól látható ez a két szín és pecsét, ezeket a mai napig így használjuk.

A kiállítással egy nagyon érdekes, izgalmas, de ritkán látható szeletét szerettem volna bemutatni a könyvtári mun-

Intézeti pecsétek

A könyvtári munka során használt pecsétek

kának, a könyvtárban és az intézeteknél őrzött régi tárgyaknak, az orvoskar történetének. A szfragisztika egy kevésbé ismert tudományág, ám a történeti kutatások szempontjából nélkülözhetetlen. Külön szeretném megköszönni az Anatómiai, Biofizikai és Biológiai Intézetnek, a Neurológiai Klinikának, a Patológiai és a Népegészségtani Intézetnek, hogy rendelkezéseimre bocsájtották régi bélyegzőiket, valamint az Egyetemi Könyvtár Történeti Gyűjtemények Osztályának a szárazpecséteket, a régi orvoskari pecséteket, a kiállításra biztosított vitrineket, végül Szabolcsi Csillának a tárlat elkészítéséhez nyújtott szakmai segítségét.

Regele Tímea
könyvtáros

Elhunyt Kásler Miklós professzor

2025. szeptember 5-én, életének 76. évében elhunyt a magyar onkológia egyik meghatározó alakja, Kásler Miklós (1950-2025) egyetemi tanár, onkológus, korábbi miniszter, az Országos Onkológiai Intézet egykori főigazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, Széchenyi-díjas tudós. 2007-től a PTE onkológiai tanszék igazgatója volt. Tudományos fokozatai: az orvostudományok kandidátusa (1984), az MTA doktora (2010), az Európai Tudományos és Művészeti Akadémia tagja (2017). Munkássága és élete továbbra is iránymutató és igazodási pont a magyar onkológia számára.

Emlékét tisztelettel őrizzük!

Elhunyt Dr. Tényi Jenőné Dr. Klein Ilse

Dr. Tényi Jenőné Dr. Klein Ilse 2025. október 17-én, életének 87. évében elhunyt. Klein doktornő belgyógyászként, majd nyugdíjazásáig üzemorvoscént dolgozott a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. A munkájában mindig a lehető legalaposabb és legkedvesebb módon kezelte a betegeket és szolgálta az egyetem dolgozóit, hallgatóit.

Emlékét tisztelettel őrizzük!

Karácsony éjjel

Fekete István

A konyhából behallatszott a tűz pattogása, de aztán betették az ajtót s a kocszában csend lett. A bádog lámpaernyő karimája némán hajlongott a repedezett gerendán és amint a láng megbillant, mintha valaki sóhajtott volna. Az ablakok arcán csendes szivárgott a cseppé hűlt pára, az ajtókilincs ferdén állt, mintha valaki be akarna jönni s a székek úgy álltak az asztalok mellett, mintha fáradt karjukkal szívesen az asztalra könyököltek volna.

Ekkor megpendült egy húr a kemence mellett. Az öreg Tallér rátette kezét a cimbalomra, mert véletlenül ütötte meg a húrt, de a lágyszólam már szétszállt a szobában, megsimogatta a falakat, lengett a levegőben, aztán visszahullt a cimbalomra, mint fészekre a madár.

Zimányi felemelte fejét. A homályban nem látta az öreg cigányt, de érezte, hogy nézi. Töltött magának.

– Van poharad, Tallér? Hát akkor tartsd ide.

Ittak. A lámpa hunyorgott s a cigány visszaült a sötétbe.

– Hajajaj!

– Mért sóhajtozol, Tallér?

– Csak úgy sóhajtozok, instállok. Minek örüljek? Elmúlik minden.

– Elmúlik, Tallér. De ezt úgyis tudjuk. Muzsikálj!

– Ma?

– Ma. Csak úgy magunknak.

A kocsmáros benézett az ajtón, megtöltötte az üveget, aztán kiment. A cimbalom halkán beszélgetni kezdett. Akadozva, mintha emlékeiben keresgetne. Néha felkiáltott, néha megajdult, aztán csak dúdolgatott, mint

a pusztán kaszázó szél. Zimányi elnézett valahová, fehér haja puhán simult halántékához és arra gondolt, mi lesz, ha egyszer elhallgat a cimbalom, elalszik a lámpa és elalszik minden...

Úgy érezte, jó lesz. Megbékélve bólintott. Hát alszunk, no. Az öreg cigány aszott, fekete kezét a cimbalomra tette, s az ajtóra nézett.

– Jár kint valaki?

A kilincs bólintott, az ajtó óvatosan kinyílt. Egy ember jött be, aztán egy asszony. Vállukon hó.

– Jó estét.

– Jó estét – bólintott Zimányi – esik?

– Esik.

– Hová?

– Palánkra. Oda várnak bennünket, karácsonyra.

Persze, karácsony van. Régi karácsonyok villantak fel Zimányi emlékei között, de aztán hamar elhamvadtak, elfáradtak...

A kocsmáros odaállt a vándorok elé.

– Mi kellene?

– Csak pihennénk, ha szabad.

Az asszony fáradtan felnézett.

– Kenyeret kérnénk. Pénzért.

Zimányi megfogta a kocsmáros kabátját.

– Adjon szalonnát is... karácsony van.

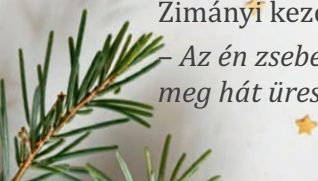
Gondolkodó csend lett. A vándorok előtt egy kis vörös mókusz ült az asztalon és a kenyérhéjat eszegette. Okos, fekete szemével körülnézett.

– Szelíd?

– Mint a gyerek. Csak megszorítani nem szabad, mert akkor harap.

Zimányi felkelt, nehézkesen odament az asztalhoz és megsimogatta a mókust. A kis állat megszagolta Zimányi kezét, aztán végigfutott a karján és bekukkantott a zsebébe.

– Az én zsebemet ki szokta forgatni – mondta a vándor – múltkor megrágta a cipőmat, azt nem szeretem... meg hát üres is...

– *Nem adja el?*

– *El nem adom, csak úgy odaadom. Jobb dolga lesz...*

Zimányi pénzt tett az asztalra.

– *Egyedül vagyok... eljátszogatok vele... ez lesz az én karácsonyom...*

Diót hozatott a kocsmárossal s a mókus észre sem vette, amikor gazdái elköszöntek. Zimányi kucsmáját a mókus mellé tette, hátha elálmosodik.

– *Hozass még egy üveggel, Tallér, diót is.*

A mókus megszagolta a bort s a diót a kucsmába hordta.

A cimbalom halkan zengett. Künn hullott a hó, nyári kórószálak álltak az utak mellett, valahol messze csengett egy szánkó, varjak aludtak a jegenyéken, a hidak alatt susogott a víz, mintha mesét mondana az öreg hídlábnak.

Zimányi hazaindult. Zsebre rakta a diót és a mókust is.

– *Ehetsz útközben is, ha akarsz.*

Lassan lépegetett hazafelé. Az út, mint a bársony. Botja nem koppant, arcára hópehely esett. A falu végén kis erdő s az erdőn túl Zimányi háza. Jó lenne, ha várakozó lámpás intene belőle, de nincs már senkije.

Nem nagy a hó, mégis nehéz a járás, az erdő fái között álmos köd ül. Megállt, botjával a hóra ütött.

– *Milyen puha, akár a párna. Hideg sincs.*

Azzal leültek az árok mellett. Megcsörrentek a diók, a mókus kiugrott a zsebből és felszaladt az öregember vállára.

– *Ne csiklandozz, te, csak egy kicsit pihenek.*

A mókus leugrott a földre. A hónap szabadság szaga volt. Az erdei csend susogni kezdett s az ágak ugrásra ingerelték. Az árokparton bodzafa állt és ijedten ébredt fel, amikor a mókus végigszaladt rajta.

– *Mit akarsz?*

– *Szállást keresek. Az ember elaludt és én elszöktem... nem tudod hol találnék szállást?*

– *Eredj a Bükkhöz.*

A mókus átlendült az öreg bükk alsó ágára.

– *Azt mondta a Bodza, hogy te adsz nekem szállást.*

– *Nem adok. Nincs, de ha lenne se adnék.*

– *Majd ad más.*

De nem adott a Kőris se, a Cser se. A Vadcseresznye csak a fejét ingatta, a Nyír pedig még fiatal vesszőit is megsuhogtatta. Csak az öreg Tölgy mondta meg kereken.

– *Nem szabad! Ne kérdezd, miért, nem szabad. Különben magam sem tudom mért, menj, ahonnan jöttél.*

Zimányi ekkor már mélyen aludt az árokparton. Azt álmodta, hogy egy hideg kéz nyúl a kabátja alá, de nem a pénztárcáját, a szívét keresi.

Arca sárga lett, feje előrebukott a kínban, hogy megmozduljon, de nem tudott.

A kis mókus ekkor ért oda. Felugrott az öregember vállára és lerázta magáról a havat, az öreg nyakába.

Erre már felébredt Zimányi. Mélyet lélegzett, aztán tántorogva felállt. De mi ez a hideg a nyakánál?

Odanyúlt és eszébe jutott a mókus.

– *Hát te ébresztettél fel, te? Bizony jó, hogy felébresztettél...*

Megkereste botját és lassan lépegetve elindult hazafelé. Zsebében megcsörrentek a diók s amikor otthon meggyújtotta a lámpát, körülvették a régi bútorok.

A mókus az ágy karfájára ugrott, leült elgondolkodva, mert ő sem tudta, hogy mért nem kapott szállást a fáktól. Nem tudta, hogy Zimányinak szíve és zsebe mindig nyitva volt szegénynek, vándornak, mindenkinek s az ilyen embernek nem lehet elhagyatottan, árokparton meghalni.

Nézte egymást ember és mókus. A kályhában halkán dúdolt a szél, a felhőket elkergette, aztán nagy csend és nagy békesség lett kint és bent.

Aludt az öregember és aludt a kis mókus karácsony éjszakáján.

